

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**TÜRK HALK MÜZİĞİNDE
TEKNOLOJİ KULLANIMI VE TELİF HAKLARI
(YOUTUBE ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kerem Özdemir

Enstitü Ana Sanat Dalı: Folklor ve Müzikoloji

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Kerem Cenk YILMAZ

ŞUBAT– 2021

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**TÜRK HALK MÜZİĞİNDE
TEKNOLOJİ KULLANIMI VE TELİF HAKLARI
(YOUTUBE ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kerem Özdemir

Enstitü Ana Sanat Dalı: Folklor ve Müzikoloji

**“Bu tez sınavı 19/02/2021 tarihinde yapılmış olup aşağıda isimleri bulunan
jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.”**

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Doç. Dr. Kerem Cenk YILMAZ	BAŞARILI
Doç. Dr. Kürşad GÜLBEYAZ	BAŞARILI
Dr. Öğr. Üyesi. Dilek Cantekin ELYAĞTU	BAŞARILI

 SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	T.C. SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU	Sayfa : 1/1
Öğrencinin		
Adı Soyadı	:	Kerem Özdemir
Öğrenci Numarası	:	0760y25014
Enstitü Anabilim Dalı	:	SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Enstitü Bilim Dalı	:	FOLKLOR VE MÜZİKOLJİ ANA SANAT DALI
Programı	:	☒ YÜKSEK LİSANS ☐ DOKTORA
Tezin Başlığı	:	TÜRK HALK MÜZİĞİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI VE TELİF HAKLARI SORUNU (YOUTUBE ÖRNEĞİ)
Benzerlik Oranı	:	%11
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,		
☐ Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.		
...../...../20..... İmza		
☐ Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafımda yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.		
Bilgilerinize arz ederim.		
...../...../20..... İmza		
Uygundur		
Danışman Unvanı / Adı-Soyadı:		
Tarih:		
İmza:		
☐ KABUL EDİLMİŞTİR ☐ REDDEDİLMİŞTİR EYK Tarih ve No:	Enstitü Birim Sorumlusu Onayı	

ÖNSÖZ

"Türk Halk Müziğinde teknoloji kullanımı ve telif hakları sorunu (Youtube Örneği)" adlı bu çalışma, müziğe emek veren besteci, söz yazarı, aranjör, tonmaister, mix mastering uzmanından, enstrüman icracısı, ses sanatçısı, müzik yapımcısı, prodüktör, öğretmen ve öğretim üyesine kadar, birçok Halk Müziği emekçisini ilgilendiren ortak bir konu olduğu için icelenmeye değer görülmüştür.

Halk müziği Türk milletinin milli müziğidir ve kültürümüz içerisinde hazine niteliğinde ayrı bir önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Türk Halk Müziğinin yapım, üretim ve pazarlama aşamaları ile birlikte, telif haklarının Türkiye'deki temsilcileri olan Mesam, Msg, Muyorbir gibi meslek birliklerinin rolünden de bahsedilmiştir. Değişen dünyada şu anki dijital müzik satış partalları, Apple Music, iTunes, Spotify, Deezer, Fizy, Muud, Tidal, Anghami, Amazon Music, Shazam, Yandex Music, Sound Cloud, Youtube ve Youtube Music ile daha başka ve yeni dijital mağazaların, müzik dünyasını ve dolayısıyla Türk Halk müziğinin de etkileyen yeni bir süreci başlattığını söyleyebiliriz. İnternet teknolojisi eliyle hızla değişen müzikteki dijital dönüşümün yeni üretim ve tüketim kültürünü doğurduğu da bir gerçektir.

Çalışmamın hazırlanmasında tez danışmanlığımı yapan sabrını ve değerli yardımlarını esirgemeyen Doç. Kerem Cenk Yılmaz'a teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim. Ayrıca ihtiyacım olduğu her anda destek olan Dr. Dilek Cantekin ELYAĞUTU'ya ve bütün eğitim hayatımda başta ailem olmak üzere, sabırla ve büyük emeklerle bana katkısı olan bütün değerli hocalarıma minnet duygularımı ifade etmek isterim.

Kerem ÖZDEMİR
19.02.2021

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	v
ŞEKİL LİSTESİ	vi
TABLO LİSTESİ.....	ix
ABSTRACT	xi
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 1: MÜZİK, TÜRK HALK MÜZİĞİ, TEKNOLOJİ VE TELİF	
HAKLARI KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
1.1. Müzik Nedir?	4
1.2. Türk Halk Müziği	5
1.3. Teknoloji.....	6
1.4. Müzik Teknolojisi Nedir?.....	7
1.5. Ses Nedir? Desibel Nedir? Frekans Nedir?	7
1.5.1. Ses nedir?	7
1.5.2. Frekans Nedir	8
1.5.3. Desibel Nedir.....	8
BÖLÜM 2: TÜRK HALK MÜZİĞİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI.....	9
2.1. Ses Kaydının Kısa Tarihi.....	9
2.2. Türkiyede İlk Ses Kayıtları.....	11
2.3. Ses Kayıt ve Dinleme Cihazları.....	12
2.3.1. Fonogram.....	12
2.3.2. Gromofon	12
2.3.3. Plak Pikap.....	13
2.3.4. Makara Teypler	13
2.3.4.1. Makara Teypler (1.5 ,2 inç)	15
2.3.4.2. Portatif Makara (Nagra)	16
2.3.5. Dat Recorder (Digital Audio Tape) ve Hard Disk Recorderler.....	16
2.3.5.1. Alesis ADAT HD 24 (Digital Recorder)	17
2.3.5.2. Alesis ADAT RMS (Remote Meter Bridge)	18
2.3.5.4. Fostex D90 HD (Digital Hard Disk Recorder)	18
2.3.5.5. Fostex D2424 LV (Digital Hard Disk Recorder).....	19
2.3.6. Medya Çalarlar ve Kaydediciler.....	19

2.3.6.1. Teac CD Kaydedici (CD Recorder).....	19
2.3.6.2. Philips DVD Kaydedici / VCR DVD R3320V/01 (DVD Recorder) 20	
2.3.6.3. Sony Müzik Seti.....	20
2.3.6.4. Kasetler	21
2.3.6.5. Müzik Setleri Genel Bakış	21
2.3.6.6. Müzik Setleri.....	22
2.3.6.7. Roadstar RDB92 Mikro Müzik Seti CD Radyo USB MP3	22
2.3.6.8. Denon D-T1 CD&Bluetooth Mikro Müzik Seti	23
2.3.6.9. Sony TPS-l2 Walkmen (Portatif Kasetçalar).....	23
2.3.6.10. Sony Md MZ-E75 Walkmen (Portatif Md Çalar).....	24
2.3.6.11. Panasonic SL-SX 430 Cd Walkmen (Portatif Cd Çalar)	24
2.3.6.12. İpod Taşınabilir Medya Çalarlar (Portatif Mp3 Çalar)	25
2.3.6.13. Md Walkmen ve Cd Walkmen İçin Çevirici	26
2.3.6.14. Sony Ericsson W800 Telefon&Walkmen.....	27
2.4. Hoperlör Nedir (Ses Monito), Hoperlör ve Kulaklık Çeşitleri	27
2.4.1. Yamaha Ns 10M Stüdyo Monitörü	28
2.4.2. Yamaha HS8 Black Stüdyo Referans Monitörü.....	29
2.4.3. Dynaudio Core 7 7" Aktif Stüdyo Monitörü	29
2.4.4. Munro Sonic Egg 100 Referans Monitörü	30
2.4.5. ADAM Audio S&X 4 -way Powewd Main Studio Monitör.....	30
2.4.6. SA-CS9 Ev Sinema Subwoofer.....	31
2.4.7. Dali Spektor Hoparlör Ev Sinema Paketi.....	31
2.4.8. Lg Xboom On7.....	32
2.4.9. Jbl Xtreme 2 Bluetooth Hoparlör Siyah	32
2.4.10. Topp Pro Topp Pro T-ARRAY SAT28p+HD Line Array Kabin	33
2.5. Kulaklık Çeşitleri, Kulaklık Nedir, Ne Zaman İcad Edildi?	34
2.5.1. Akg K72 Stereo Stüdyo Kulaklık.....	34
2.5.2. Behringer Hps3000 Profesyonel Stüdyo Kulaklık	35
2.5.3. Sennheiser HD 700 Profesyonel Kulaküstü Kulaklık 504963	35
2.5.4. JBL Tune T600BTNC Kulak Üstü ANC Bluetooth Kulaklık	36
2.5.5. Xiaomi Piston Basic Fresh Edition Mikrofonlu Kulak İçi Kulaklık	37
2.5.6. Apple AirPods 2. Nesil ve Kablosuz Şarj Kutusu MRXJ2TU/A.....	37
2.6. Mikrofon Nedir ,Mikrofon Çeşitleri Nelerdir?.....	37
2.6.1. Neumann U 87 Ai Set Large (Stüdyo Mikrofonu).....	38
2.6.2. MXL 440 Stüdyo Kapasitif Mikrofon (Stüdyo Mikrofonu)	39
2.6.3. Shure SM58 SE Vokal Mikrofonu (Sahne Mikrofonu)	39

2.6.4. Sennheiser EW 135 G3 Kablosuz Vokal Mikrofon seti.....	40
2.6.5. AKG WMS 420 C417 L Telsiz Yaka Mikrofonu	41
2.7. Mikserler.....	41
2.7.1. Mackie ProFX22v3 22-Channel Professional Sound Reinforcement Mixer	42
2.7.2. PreSonus StudioLive 32SC Series III Digital Mixer.....	43
2.8. Midi, USB Klavyeler.....	44
2.8.1. M-AUDIO CODE 49 Tuşlu Midi Klavye	45
2.8.2. Korg PA300 Ritimli Klavye.....	45
2.9. Ses Kartları	46
2.9.1. ESI Audio Maya22 USB Ses Kartı	47
2.9.2. Steinberg UR 824 (USB Profesyonel Ses Kartı).....	48
2.9.3. Esi Maya44 Pcı Ses Kartı (Bilgisayarın İçinde Takılan Model)	49
2.10. Amplifikatörler	50
2.10.1. Roland Jazz Chorus JC-120	50
2.10.2. A500 Profesyonel 600-Watt Stüdyo Power Amfi	51
2.10.3. Audiocenter VA-1201 Power Amfi 2x1800 Watt.....	51
2.11. Midi Cihazları.....	52
2.11.1. Midi Kabloları	53
2.11.2. Motu MIDI Express XT	53
2.11.3 Akai CD300XL MİDİ Stereo CD-ROM Sampler.....	53
2.11.4. Akai S5000 ve S6000XL MİDİ Stereo Sampler	54
2.11.5. Roland JV-2080 64-Voice Synthesizer Module.....	56
2.11.6. Kurzweil K2000R.....	56
2.11.7. Roland Aerophone AE-10	57
2.12. Efekt Cihazları	58
2.12.1. Tc Electronic M300 Multi-Effects -Reverb/Delay/More-Good Condition.	58
2.12.2. Ensoniq Dp4 Reverb Effects Dp/4 Delay.....	59
2.12.3. TC Electronic BQ500 Portable Bass Head with MOSFET	61
2.12.4. Mdx2600 2 Kanal Kompresör	62
2.13. Türk Halk Müziği Sazları Üzerinde Teknoloji Uygulamaları.....	62
2.13.1. Fishman PSY-201 Akustik Preampli Manyetik	62
2.13.1.1. Elektro Kemençe.....	63
2.13.1.2. Elektro Zurna	64
2.14. Müzik Programları Teknolojisi	65
2.14.1. Cubase Daw (Dijital Ses İşleme İstasyonu)	65
2.14.1.1. Cubase İle Kayıt Yapmak	66

2.14.1.2. Cubase Kayıt Silme Kesme ve Yapıştırma	67
2.14.1.3. Cubase Ritim ve Ton Değiştirme İşlemi.....	68
2.14.1.4. Cubase Mixer Kullanımı	69
2.14.1.5. Cubase Mixer İle Bas Tiz Ayarları	69
2.14.1.6. Cubase Mixer İle Effekt Plag-in Kullanımı	70
2.14.1.7. Cubase Programında Vocal Detone Uygulaması.....	70
2.14.1.8. Cubase Programında Mix İşlemi Mix İşlemi.....	71
2.14.1.9. Cubase Programı İçinde Entegre Efekt Kullanımı.....	72
2.14.1.10. Cubase İçinde Tc Native Bundle Plag-in Kullanımı.....	73
2.14.2. Wavelab Programı Kullanımı.....	74
2.14.2.1. Wavelab Programı İçinde Waves Plag-in Kullanımı.....	75
2.14.1.2. Wavelab Programı İçinde Waves Q10-Paraqraphic EQ Kullanımı	75
BÖLÜM 3. TELİF HAKLARI SORUNLARI VE DİJİTAL DÖNEM.....	79
3.1. Fikri Mülkiyet ve Telif Hakları	79
3.1.1. 5846 Sayılı Telif Hakları Kanunu'nun Amacı	79
3.2. Telif Hakları Bandrol İşlemleri Aşamaları	80
3.2.1. Türkiye'de 2002-2019 Yılları Arası Yerli MC CD LP Bandrol Sayıları.....	81
3.2.2. Müyap Telif Hakkı Denetimleri	83
3.3. Albümlerin Dijital Ortama Atılması ve Youtube Connet ID Sistemi	84
3.3.1. Youtube Telif Hakları Kaçakları	87
3.3.2. Youtube Telif Kaçaklarında Mesam, Msg ve Şirket.....	88
SONUÇ VE ÖNERİLER	90
KAYNAKÇA.....	95
EKLER	103
ÖZGEÇMİŞ	144

KISALTMALAR

CD	: Compact Disc
CD-RW	: Compact Disc Re-Writable
DAW	: Dijital Audio Workstation
DVD	: Digital Versatile Disc
FSEK	: Fikir ve sanat Eserleri Kanunu
GM	: General MIDI
IN	: Giriş
LP	: Long Play-Plak
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
MC	: Müzik Cassette Kaset
MESAM	: Musiki Eserleri Sahipleri Meslek Birliği
MD	: Mini disk
MIDI	: Musical Instruments Digital Interface
MP3	: MPEG-1 Audio Layer III
MSG	: Musiki Eserleri Sahipleri Gurubu
MUYORBİR	: Müzik Yorumcuları Meslek Birliği
MÜYAP	: Müzik Yapımcıları Meslek Birliği
OUT	: Çıkış
REC	: Recorder
THRU	: Geçit
USB	: Universal Serial Bus
VST	: Virtual Studio Tecnology
WAV	: Waveform Audio File Format

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. Fonogram	12
Şekil 2. Gromofon	12
Şekil 3. Plak Pikap	13
Şekil 4. 70-80 Yıllarda Ülkemizde Revaçta Olan Makara Teyp	13
Şekil 5. Makara Teyp 1	14
Şekil 6. Boyutlarına Göre Makara Okuyucular	14
Şekil 7. Makara Teyp Makara Çeşitleri	15
Şekil 8. Makara Teyp 1	15
Şekil 9. Portatif Makara (Nagra)	16
Şekil 10. Dat Recorder	16
Şekil 11. Alesis ADAT HD 24	17
Şekil 12. Alesis ADAT 8 Track	17
Şekil 13. Alesis ADAT RMS (Remote Meter Bridge)	18
Şekil 14. Fostex D90 HD (Digital Hard Disk Recorder)	18
Şekil 15. Fostex D2424 LV (Digital Hard Disk Recorder)	19
Şekil 16. Teac CD Kaydedici (CD Recorder)	19
Şekil 17. Philips DVD Kaydedici / VCR DVD R3320V/01 (DVD Recorder)	20
Şekil 18. Sony Müzik Seti	20
Şekil 19. Kasetler	21
Şekil 20. Müzik Setleri	22
Şekil 21. Roadstar RDB92 Mikro Müzik Seti CD Radyo USB MP3	22
Şekil 22. Denon D-T1 CD&Bluetooth Mikrı Müzik Seti	23
Şekil 23. Sony TPS-l2 Walkmen (Portatif Kasetçalar)	23
Şekil 24. Sony Md MZ-E75 Walkmen (Portatif Md Çalare)	24
Şekil 25. Panasonic SL-SX 430 Cd Walkmen (Portatif Cd Çalar)	25
Şekil 26. İpod Taşınabilir Medya Çalarlar (Portatif Mp3 Çalar)	26
Şekil 27. Md Walkmen ve Cd Walkmen İçin Çevirici	26
Şekil 28. Sony Ericsson W800 Telefon&Walkmen	27
Şekil 29. Yamaha Ns 10M Stüdyo Monitörü	28
Şekil 30. Avantone CLA-10 Stüdyo Monitörü	28
Şekil 31. Yamaha HS8 Black Stüdyo Referans Monitör	29
Şekil 32. Dynaudio Core 7 7" Aktif Stüdyo Monitörü	29
Şekil 33. Munro Sonic Egg 100 Referans Monitörü	30
Şekil 34. ADAM Audio S&X 4 -way Powewd Main Studio Monitör	30
Şekil 35. SA-CS9 Ev Sinema Subwoofer	31
Şekil 36. Dali Spektor Hoparlör Ev Sinema Paketi	31
Şekil 37. Lg Xboom On7	32
Şekil 38. Jbl Xtreme 2 Bluetooth Hoparlör Siyah	32
Şekil 39. Topp Pro T-ARRAY SAT28p+HD Line Array Kabin	33
Şekil 40. Topp Pro T-ARRAY SAT28p+HD Line Array Kabin	33
Şekil 41. Kulaklık	34
Şekil 42. Akg K72 Stereo Stüdyo Kulaklık	35
Şekil 43. Behringer Hps3000 Profesyonel Stüdyo Kulaklık	35
Şekil 44. Sennheiser HD 700 Profesyonel Kulaküstü Kulaklık 504963	36
Şekil 45. JBL Tune T600BTNC Kulak Üstü ANC Bluetooth Kulaklık	36
Şekil 46. Xiaomi Piston Basic Fresh Edition Mikrofonlu Kulak İçi Kulaklık	37

Şekil 47. Apple AirPods 2.Nesil ve Kablosuz Şarj Kutusu MRXJ2TU/A.....	37
Şekil 48. Mikrofon Çeşitleri.....	38
Şekil 49. Neumann U 87 Ai Set Large (Stüdyo Mikrofonu).....	39
Şekil 50. MXL 440 Stüdyo Kapasitif Mikrofon (Stüdyo Mikrofonu).	39
Şekil 51. Shure SM58 SE Vokal Mikrofonu (Sahne Mikrofonu)	40
Şekil 52. Sennheiser EW 135 G3	40
Şekil 53. AKG WMS 420 C417 L Telsiz Yaka Mikrofonu	41
Şekil 54. Mikser	42
Şekil 55. Mackie ProFX22v3 22	42
Şekil 56. PreSonus StudioLive 32SC Series III Digital Mixer Ön Kısım.....	43
Şekil 57. PreSonus StudioLive 32SC Series III Digital Mixer Arka Kısım	44
Şekil 58. USB Klavyeler	44
Şekil 59. M-AUDIO CODE 49 Tuşlu Midi Klavye Ön Kısım	45
Şekil 60. M-AUDIO CODE 49 Tuşlu Midi Klavye Arka Kısım.....	45
Şekil 61. Korg PA300 Ritimli Klavye	46
Şekil 62. Ses Kartları.....	47
Şekil 63. ESI Audio Maya22 USB Ses Kartı	48
Şekil 64. Steinberg UR 824 (USB Profesyonel Ses Kartı)	48
Şekil 65. Steinberg UR 824 (USB Profesyonel Ses Kartı) Mikser	49
Şekil 66. Esi Maya44 Pc1 Ses Kartı (Bilgisayarın İçinde Takılan Model).....	49
Şekil 67. Technics SU-7200.....	50
Şekil 68. Roland Jazz Chorus JC-120	51
Şekil 69. A500 Profesyonel 600-Watt Stüdyo Power Amfi.....	51
Şekil 70. Audiocenter VA-1201 Power Amfi 2x1800 Watt	52
Şekil 71. Midi Bağlantı Şeması.....	53
Şekil 72. Midi Kablosu.....	53
Şekil 73. Motu MIDI Express XT	53
Şekil 74. Akai CD300XL MİDİ Stereo CD-ROM Sampler	54
Şekil 75. Akai S5000.....	55
Şekil 76. Akai S6000 Ön Kısım	55
Şekil 77. Akai S6000 Arka Kısım	55
Şekil 78. Roland JV-2080 64-Voice Synthesizer Module	56
Şekil 79. Kurzweil K2000R	57
Şekil 80. Roland Aerophone AE-10.....	58
Şekil 81. Efekt Cihazları	59
Şekil 82. Ensoniq Dp4 Reverb Effects Dp/4 Delay Ön Kısım.....	60
Şekil 83. Ensoniq Dp4 Reverb Effects Dp/4 Delay Arka Kısım.....	60
Şekil 84. TC Electronic BQ500 Portable Bass Head with MOSFET	61
Şekil 85. Mdx2600 2 Kanal Kompresör.....	62
Şekil 86. Fishman PSY-201 Akustik Preampli Manyetik	63
Şekil 87. Fishman PSY-201 Akustik Preampli Manyetik Takılmış Bağlama	63
Şekil 88. Elektro Kemençe	64
Şekil 89. Elektro Zurna	65
Şekil 90. Cubase İle Kayıt Yapmak	66
Şekil 91. Cubase Kanal Açmak.....	67
Şekil 92. Cubase Kanalları Kayıt İşlemi	67
Şekil 93. Cubase Programında Kesme Yapıştırma, ve işlemi Geri,İleri Alma İşlemi ...	68
Şekil 94.Cubasede Kesme,Copyalama,Yapıştırma l	68

Şekil 95. Cubasede Kesme, Kopyalama, Yapıştırma2	68
Şekil 96. Cubase Ritim ve Ton Değişitme işlemi	69
Şekil 97. Cubase Mixer	69
Şekil 98. Cubase Mixer Bas Tiz Ayarları	70
Şekil 99. Cubase Programı İçinde Effect Kullanımı	70
Şekil 100. Cubase Programında Pitch&Warp Kullanımı	71
Şekil 101. Cubase üzerinde Detone Uygulaması	71
Şekil 102. Cubase Mix ve Audio Çıkış İşlemi	71
Şekil 103. Cubase İçinde Compressor Kullanımı	72
Şekil 104. Cubase İçinde Reverb Kullanımı	72
Şekil 105. Cubase İçinde Pitch Corrcet Kullanımı	73
Şekil 106. Cubase İçinde Tc Natice Bandle Kullanımı	73
Şekil 107 Cubase İçinde Tc Native Bandle Parametic EQ Kullanımı	74
Şekil 108. Wavelab Programında Mastering işlemi	74
Şekil 109. WaveLap Programında Spectrum Meter	75
Şekil 110. Waves Plag-in Uygulama Detayları	75
Şekil 111. Waves Q10-Paragraphic EQ Kullanımı	76
Şekil 112. Waves Q10-Paragraphic EQ Kullanımı Otomatik Ayarlar	76
Şekil 113. Waves Q10-Paragraphic EQ Telephone Effecti	77
Şekil 114. Waves Plag-in DeEsser Effecti	77
Şekil 115. Waves Plag-in Waves X-Noise Effecti	78
Şekil 116. Waves UltraPitch Shift Effeckt	78
Şekil 117. Youtube Eser Yakalama The Orchard Telif Bilgisi	85
Şekil 118. Youtube Eser Yakalama Believe Telif Bilgisi	85
Şekil 119. Kopya İçerik Eşleşmeleri Telif Hakkı Bildirim Sayfası	86
Şekil 120. Youtube'de Paylaşılan Karışık Albümlerde Content ID Yakalama Listesi ..	87
Şekil 121. Sony Müzik Haksız Telif Talebi	88
Şekil 122. Mesam Haksız Anonim Eser Telif Hakkı Talebi	89

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Türkiye 2002-2019 Yılları Arası Yerli Bandrol Üretim Adetleri.....	81
Tablo 2. Yıllara Göre Bandrol Cd Ve Lp Adet Grafikleri.....	82
Tablo 3. 1994-1996 Yılları arası Korsan Müzik Albümü Tablosu.....	83

Sakarya Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Özeti

Yüksek Lisans	☒	Doktora
Tezin Başlığı: Türk Halk Müziğinde Teknoloji Kullanımı ve Telif Hakları Sorunu (Youtube Örneği)		
Tezin Yazarı: Kerem ÖZDEMİR Danışman: Doç. Dr. Kerem Cenk YILMAZ		
Kabul Tarihi: 19.02.2021 Sayfa Sayısı: xi (ön kısım) + 93 (tez) + 38(ek)		
Anasanat Dalı: Folklor ve Müzikoloji		
Türk Halk Müziği, toplumumuzun duygu ve düşüncelerini en saf ve yalın halde yansıtabilen, kültürel belleğimizin oluşmasında etkin bir rol üstlenen, Türk kültür dünyası içerisinde önemli bir kültürel miras ürünüdür. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte dijitalleşen dünyada müzik, dolayısıyla Türk Halk Müziği de yeni bir dönem içerisine girmiştir. Bu süreç ile birlikte gerek kayıt teknolojilerin de yaşanan değişim gerekse kayıttın dinleyiciye aktarımında ortaya çıkan dijital platformlar yeni bir konu ve inceleme alanı olarak önem kazanmıştır. "Türk Halk Müziğinde Teknoloji Kullanımı ve Telif Hakları Sorunu (Youtube Örneği)" adlı bu çalışmanın amacı, Fonogram'ın icadından günümüze ses kayıt teknolojisinin yapısal cihaz örnekleri ile kayıt teknolojilerindeki değişim ve gelişimi göstererek alan için literatür oluşturmak, dijital platformlar ile ortaya çıkan telif hakları sorunlarını Youtube örneği üzerinden inceleyerek telif sorununa dikkat çekmektir. Bu çalışmanın yöntemi olarak, literatür taraması yapılmış, Telif hakları meslek birlikleri MESAM ve MÜYAP gibi meslek birlikleri ile görüşülmüştür. Halk Müziğinde kullanılan teknolojik araç ve gereçler nelerdir? Şimdiki zamanın, çağın gelişmekte olan bilgisayar ve internet araçları nelerdir? Kendi müziğini yaparken, çağın gerektirdiği teknolojik aktörleri kullanırken nelere maruz kalıyoruz? Dijital müzik Türk Halk Müziğini telif hakları açısından nasıl etkiledi?, gibi birçok sorunun cevabı aranmıştır. Türk halk müziğinde üreten insandan tüketen insana, halk ozanından stüdyoda çalışan aranjör, müzik yönetmeni, enstrüman sanatçısı ve müziğin köprü niteliğindeki dijital satış portalına kadar, Türk Halk Müziğinde bilgisayar kullanımını çağın gerektirdiği biçimde kullanarak, telif hakları kaybı yaşanmaması adına, katkı sağlamayı hedeflenmektedir.		
Anahtar Kelimeler: Türk Halk Müziği, Teknoloji, Youtube, Telif Hakları		

Sakarya University
Institute of Social Sciences Abstract of Thesis

Master Degree	☒	☐	Ph.D.
Title of Thesis: Use of Technology in Turkish Folk Music and the Problem of Copyright (Youtube Example)			
Author of Thesis: Kerem ÖZDEMİR Supervisor: Doç. Kerem Cenk YILMAZ			
Accepted Date: 19.02.2021		Number of Pages: xi (pre text) + 93 (main body) +38 (App)	
Department: Folklore and Musicology			
Turkish Folk Music is an important cultural heritage product within the Turkish cultural world, which can reflect the feelings and thoughts of our society in the purest and simplest form and play an active role in the formation of our cultural memory. With the development of technology, music has entered a new era, so Turkish Folk Music has entered a digital world. With this process, both the change in recording technologies and the digital platforms that emerged in the transfer of the recording to the audience have gained importance as a new subject and area of study. The aim of this study named `` The Use of Technology in Turkish Folk Music and the Problem of Copyright (Youtube example) " is to create a literature for the field by showing the change and development in recording technologies with structural device examples of sound recording technology since the invention of Phonogram, To draw attention to the copyright issue by examining the copyright issues on the Youtube example. As the method of this study, literature was searched, and professional associations such as Copyright Professional Associations MESAM and MÜYAP were interviewed. What are the technological tools and equipment used in Folk Music? What are the developing computer and internet tools of the present time? What are we exposed to while we are making our own music and using the technological actors required by the age? Many questions such as How did digital music affect Turkish Folk Music in terms of copyright? From the people who produce Turkish folk music to the people who consume, from the folk poet to the arranger working in the studio, the music director, the instrument artist and the digital sales portal that is a bridge of music, it is aimed to contribute to the use of computers in Turkish Folk Music in order to prevent loss of copyright.			
Keywords: Turkish Folk Music, Technology, Youtube, Copyrights			

GİRİŞ

Bilindiği üzere teknoloji sürekli gelişmekte olan bir yapıdır. Gelişirken de sürekli bir yenilik getirmektedir. İnsanoğlu çağı yakalamak geri kalmamak adına, sürekli teknolojinin peşinden koşmak zorunda bırakılmıştır. Bu yarış birçok kolaylığı yanında getirirken, teknolojiyi iyi kullananlar, daha az bilenlere ve kullanabilenlere göre maddi ve kültürel anlamda üstünlük kazanmıştır.

Bu çalışmanın amacı gelişen teknoloji ile bu teknolojiyi elinde tutanların, müziğe nasıl yön verdiğini, müzik emekçilerinin nasıl telif hakkı kaybı yaşadığının altını çizmektir. Konunun daha kolay anlaşılması açısından, özelden genele doğru kavram ve özellik açıklamalı bir yol izlenmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde, müzik, Türk Halk Müziği, teknoloji, ve telif hakları kavramları alt başlıklarıyla, ilk Türk Halk Müziği kayıtları, günümüzde ses kayıtlarında gelen teknolojik noktalar ve gelecekte teknolojinin Türk Halk Müziğinde gelebileceği noktalar ele alınmıştır. Günümüzde Cakewalk By Bandlab, tracktion, Studio One, Linux Multimededia Studio, Fl Stüdyo, Hydrogen, Cubase, Logic, Protools, Ableton, Reaper, Fruity Loops gibi aranje programları ile Wavelap, Saund Forge gibi stüdyoda mix edilmiş bir eseri editleme ve mastering imkanı veren programlar ile müzik yapılmakta bunlara ek olarak Native Instruments, Replica, Waves, Arturia Analog lab, İzotopr Rx 8 gibi yardımcı plag-in'ler (Eklentiler) müzik yapımında çok önemli yer almaktadır. Bunların hepsini incelemek araştırmanın amacını aşacağından, aranje alanında Cubase, edit ve mastering alanında Wavelap ve plag-in alanında Waves yazılımlarının günümüz teknolojisinde yaptığı işlerden örnekler vererek, açıklamalı bir yol izlenmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde, bahsi geçen müzik yazılımları ile teknolojik aletlerin görsel ve fonksiyonel verileri yer almaktadır.

Çalışmanın üçüncü bölümde, geçmişte ve bugün teknoloji kullanılarak üretilen müzik eserlerinin, yine teknoloji kullanarak halka ulaşırken kazanılan ve kaybedilen denetimli denetimsiz telif hakları konuştuğumuz, Mesam, Müyap gibi meslek birlikleri görüşlerine ve dökümanlarına yer verilecek ve kişisel deneyimlerim doğrultusunda, özellikle Youtube'de karşılaşılan telif hakları ihlalleri ve Türk Halk Müziğinde yer alan telif kargaşası problemlerine ilişkin öneriler ele alınmıştır.

Araştırmanın Konusu

Türk Halk Müziğinde teknoloji dediğimiz zaman, müzik teknolojisinde müziğin yapım aşamasında kullanılan ses kayıt, mikrofonlar, kolonlar, mikserler, bilgisayar yazılımları ve bu işle uğraşan tonmayster (Ses Mühendisi), mix, mastering uzmanları, aranjörler ve teknoloji ile dinleyiciye ulaşan taş plak, plak, kaset, cd ve internet müzik taşıyıcıları gibi zengin bir yelpaze karşımıza çıkmaktadır. Teker teker incelendiğinde her biri birer bilim dalıdır. Bütün bunları incelemek detaylarıyla yazmak bu tezin konusu değildir. Bu tezin konusu olan “Türk Halk Müziğinde teknoloji kullanımı” ile anlatılmak istenen, bu alandaki teknolojik cihazların ve yazılımların kullanımı ve amaçlarını detayları ile açıklamaktır. “Telif hakları ve Youtube Örneği” ile dijital dönüşüm sürecinde gelinen noktadaki teknolojik telif hakları kayıplarını özellikle dünyanın en büyük medyası olarak kabul edilen Youtube’de belgeleriyle ele almaktır.

Araştırmanın Amacı

Teknoloji, her gün her alanda gelişen, geliştiği ölçüde sürekli kullanılan, hayatın vazgeçilmez bir unsuru olmuştur. Ülkemizde bütün müzik türlerinde olduğu gibi, bütün müzik türlerinin çıkış noktası ve atası olarak kabul edilen, Türk Halk Müziği’nde de teknoloji kullanımı, ilk kullanılmaya başlandığından itibaren günümüze kadar çok fazla değişime uğramıştır. Bu değişim kayıt teknolojilerinde ve dinleyiciye ulaştırmada yaşanmıştır. Teknoloji ile süreklilik kazanan bu değişim, özellikle müzik üreten hak sahibi insanların, yeni dijital platformlarda yaşadıkları telif hakkı sorununun yolunu açarken, yeni gelişen her teknolojiyi takip etmesi gerçeğininide doğurmuştur.

"Türk Halk Müziğinde Teknoloji Kullanımı ve Telif Hakları Sorunu (Youtube Örneği) " adlı bu çalışmanın amacı, Fonogram’ın icadından günümüze ses kayıt teknolojisinin yapısal cihaz örnekleri ile kayıt teknolojilerindeki değişim ve gelişimi göstererek alan için literatür oluşturmak, dijital platformlar ile ortaya çıkan telif hakları sorunlarını Youtube örneği üzerinden inceleyerek telif sorununa dikkat çekmektir.

Araştırmanın Önemi

Genel anlamda müzik, filminden diziye reklama, siyasi organizasyonlardan radyolara, televizyonlardan tiyatrolara, düğünden derneğe ve hatta bebek oyuncaklarına kadar

neredeyse her alanda kullanılan çok geniş bir yelpazede kullanım zorunluluğu gerektiren, eğlence olduğu kadar insanları birbirine bağlayan hayatın en güzel olgularından biridir. Bu kadar geniş bir kullanım ağı olan müziğin telif hakları denetimi ve takibide o kadar karmaşık ve zordur. Geçmişte taş plaklar ile başlayan teknolojik Halk müziği serüveni günümüzde internet kullanımı ile sanal müzik oynatıcılarına kadar çok fazla telif hakları kayıplarıyla doludur.

Geçmişte müziğin insanlar tarafından beğenildiğini gösteren tek materyal kasetlerin satış sayısı idi, günümüzde iste teknolojinin gelişmesi ile kaset, cd, dvd gibi materyaller tamamen tarihteki yerini alırken, müziğin başarısı artık internet sayfalarındaki tıklama sayıları ile ölçülmektedir. Geçmişte korsan (Yasa Dışı) kaset, cd ile, müzik üretenlerin telif hakları kayıplara uğrarken günümüzde, manipüle edilmiş Youtube tıklamaları ve kendisini eserlerin sahipleri gibi gösterip sayfalar açan sahte prodüktör ve müzik yapımcıları ile veya büyük devasa müzik firmalarının ev kullanıcısı müzik üreticilerinin teliflerine ortak olmasıyla, mesam gibi telif hakkı takibi yapan kurumların, elde olmayan nedenlerden dolayı, yetersiz telif takibi yapması neticesinde çok fazla telif kaybı yaşanmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte dijitalleşen müzik ve dolayısıyla Türk Halk Müziği yeni bir dönem içerisine girmiştir. Bu süreç ile birlikte gerek kayıt teknolojilerin de yaşanan değişim gerek se kayıttın dinleyiciye aktarımında ortaya çıkan dijital platformlar, yeni bir konu ve inceleme alanı olarak önem kazanmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada, Teknoloji ve müzik kitapları, akademik tezler, konu hakkında yazılmış makaleler, gazete ve dergi haberleri taranmıştır. Günümüzde kullanılan Halk Müziği eserlerinde, vazgeçilmez bir hale gelen teknoloji cihazların incelenmesi, bu cihazların detaylı kullanım alanları ve ayrıca 5846 sayılı fikir ve sanat eserleri kanunu, besteci, aranjör, söz yazarı ve ses sanatçısı ve enstrüman icracısı, müzik emekçilerinin telif hakkını koruyan meslek birliklerinden Mesam, Muiyap kurumları görüşleri ve yıllara göre korsan albüm grafiklerinin alınması, internette yer alan müzik siteleri ve özellikle Youtube’de rastlanan telif hakları ihlallerinin incelenmesi, Youtube üzerinden alınan delil niteliğinde belgelerin paylaşılması, telif hakları ile ilgili anlaşmalar, sözleşmeler, itirazlar ve örnek dava kararlarının paylaşılması, araştırmanın yöntemini oluşturmaktadır.

BÖLÜM 1: MÜZİK, TÜRK HALK MÜZİĞİ, TEKNOLOJİ VE TELİF HAKLARI KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Müzik Nedir?

“Müzik” sözcüğünün Türkçe’de birbirinden farklı en azından şu on üç anlamı ifade edecek biçimde kullanıldığı görülmektedir: (1) Belli bir sesler bütünü, (2) belli bir sesler bütünü’nün kâğıt üzerindeki görünümü, (3) kâğıt üzerine yazılmış ya da tasarlanmış sesler bütünü’nün seslendirilişi, (4) belli sesler bütünü niteliğinde ürünler veren bilgi ve becerilerin toplamı, (5) böylesine ürünler veren bilgi ve beceriler toplamının oluşumunu-evrimini, birey ve toplumla ilintisini ve öbür bilgi-beceri toplamlarıyla (alanlarıyla) ilişkilerini inceleyen bilgi dalı (6) böylesine ürünleri oluşturma-seslendirme-inceleme-değerlendirmeye ilişkin davranışları kazandırmaya dönük toplumsal hizmet birimi, (7) böylesine hizmetlerin gerçekleştirildiği kuruluş, (8) böylesine ürünleri yaratmaya-seslendirmeye-değerlendirmeye-yaymaya dönük öğeler, ilişkiler, etkinlikler, kurum ve kuruluşlar bütünü, (9) belli bir kişiye, topluma, bölgeye (ülkeye), çağa (döneme) ya da yaklaşıma özgü ürün ya da ürünler bütünü; bunlarla ilgili yaratma ve seslendirme özellikleri, (10) kulağa hoş gelen sesler dizisi veya herhangi bir görüngünün kulakla (işitme yoluyla) algılanabilen uyumlu güzelliği, (11) belli bir eğitim alanı, (12) belli bir eğitim aracı, (13) belli bir eğitim yolu/yöntemi” (Uçan, 1996, s. 11).

Müzik tanımı hakkında bir görüş.

“İnsani yaşamın az çok her alanına nüfuz etmiş olmasına rağmen Steven Pinker (1997) ve Charles Nussbaum’un (2007) dikkat çektikleri gibi müzik, bir muamma ve bilmece olarak karşımızda durmaktadır. Müzik, tek başına bir eğlence ve sanat formu olarak yaygınlığı yanında, işitsel olanağa sahip her türlü medyanın da (örneğin televizyon, radyo, sinema, video oyunları) ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Diğer yandan, müzik her türlü toplumsal alana da eklemlenmiş gibi görünmektedir. Bu açıdan, ritüelleri ve ayinleri sıkça müzikal bir form alan din, marşların askerlerin hareketlerini koordine ettiği askerî alan ve müziğin her türden kutlamaya, etkinliğe ve sıradan aktiviteye eşlik edebildiği gündelik ve kültürel alan örnekler olarak verilebilir. Bütün bu yaygınlığına rağmen akademik bir konu olarak müzik, hiçbir zaman merkezî bir konuma ulaşamamış gibi görünüyor. Bunun en önemli nedenlerinden birisi, büyük ihtimalle, müziğin duygularla, mistik ve söylenemez olanla sıkça bağdaştırılan temsil-dışı doğasıdır” (Kaya, 2014, s. 87-103).

“Müzik, insanlar için çok farklı anlamlar da içermektedir. Müzik estetik değerlerin yanında, sosyal hayatın şekillenmesinde, ülkelerin kültürel değerlerinin yayılmasında, güç odaklarının iktidar mücadelesinde sıkça başvurulan güçlü bir silah olarak yerini alır. Dünyadaki örnekler incelendiğinde, müziğin toplumlar arası uzlaşmada ve çatışmadaki rolü görülebilmekte ve pek çok sorunlu coğrafya için kültürel bir çözüm alanı olarak müzik incelenebilmektedir. Kendini ifade aracı olarak ortaya çıkan müzik, insanların, dolayısıyla da toplumların amaçladıkları noktaya gelmekte kullandıkları bir güçtür. Çünkü müzik sayesinde verilmek istenen mesajlar, etkili ve kolay bir şekilde geniş topluluklara iletilir. Topluluklar arasında iletişim kurup, varolan sorunun çözümü için harekete geçmeleri sağlanır” (Sezer, 2019, s. 1).

Ses var olmanın sonucudur, müzik ise var olmanın sonucunda çıkan seslerin belli bir düşünce ve duygu ile düzenlenmesi ve belli bir sanat güzelliğinde bir araya gelmesidir. Müziğin var olabilmesi için insan düşüncesine, estetik olabilmesi ve sanat olabilmesi içinde bir duyusunun olması gerekir.

Bir düşüncesi olmayan ve bir duygusu olmayan herhangi bir ses müzik olamaz.

Bu durumda insani faktörler, insanı insan yapan duygu ve düşünce faktörü bir araya gelince müzik dediğimiz o dünyanın evrensel ve en güzel dili ortaya çıkıyor. Müziğin birçok tanımı olsa da en önemli faktörü insani faktördür. Müzik insan hayatını bütün yönleriyle anlatan, insan duygularını, yine insanlara anlatan insani bir dildir, İnsani olması, bir duygunun, birbirlerini tanımayan başka kıtaların insanları arasında etkileşim sağlaması, müziğin evrensel olduğunun en güzel kanıtıdır. İnsanları bir araya getirmenin güzel yollarından biridir müzik. Bir konser, bir doğum günü partisi, bir düğün, bir asker uğurlaması, bir siyasi müzik, bir dernek ya da destek toplantısı müziksiz olmaz. Tarihe baktığımız zaman Osmanlı İmparatorluğu savaşlardan önce, askeri yüreklendirmek için zurna ve davul sazlarının kullanıldığı Mehter marşlarını icra ediyorlardı. Günümüzde birçok alanda müziğin çokça kullanıldığını görmekteyiz.

1.2.Türk Halk Müziği

“Türkü” kelimesi, Türk’e ait anlamına gelen “Türki” kökünden doğmuş ve genelde bütün usûllü ezgiler (diğer bir deyişle Kırk Havalılar) için kullanılmıştır. “Halk şarkısı anlamında kullanılan “türkü” sözcüğünün, “Türkü=Türk’e ait” mantığında olduğu gibi Türkmenlerde “türkmani”, Varsaklarda “varsacı” olarak kullanıldığı

görülmektedir. Türkülerin sözlerinde edebi yapı olarak çoğunlukla hece vezni, az olarak aruz vezni kullanılmıştır’’ (Altunsaray, 2008, s. 15).

Bir halkın duygusunu düşüncesini, kendi ahlak çerçevesinde, kendi edebiyatını kullanarak ve yine kendine özgü enstrümanlarla ezgisel ifadesine halk müziği denir.

Türk halk müziği, sözlü edebiyatın bir parçasıdır.

Halkın duygularını, inançlarını, yaşama şeklini, derdini, sevincini, düşünce ve geleneklerini yansıttığı için halk müziği adını almıştır.

1.3. Teknoloji

Teknolojinin Sözlük anlamı; Bir sanayi alanında gücü ve bilgiyi biriktirme, denetleme, işleme, iletme gibi amaçlarla oluşturulan makinelerin, araç gereçlerin, aygıtların, yöntemlerin vb. tümünü kapsayan uygulama bilgisi.

(www.mediatick.com.tr/tr/blog/teknoloji-nedir).

Kim ne düşünürse düşünsün, teknoloji hayatımızı kolaylaştıran, iş ve üretimde verimliliği artıran sihirli bir güçtür. Ancak bu sihirli gücü insanların mutluluğunu ve refahını artırmak ve kullanmak için, onun en iyi şekilde kullanılması gerekmektedir. (Duygun, 2004, s. 3).

Teknoloji bilgiyle hayatı kolaylaştırmanın uygulamalar bütünü diyebiliriz. Teknoloji ile insanların yaşamak için gereken, her türlü araç, gereçlerin üretilmesi sağlanır. Teknoloji bilginin insan hizmetine sunulması, gereken her türlü kolaylığın, üretilen teknolojik ürünler ile sağlanması anlaşıyor. Teknoloji sayesinde bir bilgiye ulaşmak, dünyanın her yerinden, hangi mesafede olursanız olun, saniyeler ile ölçülür hale gelmiştir. Geçmişte herhangi bir işi yapmak için aylarca ve yüzlerce insan gücünün bir araya gelmesi gerekirken, teknoloji ile aynı işi saatler içinde ve belki de bir makinanın yapabildiğini görmekteyiz. Atalarımız bir şehirden bir şehire giderken, at üstünde aylarca yolculuk yaparken, şimdi teknolojik ürünler olan vasıtalarla, sadece saatler içinde bir noktadan başka bir noktaya yolculuk yapabilmektedir. Bilginin paylaşılması ve kullanılması, bitip tükenmek bilmeyen hayatı kolaylaştırma durumu, sanayii durumuna gelmiş, pek çok alanda var olan mesleklerin bitmesine yol açarken, birçok yeni teknolojik mesleklerinde ortaya çıkmasını sağlamıştır. Örneğin; Eskiden ayakkabı imalatında usta çırak ilişkisi ile bir ayakkabının imalatı zahmetli ve zor evrelerden geçerek günlerce sürerken, şimdi teknolojinin ürettiği makinalarda binlerce ayakkabıyı üretmek için tek bir düğmeye basmak yeterli oluyor. Müzik konusunda da durum aynı oranda teknolojiden

etkilenmiş ve 1980-1990'lı yıllarda düğün sanatçıları arkalarında en az on kişilik bir orkestra ile sahneye sahne alıp düğün müziği yaparken, 2010-2020 yıllarında teknolojinin ürettiği bir klavye ile on kişinin yaptığı düğünü yapabilir hale gelinmiştir.

Bir müzik albümünün stüdyo aşamasından dağıtım aşamasına kadar her aşaması teknolojiye etkilendirilmiştir. Bu alanda çalışan yüzlerce insanın iş sahalarının bitmesine ve yeni iş sahalarının açılmasına neden olmuştur. Gramofon ile başlayan müzik endüstrisi plak, kaset, cd ile devam etmiş 2020 yılında artık neredeyse müzik üretim ve pazarlama alanı bilgisayar ve internet üzerinden kurulan portallar üzerinden yapılmaya başlanmıştır. Bu durum yenilik ve kolaylık getirdiği kadar, insanların çalışma alanlarını, mesleklerini de şekillendirmiştir. Örneğin 1990 yıllarda bir kaset için kaset fabrikasında 150'den fazla insan çalışmakta idi, 2020 yılında ne o kaset üreten fabrika var, nede o fabrikada çalışan, kendini o fabrikadaki aletleri kullanmaya adanmış insanlar var.

Sadece kaset, cd alanında değil, geleneksel halk müziği enstrümanlarından çıkar tınılar artık teknoloji ile o aleti elinize almadan klavye yardımı ile icra etmenize olanak verir hale gelmiştir. 1990'larda çıkan sampler cihazlar ile özellikle vurmali sazlar, birçok albümde vurmali sazlar icra eden sanatçıların yerine o cihazlar kullanılmış albüm ve stüdyo kayıtlarında büyük sound değişimi başlamıştır.

1.4. Müzik Teknolojisi Nedir?

Müzik sanatıyla ilgili olan tüm teknolojik konuları kapsayan bir terim olmakla birlikte, özellikle çalma, kaydetme, besteleme, depolama ve performans gibi etkinliklerin elektronik donanımlar ve bilgisayar yazılımları aracılığı ile gerçekleştirilmesi eylemini ifade eder. (https://tr.wikipedia.org/wiki/M%C3%BCzik_teknolojisi).1.5. Ses Nedir? Desibel Nedir? Frekans Nedir?

1.5.1. Ses nedir?

“Ses, titreşen cisimlerin etkisiyle meydana gelen dalgaların işitme organı üzerinde yarattığı duyumdur, İnsanların işitme ve denge organı kulaktır. Kulak tarafından duyulabilen herhangi bir titreşim (vibration), ses (sound) olarak kabul edilir.

Bir cismin ses verebilmesi için titreşmesi gerekir. Titreşen cisimlerin etkisiyle meydana gelen dalgalar, ses dalgaları (sound waves) olarak adlandırılır. Titreşen bir cisimden yayılan ses dalgalarının ilerleyebilmesi için başka bir maddenin aracılığına ihtiyacı vardır, İştığımız seslerin çoğu havada ilerleyerek kulağımıza ulaşır ancak ses dalgaları katı ve sıvı maddelerle de yol alabilir” (Önen, 2007, s. 17).

Ses, canlıların işitme organları tarafından algılanabilen periyodik basınç değişimleridir. Fiziksel boyutta ses, katı sıvı veya gaz ortamlarda oluşan basit bir mekanik düzensizliktir. Bir maddedeki moleküllerin titreşmesi sonucunda oluşur (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ses>).

1.5.2.Frekans Nedir

“Ses dalgalarının bir saniye içerisindeki tekrar sayısına frekans denir. Birimi Hertz’dir (Hz). İnce seslerin (tiz) frekansı yüksek, kalın seslerin (pes) ise frekansları düşük değerdedir” (Düzgün, 2012, s. 4).

1.5.3. Desibel Nedir

“Ses bir enerji türüdür.Ses titreşimle oluşur, titreşimi enerjiye dönüştürür. Sesin kuvvetine gürlük denir. Desibel (db) ile ölçülür. Örneğin kalkış yapan füze 120 desibel ses üretir. Yüksek sesli müzik 90 desibel üretir. Normal insanın konuşması 50-60 desibel gücüne eşittir” (Düzgün, 2012, s. 5).

BÖLÜM 2: TÜRK HALK MÜZİĞİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI

Şüphesiz ki müzik dünyayı güzelleştiren en güzel sanatların başında gelmektedir. Bu yüzden ki insanoğlu acısını, mutluluğunu, yaşamına dair gelişmeleri her zaman yaptığı müziğe yüklemiştir. Halk Müziğini tarihsel açıdan önemli yapan en güzel olgulardan bir tanesi de, işte bu insan manzaralarını yüz yıllar geçmesine rağmen müziğin içinde görebilmektir. Her açıdan insanı mutlu eden müzik, tarihin getirdiği birçok yenilikle birlikte tazelenmiş ve insan hayatının bir parçası olmaya devam etmiştir. Tez çalışmamızın bu bölümünde, tarihin getirdiği yeniliklerden, teknolojik yeniliklerin getirdiği bu köklü değişimlerin detayına değineceğiz. Aşağıda kullanım detaylarını verdiğimiz cihazların tamamı dünyadaki bütün müzik türleri için kullanılmaktadır. Fakat bu cihazların tamamı Türk Halk Müziğinde de kullanılan cihazlardır. Konumuz Türk Halk Müziği olduğu için, Halk Müziğinde kullanılan bu cihazları, Halk Müziğinde nasıl ve nerelerde kullanıldığını detaylandırdık. Örneğin keman ve klarnet bütün dünyada kullanılan enstrümanlardır. Fakat Elâzığ töresinde kullanılan Halk Müziği enstrümanları sorulduğu zaman keman ve klarnet enstrümanlarını da sayarız. Çünkü Elâzığ'ın vazgeçilmez yöresel sazları arasında keman ve klarnet de vardır. Bunu Elâzığ yöresinde kullanılan keman ve klarnet enstrümanlarını sayarken aslında keman ve klarnet sazlarının sadece Elâzığ yöresine ait sazlar olmadığını, bütün dünyada kullanılan sazlar olduğunu bilmemiz gerekecektir. Başlıkta kullandığımız “Türk Halk Müziğinde teknoloji kullanımı” kavramı, kelime itibarı ile bu cihazların yalnızca Türk Halk Müziğinde kullanılıyormuş gibi yanlış bir izlenim bırakmaması açısından bu açıklamayı zorunlu buluyoruz.

2.1. Ses Kaydının Kısa Tarihi

“İnsanlık, var olduğundan beri pek çok hayaller kurdu. Bu hayallerinin önemli bir kısmını gerçekleştirmiş olmakla birlikte, pek çok hayalini de henüz gerçekleştiremedi. İnsanlığın gerçeğe dönüştürdüğü hayallerinden biri de seslerin kaydedilmesi. Sesleri birtakım materyallerin üzerine kalıcı olarak kaydetme çalışmalarında, ilk çalışmaların yapıldığı günlerden beri büyük ilerlemeler kaydedildi. 2008 yılında yapılan bir keşfe göre, ilk ses kaydı Parisli Edouard-Leon Scott de Martinville tarafından 9 Nisan 1860 yılında yapıldı. Fakat Scott de Martinville yaptığı ses kaydını dinleyemedi; Onun bu kaydı 27 Mart 2008 tarihinde çözülerek sese dönüştürülebildi. Bu kayıttan 17 yıl sonra Thomas Edison ses kaydı

yaptı ve yaptığı bu ses kaydını daha sonra dinleyebildi. Edouard-Leon Scott de Martinville'in Buluşu olan Fonotograf'ın ilk patentini 1857 yılında almıştır. ilk insan sesi kaydedilene kadar 3 yıl geçmesi gerekmiştir. Günümüzde Fonotograf "Amerikan Tarihi Ulusal Müzesi"nde sergilenmektedir. (Edouard-Leon Scott de Martinville invented the phonautograph in 1857. National Museum of American History, Smithsonian Institution)" (<https://www.bilgiustam.com/ses-kaydinin-icadi-ilk-ses-kayit-edilmesi-ve-fonotograf-edouard-leon-scott-de-mar/>).

Tarih geleceğe ışık tutması ile çok önemli bir olgudur. Zira bir işi tarihte ilk yapan veya ilk buluşu bulan birinin arkasından gelecek nesil, o buluşu ilk bulanın mirasıyla geleceğe yön verecek ve sürekli genişleyecek ve büyüyecek bir akımı sürdüre gelenler olacaklardır. Tarihe baktığımız zaman her yeni buluşun bir önceki buluşların verilerini açıkça kullandığını görmekteyiz. Örneğin elektiriğin bulunması ile elektronik aletlerin buluşu başlamış oldu ve bu alanda hiç düşünemediğimiz elektronik aletlerin insanların dünyasında zor işleri daha kolay bir hale getirdiğini görmekteyiz. Elektiriğin bulunması, elektroniğin keşfedilmesine sebep olmuştur. Bu sebeptendir ki yeni teknolojik gelişmeler, peşi sıra birçok gelişmeye zemin hazırlayacaktır. Ne insanoğlunun yenilikleri keşfetme konusundaki merakı, nede bu yeniliklere karşı bitmek bilmeyen açlığı son bulacaktır. İnsanoğlu varoldukça, yeniliklerin peşinden gidecek ve bu gelişim sürecinin nerede durup tükeneyeceği, kimsenin bilemediği bir muamma olarak kalacaktır.

Konumuz olan müzik alanında elektiriğin bulunmasının önemi ise, teknolonin gelişmesiyle elektronik müzik akımının başlamasına sebep olmuştur. Bu durum dünyada birçok müzik tarzının ortaya çıkmasıyla birlikte ülkemizde Türk Müziği'nde de Pop Müzik, Alaturka Pop Müzik, Rock Müzik, Anadolu Rock Müzik, Arabesk Müzik, Fantazi Müzik, Modern Türk Sanat Müziği gibi birden çok Türk Müziği tarzının çıkmasına neden olmuştur. Türk Halk Müziği'nde kullanılan sazlardan biri olan elektro bağlamanın icadında da yine, batıda elektik kullanarak icad edilen elektro gitardan esinlenilmiştir. 1960'larda elektro gitar manyetiklerinin bağlamada kullanılarak, elektro bağlama adında bir saz üretilmiştir. Bu sazın yine elektiriğin icadına dayanan bir icad olan amfi ile birlikte kullanımından, desibeli daha yüksek bir ses elde edilmiş ve elektro bağlama ile arkasından gelen birçok elektronik müzik aletinin daha fazla kitlelere aynı anda müzik icrasını mümkün kılmıştır. Bu sazın kullanılması ile günümüzde Ankara Havaları, düğün havaları, Kırşehir Neşet Ertaş elektro bağlama düzeni gibi yenilikleri getirmiştir. Elektro

bağlama 1960'lerden itibaren Arabesk Müzik ve Anadolu Rock Müzik akımını başlatmıştır. Ülkemizde hala yaygın olarak kullanılmaktadır.

Elektiriğin müzikte kullanılması ile tarihte kullanılan org dışında,1980'lerde elektrikli pianoları (Org- Klavye) günümüze getirmiş. Klavyenin kullanımı iste bir çok müzik enstrumanın bu kalvyeler aracılığı ile taklit edilmesi sağlanmıştır. Bu durum Türk Halk Müziği'nde zurna, mey, bağlama gibi aletlerin klavye ile icra edilesine olanak vermiş ve herhangi bir zurna sanatçısına veya bağlama sanatçısına gerek kalmaksızın, bu sazların icrasını, gerçeği kadar olmasa da mümkün kılmıştır. Bu kavye ile taklit edilen sazlara, stüdyo dilinde sempler sesler denmektedir. Özel olarak icad edilmiş bilgisayar ile senkronize çalışan Sepmler cihazlarının icadı 1990'lara rastlar. Bu sempler cihazları ve özel üretilmiş adı, Synthesizer (sentezleyici, kısaca synth) olan cihazlar ile elektronik müzik 1980'lerden günümüze kadar kullanılmıştır. Klavyelerin bilgisayar ile bir midi ara birimi sayesinde birlikte senkronize çalışmasından, bilgisayar programları ve kayıt teknolojisinin katkısıyla, aranjeler, müzik düzenleme olanakları çok daha kolay kullanılabilir hale gelmiştir.

2.2. Türkiyede İlk Ses Kayıtları

“Thomas Edison Bir silindir üzerine bakır bir levha geçirerek ince bir iğne ile yaptığı kayıtlardan sonra fonogram cihazı geliştirilerek Gromofon adını aldı. Gromofon cihazının patent sahibi Emile Berlinger isminde bir Amerikalıdır. Emile Berlinger Gromofon cihazının patentini 1887 yılında aldıktan sonra gromofon ticari anlamda 1887-1889 yıllarında piyasaya çıkmıştır. O yıllarda adı ses teknisyenliği yapmakta olan Alman uyruklu Tantix adında bir girişimci Eminönü Yeni cami önünde bir dükkân açmış ve Türkiye’de ilk defa ses kayıt anlamında gramofon kayıtlarını yapmaya başlamıştır yıllarda bu kayıtlar aracılığı ile İstanbul’da ciddi halk müziği repertuar çalışması yapılmış, Karadeniz Laz havalarından Çerkez havalarına, Kürt Müziğinden, Anadolu türkülerine Dini Müzik ve Tasavvuf Müziğine kadar birçok plak basılmıştır. Türkiye’de ilk plak türleri kantolar, fanteziler, şarkılar ve gazeller olarak sayılabilir. İlk Plak Kayıtları 1903 yıllarında çingene asıllı adı Nassib Hanım olan bir hanım efendiye yapılmıştır. Onu Takiben Arap Mehmet zurna havası, taksim köçek plakları çıkmıştır” (<http://www.musikidergisi.net/?p=859-Çavdaroğlu>).

2.3. Ses Kayıt ve Dinleme Cihazları

2.3.1. Fonogram

Şekil 1. Fonogram

(<https://geturkiyeblog.com/edison-muzik-endustrisini-nasil-baslatti/>)

Fonogramın icadı ile dünya sesleri saklamanın ve sonradan dinlemenin büyük keşfiyle tanıştırmıştır .Cihaz silindir bir yüzeye bakır bir folya yerleştirilerek hareket ettirilip bir iğnenin bu folyoyu taramasıyla ses kaydını gerçekleştirmiştir.Bu Cihaz Edison’a Çağın mucidi ünvanının verilemesine vesile olmuştur. (<https://geturkiyeblog.com/edison-muzik-endustrisini-nasil-baslatti/>)

2.3.2. Gromofon

Gromofonların çalışma prensibi yanlarında bulunan bir konu çevirerek kurma esasına dayanır. Gromofon kurulduktan sonra içinde dönen çarkın kurulma yayı bitene kadar plakda kayıtlı sesi çalmaktadır.

Tarihte ilk müzik dinleme ve müzik arşivi gromofonlar ile başlamış, sanatçıların yaptığı plaklar ile müzik endüstrisi ticareti, günümüze kadar gelmiştir.

Şekil 2. Gromofon

(<https://www.nkfu.com/gramofonun-tarihcesi-ve-calisma-prensibi/>).

Gromofon,Fonogram'ın daha gelişmiş bir modelidir. Ses kayıtları yapılmış plakları dinlemek için kullanılan bir müzik çaldır (https://www.nkfu.com/gramofonun-tarihcesi-ve-calisma-prensibi/).

2.3.3. Plak Pikap

Şekil 3.Plak Pikap

(https://www.eskiplaklar.com/plak).

Gromofondan sonra elektikle çalışan, plak okuyan cihazlar çıktı bu cihazlar ses veren salyanyozun yerine yine elektrikle çalışan ve hoperlör adı verilen mekanizmadan ses vermek için tasarlanmıştır.

2.3.4. Makara Teypler

Şekil 4. 70-80 Yıllarda Ülkemizde Revaçta Olan Makara Teyp

(http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2]).

Makara bantlar manyetik kayıt sistemi ile çalışmakta olup her türlü ses görüntü ve bilgisayar verilerini, manyetizma özelliği olan malzeme üzerine manyetik bir şekilde kaydedilmesiyle oluşur (http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2]).

Şekil 5. Makara Teyp 1

([http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-\[2\]](http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2])).

Teyp; İngilizce şerit kaydedici (Tape Recorder) teyp rıkordır anlamına gelmektedir. 27 Ocak 1948 de ilk makara Teypler satışa çıkmıştır ([http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-\[2\]](http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2])).

Şekil 6. Boyutlarına Göre Makara Okuyucular

([http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-\[2\]](http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2])).

Ampex Marka 8 Kanal 16 Kanal 24 Kanal makara bank kaydedicileri ve okuyucuları

Şekil 7. Makara Teyp Makara Çeşitleri

([http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-\[2\]](http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2]))

En yaygın kullanılan bantlar 1/4 inç (6.35mm), 1/2 inç (12.70 mm), 1 inç (25.40 mm) ve 2 inç (50.80 mm) genişlikteydi. Kayıt hızları ise 3 3/4, 7.5 ve 15 ve nadiren 30 inç idi. Böylece hayatımıza bant hızlarını belirten kavram IPS (inches per second) girmiş oldular
([http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-\[2\]](http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2]))

2.3.4.1. Makara Teypler (1.5 ,2 inç)

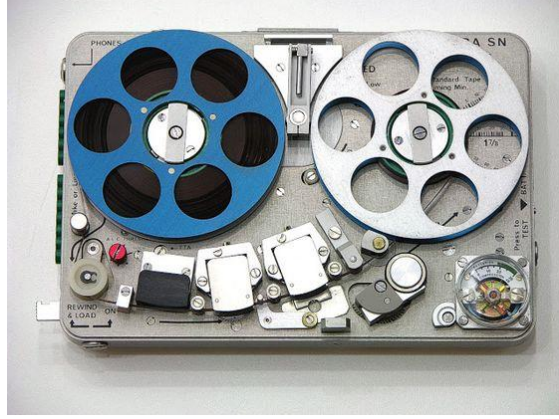

Şekil 8. Makara Teyp 1

(<http://www.key.com.tr/ses-kayitcilar.html>).

Bant Kalınlıkları 1,5 ve 1 olan makara bantlar profesyonel kayıtlarda kullanılıyordu, Kopma buruşma ve esnemeler için daha çok 1.5 inç bantlar kullanılmıştır. Çok izli 24 kanal bantlar genellikle 2 inç kullanılsada günümüzde ¼ inç bantlar hala kullanılmaktadır (<http://www.key.com.tr/ses-kayitcilar.html>).

2.3.4.2. Portatif Makara (Nagra)

Şekil 9. Portatif Makara (Nagra)

(<https://tr.pinterest.com/pin/422775483763939897/>).

Daha çok film setlerinde kullanılmış, efsane cihaz olarak bilinen Nagra marka portatif makara cihazı, görselliği ile dikkat çeken bir mini makara cihazıdır.

2.3.5. Dat Recorder (Digital Audio Tape) ve Hard Disk Recorderler

1987 Yılında piyasaya çıkan profesyonellere yönelik ilk çoklu sistem ses kaydı Dat Kasetler ile gelmiştir. (Alesis Digital Audio Tape) TASCAM, Sony ve Philips markalarının ürettiği Dat okuyucu ve kasetler, normal kasetlere göre dijital kayıt sisteminin ilk örnekleridir. Makara teyiplerden mixlenen ve son çıkışları alınan audio'lar Dat kasetlere kaydedilirdi, çünkü dat kasetler normal kasetlere göre 10-bit olan ses kaydı kalitesini 16-bit 20-bit kalitesine kadar yükseltebiliyordu. Dat kasetler mastering stüdyolarda bilgisayara aktarılıyordu, kesme ve editleme işlemler uygulanan audiyolar tekrar başka bir data kaydediliyordu zira datlarda dijital kayıt olduğu için veri kaybı yaşanmıyordu. Şerit uzunlukları 45,60,90 ve 120 dakika olarak son kullanıcıya satılıyordu.

Şekil 10. Dat Recorder

(<https://tr.pinterest.com/pin/422775483763939897/>).

2.3.5.1. Alesis ADAT HD 24 (Digital Recorder)

1991 Yılında Alesis firmasının ürettiği ADAT Recorderler o dönem için dijital çok kanallı ses kayıt için bir dönüm noktası olmuştur. Çünkü çok kanallı Audio sistemler olan Makara Bantlar o dönem için hem çok pahalı hemde ADAT Recorder'e göre daha yavaş çalışıyordu. Bu durum stüdyoda çalışan ve saat ücreti ödeyenler için için çok masraflı hemde çok pahalı maliyetler doğuruyordu. ADAT 8 kanallı Recorder'in piyasaya çıkmasıyla, hem bir bantın kristal bir kafata fiziksel sürtmesiyle okunan audioların veri kaybından kurtulmasına, hemde kristal bir kafaya sürtmeden kaynaklı manyetik kayıtların veri kaybının sonu oldu. ADAT Recorder ile kayıpsız dip gürültüsü olmaksızın, mikrofondaki veya dijital enstrumanınızdaki sesi tüm doğallığıyla kayıt etme imkanı sunuyordu. ADAT ilk çıktığında 8 kanal olarak piyasaya çıkmış olsada, 3 ayrı ADAT makinasını üst üste koyup birbirine bağladığınızda 24 kanal, 4 ADAT üst üste bağlandığında, 32 kanal senkronize çalışan bir Adat Recorder Sistem'e sahip olabiliyordunuz. Bu durum kalabalık, çok enstrumanlı albüm çalışmaları için o zamana göre büyük kolaylık sağlamıştır.

Şekil 11. Alesis ADAT HD 24

(<https://www.amazon.com/Alesis-ADAT-HD24-Digital-Recorder/dp/B0002D04GK>).

Şekil 12. Alesis ADAT 8 Track

(<https://www.vintagedigital.com.au/alesis-adat-8-track-digital-recorder/>).

2.3.5.2. Alesis ADAT RMS (Remote Meter Bridge)

Alesis ADAT RMS çoklu ses kayıt kurulumlu bir sistemin, ADAT Recorder'lerin tamamını ses seviyelerini aynı anda görebileceğimiz bir cihazdır. Bu Sayede herhangi bir aksilik veri kaybı yada ses eksikliği yaşanmasının önüne geçilmiş olmuştur. Kayıt esnasında hangi kanala kayıt yapıldığını, ses seviyesi ilk bakışta görmek ve kritik ölçümleri yapmak için büyük kolaylık sağlamıştır.

Şekil 13. Alesis ADAT RMS (Remote Meter Bridge)

(<https://www.vintagedigital.com.au/alesis-adat-8-track-digital-recorder/>).

2.3.5.4. Fostex D90 HD (Digital Hard Disk Recorder)

Fostex Markasının ürettiği 8 kanal Sabit disk ses kaydedici, ADAT kaydedicilere oranla, kaset sarma, ileri geri alma ve oynatma hızında iki kat daha hızlı ve aynı zamanda Vhs kaset kalabalığını ortadan kaldırdığı için, büyük kolaylık getirmiştir. 16-bit 24 khz kayıt yapan cihazlar 8 kanal olarak üretilmiş olsada, üst üste konan cihazlar birbirlerine kablo ile bağlandığında senkronize çalışması sağlanmıştır. Bu durum ADAT'larda olduğu gibi 24 kanal 32 kanal kayıt imkanı ile stüdyolarda tercih edilen cihazlar olmuştur.

Şekil 14. Fostex D90 HD (Digital Hard Disk Recorder)

(<https://www.studiohire.net/product/fostex-d90-hd/>).

2.3.5.5. Fostex D2424 LV (Digital Hard Disk Recorder)

Fostex D2424 LV cihazı, 8 kanal Fostex D90 HD cihazına göre 24 kanal kayıt imkanı veren cihazdır. Aynı zamanda 16-bit olan ses kayıt kalitesini 24-bit kayıt kalitesine yükselten, tek başına, çok kanallı başka bir ses kayıt cihazına ihtiyaç duymadan stüdyolarda kullanılan bir cihaz olmuştur. Ayrılan ön paneli sayesinde bir umeter (Ses Sinyal Gösterici) de ihtiyaç duymadan detaylı kayıtları burdan görme ve kontrol etme imkanı ile tercih sebebi olmuştur.

Şekil 15. Fostex D2424 LV (Digital Hard Disk Recorder)

(<https://www.10kused.com/product/fostex-d2424-digital-recorder/>).

2.3.6. Medya Çalarlar ve Kaydediciler

2.3.6.1. Teac CD Kaydedici (CD Recorder)

CD, CD-R ve CD-RW Disklerini ve CD-R ve CD-RW Disklerine kayıt yapar ve bu disklerideki audio ve video kayıtlarını oynatmaktadır. 16 bir 44.1 khz kayıt ve okuma imkanı sunan bir cihazdır.

Şekil 16. Teac CD Kaydedici (CD Recorder)

(<https://tur.4meahc.com/best-cd-records-89239>).

2.3.6.2. Philips DVD Kaydedici / VCR DVD R3320V/01 (DVD Recorder)

Hem Dvd kasetlerini oynatan ve kayıt yapan bir cihazdır. Cd kayıt cihazı olarak kullanıldığında 16-bit 44.1 khz kayıt yapan cihaz, aynı zamanda vhs kasetten cd'ye de kayıt imkanı vermektedir.

Şekil 17. Philips DVD Kaydedici / VCR DVD R3320V/01 (DVD Recorder)

(https://www.philips.com.tr/c-p/DVDR3320V_01/-)

2.3.6.3. Sony Müzik Seti

Şekil 18. Sony Müzik Seti

(<https://forum.donanimhaber.com/sony-rx110av-muzik-seti-son-fiyat--23990593>)

2.3.6.4. Kasetler

Şekil 19. Kasetler

(<https://www.yenisafak.com/hayat/vazgecilmez-nostalji-kasetler-3500052>)

1963 yılına ilk çıkan kasetlerden sonra, en çok satan müzik dinleme aracı kasetler 8 ile 10 bit arasında analog sistemde çalışan müzik araçları olsada şimdi en çok sevilen nostaljik ürünler olarak anılıyor.

2.3.6.5. Müzik Setleri Genel Bakış

Müzik setleri hem kayıt yapılabilen hem de kaset ve radyo çalma özelliklerine sahip cihazlardır. Boy boy model model üretilmişlerdir, direk elektrikle çalışırlar. Pilli modelleri de olmakla birlikte, wolkmenlere göre devasa büyüklükteki cihazlardır. Her müzik severin evinde mutlaka bulunmakta olan müzik setleri, amatör müzisyenlerin evlerinde kayıt aracı olarak da kullandıkları kasetçalar kaydediciler, ses taşımak ve saklamak içinde tercih sebebi idi. 90' lı yıllarda bestecilerin bestelerini sazları eşliğinde icra ettikleri eserleri, bir kaset aracılığı ile bu cihazlarda kaydedip bestelerini solistlere veriyorlardı. Solistler bu kasetlerdeki besteleri yine sahip oldukları bu cihazlar ile dinleyip beğendikleri eserleri stüdyo kaydı yaptırarak albümlerine okuyorlardı. Müzik dinlemek dışında radyo aracılığı ile haber almak, radyodaki piyesleri, yarışma programlarını dinlemek yine bu cihazlar ile yapılırken kaset çalar ve radio çalar, Türk insanının türkülerini şarkılarını dinlediği duygusal bağların da kurulduğu müzik cihazları olarak zamandaki yerini almıştır.

2.3.6.6. Müzik Setleri

Şekil 20. Müzik Setleri

(<https://www.amazon.com/Moslion-Recorders-Cassette-Non-Slip-Mousepad/dp/B08571KMLV>).

2.3.6.7. Roadstar RDB92 Mikro Müzik Seti CD Radyo USB MP3

Radyo çalar ve usb mp3 çalar Usb içine atılan mp3 formatındaki müzikleri oynatma yeteneğine sahiptir. Portatif olduğu için kolaylıkla taşınabilir. Cd çalar aynı zamanda Bluetooth bağlantısı ile uzaktaki bir cihaza bağlanıp o cihazdan gönderilen müziği çalma özelliğine sahiptir. Günümüzde çok kullanılan audio sıkıştırma tekniğiyle elde edilen mp3 formatı wav audio formatına göre 10/1 oranında daha küçüktür o yüzden mp3 formatı cep telefonu ve portatif audio müzik çalarlarda daha fazla kullanılan bir formattır. Bu cihazlar Öncelerei illegal olan mp3 formatını desteleyerek legal pozisyona gelmesinde büyük rol oynamıştır. Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Sinema ve Tv Müdürlüğü halen mp3 Formatında audio cd üretimine izin vermemektedir.

Şekil 21. Roadstar RDB92 Mikro Müzik Seti CD Radyo USB MP3

(<https://urun.n11.com/mini-ve-midi-muzik-seti/roadstar-rdb92-mikro-muzik-seti-cd-radyo-usb-mp3-P447801152>).

2.3.6.8. Denon D-T1 CD&Bluetooth Mikro Müzik Seti

Şekil 22. Denon D-T1 CD&Bluetooth Mikro Müzik Seti

(<https://urun.n11.com/mikro-sistemler/denon-d-t1-cdblueetooth-mikro-muzik-seti-gri-P437331104>).

2.3.6.9. Sony TPS-12 Walkmen (Portatif Kasetçalar)

Şekil 23. Sony TPS-12 Walkmen (Portatif Kasetçalar)

(https://www.chip.com.tr/galeri/tasinabilir-kasetcalar-walkman-in-efsane-modelleri_1088.html).

1979 yılında Sony tarafından üretilen ilk walkmen kaset çalar piyasaya çok idalı bir giriş yaptı. Portatif olması cebe veya çantaya sığması ve 4 adet AA pil ile uzun süre müzik dinleme olanağının sunulması, ürünün ilk çıkışta 5000 adet üretilmesi ve 50.000 adet spariş alması, Sony firmasını şaşırmıştır. Bu büyük bir başarı olarak görülmüştür. Bu walkmen üzerinde iki kişinin dileyebileceği 3.5mm jak girşli 2 adet kulaklık çıkışı ile birlikte çıkmıştır. MDR-3L2 model bir kulaklık ile birlikte piyasaya sürülen walkmen kasetçalar o dönemin fenomen müzik aracı olmuştur

(<https://onedio.com/haber/o-bir-fenomen-walkman-in-tarihi-basarisi-ve-ortadan-kaybolusu--559677>).

2.3.6.10. Sony Md MZ-E75 Walkmen (Portatif Md Çalar)

Sony, kaset ve cd walkmen'lerden sonra daha küçük boyutlu daha hızlı ve daha işlevsel olan md formatında diskçalarlar üretmiştir. Bu diskçalarlar kasetçalar walkmenlere göre daha kibar ses olarak daha iyi, cd walkmenlere göre de daha işlevsel ve boyutlarından dolayı iyi müzik dinleyenlerin tercihi olmuştur. Üzerinde transpoze tuşu olduğu için audio playbackleri, sahnelerde karaoke yapmak için sahne yapan sanatçılar tarafından kullanılan bir cihaz olmuştur.

Şekil 24. Sony Md MZ-E75 Walkmen (Portatif Md Çalare)

(<https://www.carousell.sg/p/%E3%80%90%E8%B5%A4%E8%89%B2%E7%BE%8E%E5%93%81%E2%98%85%E5%8B%95%E4%BD%9C%E5%93%81%E3%80%91sony-md-walkman-mz-e75-portable-minidisc-player-in-excellent-working-condition-made-in-japan-1040155049/>).

2.3.6.11. Panasonic SL-SX 430 Cd Walkmen (Portatif Cd Çalar)

Sony firmasının 1979 yılında ürettiği kasetçalar walkmen'lerden sonra, 1982 yılında çıkan cd çalarların taşınabilir modeli olan cd wolkmenler üretilmiştir. Sony'nin yakaladığı başarıdan sonra rakipleri Philipis, Aiva, Panasonic gibi markalarda kasetçalar wolkmen'lerden sonra, cd çalar walkman'ler üretmişlerdir. Üretilen taşınabilir walkmenler piyasa cd'lerindeki format olan track formatını okuyabildiği gibi, mp3 formatında cd'leri de okuyan walkmenler üretilmiştir. Bu durum tüketici tarafından büyük bir zenginlik olarak karşılanmıştır, çünkü bir cd içerisinde 250-300 adet mp3 sığması, Bu 18 albüm ile 15 müzik albümünü tek bir cd de taşımaya olanak vermiştir. Elbette müzik üreten sanatçı, firma, fiziksel cd ticareti yapanlar bu durumu iyi karşılamamıştır, fakat ilerleyen teknolojiye kimse karşı koyamamıştır. Panasonic

firmasının çıkardığı SL-SX430 bu modelde de mp3 okuma özelliğinin olduğunu görmekteyiz.

Şekil 25. Panasonic SL-SX 430 Cd Walkmen (Portatif Cd Çalar)

(https://www.etsy.com/listing/866773226/panasonic-sl-sx430-cd-mp3-player?ga_order=most_relevant&ga_search_type=all&ga_view_type=gallery&ga_search_query=cd+player&ref=sr_gallery-1-4&cns=1).

2.3.6.12. İpod Taşınabilir Medya Çalarlar (Portatif Mp3 Çalar)

İpod Medya çalar Apple'ın taşınabilir tescilli markasıdır. Apple firması tarafından tasarlanıp üretilen ipod, hardisk kullanan İpod Classic, dokunmatik ekranlı iPod Touch, video oynatabilen iPod Nano ve en küçük iPod olan iPod Shuffle modelleri ile 4 ayrı modelde üretilmiştir. Günümüzde bazı modeller talep görmediği için artık üretilmiyor. İpod medya çalarlar Windows ve Macintosh işletim sistemlerinin ikisini de tanıdığı ve müzik resim ve video alışverişi yaptığı için daha çok tercih edilmiştir.

Şekil 26. İpod Taşınabilir Medya Çalarlar (Portatif Mp3 Çalar)

(<https://www.stuff.com.tr/15-yasindaki-muzik-ikonu-ipodun-evrimi/>).

2008 yılında 173,000,000 İPod satan İPod bu tarih itibarıyla dünyanın en çok sanat digital medya oynatıcısı olmuştur. İPod Mini en küçük ve ince cihazlardan biri oldu. 4 ve 6 GB seçenekleri bulunan İPod çeşitli eğlenceli renkleri bünyesinde barındırıyordu. İPod Mini en küçük ve ince cihazlardan biri oldu. 4 ve 6 GB seçenekleri bulunan İPod çeşitli eğlenceli renkleri bünyesinde barındırıyordu.

(<https://www.stuff.com.tr/15-yasindaki-muzik-ikonu-ipodun-evrimi/>)

2.3.6.13. Md Walkmen ve Cd Walkmen İçin Çevirici

Md wolkmenler ve cd wolkmenleri kasetçalarlı bir cihaza çevirmek için kullanılan kaset şeklinde kablolu 3.5mm jak ucuna sahip aparat. Bu çeviriciler o dönem çok yaygın olan araba kasetçalarını, cd wolkmen veya md wolkmen aracılığı ile arabada müzik dinleme imkanına kavuşturmuştur.

Şekil 27. Md Walkmen ve Cd Walkmen İçin Çevirici

(<https://www.amazon.com/Walkman-Connecting-Pack-Model-CPA-9C/dp/B00005T39Y>).

2.3.6.14. Sony Ericsson W800 Telefon&Walkmen

Şekil 28. Sony Ericsson W800 Telefon&Walkmen

(<https://www.webtekno.com/efsanevi-telefonlar-sony-ericsson-w800-k750-h84452.html>).

Apple İPod markasının yakaladığı milyonu aşan satışlardan sonra Sony firması farklı arayışlar sonucunda Ericsson,Sony ortak yapımı olan W800 modelini 2005 yılında telefon ile entegre walkmen üretti.2 megapiksel kamera ,30 saate kadar müzik dinleme özelliği olan cihaz,arayüzünden dış tasarımına kadar çok beğenilen bir cihaz olsada İpod cihazlarının satış trajına ulaşamamıştır.

(<https://www.webtekno.com/efsanevi-telefonlar-sony-ericsson-w800-k750-h84452.html>).

2.4. Hoperlör Nedir (Ses Monito), Hoperlör ve Kulaklık Çeşitleri

Bir kaynaktaki sesi, dinleyicinin duyabilmesini sağlayan volumu kaynak tarafından ayarlanan veya kendi içinde amfisi bulunan ve volumü içindeki amfi aracılığıyla ayarlanan cihazlardır. Stüdyo açısından bakıldığında iki tip hoperlör vardır. Bunlardan birincisi referans monitörü, ikincisi müzik seti ev kullanıcısı monitörü olarak düşünülebilir. Stüdyo monitörleri adındanda anlaşılacağı üzere stüdyoda kullanılan ve sesleri olduğu gibi hatalarıyla (Flat) dinlemeye elverişli monitörlerdir. Bu monitörlerde kendi içinde aktif ve pasif monitörler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İkinci grupta yer alan monitörler son kullanıcı monitörleri veya ev tipi monitörler olarak bilir. Arabada kullanılan monitörleri konumuzun dışında tutarsak bu gruptaki monitörler bass ve tizleri abartılmış, sesi flat vermek yerine kendi ayarlandıkları frekanslarda ses veren minitörlerdir. Stüdyoda pek tercih edilmez, kullanıcısı tarafından müzik setleri, dek amfi veya kat dek setlerde kullanılan monitörlerdir.

2.4.1. Yamaha Ns 10M Stüdyo Monitörü

Stüdyo monitörleri içinde pasif sınıfına giren bir monitördür. Pasif monitörlerin içinde bir dahili amfi yoktur, amfi kablo aracılığıyla dışardan başlanır. Yamaha NS10M 1978 yılında Yamaha firması tarafından üretilen bir monitördür ve ilk çıktığı günden üretiminin durduğu 2001 yılına kadar yaklaşık 200.000 adet üretildiği düşünülmektedir. Diğer bir deyişle Günümüzde 200.000 stüdyoda Yamaha NS10M kullanılmaktadır. Günümüzde bütün dünyada en çok kullanılan stüdyo monitörü olarak karşımıza çıkıyor. Geniş bir spectrumda kik bas ve solisti en iyi duymanızı sağlayan stüdyo monitörlerinden biridir. Bu monitörle yapılan mixlerde doğruluk payı %80 oranında doğruluğa sahiptir. 2001 yılında üretimi durmuş olsa da Avantone firması CLA-10 adında Ns10M benzeri bir monitör yapmış olsa da NS10M efsane olmayı sürdürmektedir.

Şekil 29. Yamaha Ns 10M Stüdyo Monitörü

(<https://www.ebay.ie/itm/Yamaha-NS-10M-Studio-Speaker-Monitor-NS10M-Reference-Mixing-Mastering-30188-/173397804125>).

Şekil 30. Avantone CLA-10 Stüdyo Monitörü

(<https://www.soundonsound.com/reviews/avantone-cla-10>).

2.4.2. Yamaha HS8 Black Stüdyo Referans Monitörü

Yamaha Hs 8, 8 inç büyüklüğünde aktif bir stüdyo monitörüdür. Kendi içinde kendisine özel tasarlanmış bir amfisi bulunmaktadır. Stüdyo monitörlerindeki en büyük özellik sesi doğru vermesidir, bu özellik stüdyoda yapılan ses kayıtlarında doğru sesi almanızı ve doğru mix yapmanızı sağlayacaktır. Yamaha Hs8 serisi monitörler, efsane, Yamaha NS10M monitörlerinin teknolojisine sadık kalınarak üretilmiş monitörlerdir. Son kullanıcı monitörleri sesi abartan bas ve tizleri dinleyiciye iyi göstermek için tasarlanmış monitörlerdir. Eğer stüdyoda bu tarz bir monitör tercih ediyorsanız o zaman stüdyoda yaptığınız kayıtları dışarda dinlediğinizde büyük bir hüsrana karşılaşma olanağınız çok yüksek olacaktır.

Şekil 31. Yamaha HS8 Black Stüdyo Referans Monitör

(<https://www.do-re.com.tr/yamaha-hs8-sg-limited-edition-studio-referans-monitor-silver-grey>).

Mix yaparken, projede karar verebileceğiniz doğru ses veren monitörler ile dinleme yapmak son derece önemli bir konudur. Referans monitörleri bu yüzden üretilmişlerdir.

2.4.3. Dynaudio Core 7 7" Aktif Stüdyo Monitörü

Sesleri flat veren aktif bir stüdyo monitörüdür. Fiyatının pahalı olması sebebiyle rahiplerinin altında bir tercih sıralaması vardır.

Şekil 32. Dynaudio Core 7 7" Aktif Stüdyo Monitörü

(<https://www.infomusicshop.com/dynaudio-core-7-7-aktif-studio-monitoru-tek>).

2.4.4. Munro Sonic Egg 100 Referans Monitörü

Boyutları sebebiyle yakın dinlemede iyi sonuçlar veren yakın dinleme referans monitörüdür. Volüme ayarı ve kulaklık çıkışı iki monitörde etkileyecek şekilde ön kısımda buluna harici kontrol cihazından yapılmaktadır. Frekans aralıkları daha çok mid eksenli olmakla birlikte bass dinlemek için kulaklık çıkışından alınan ses ile doğru bir duyum sağlanabilir.

Şekil 33. Munro Sonic Egg 100 Referans Monitörü

(<https://www.blmuzik.com/egg-100-referans-monitoru-243.html>).

2.4.5. ADAM Audio S&X 4 -way Powewd Main Studio Monitör

ADAM Audio S6X 4 modeli çok büyük kontrol odaları ve film stüdyoları için tasarlanmış yüksek kapasiteli stüdyo monitörleridir. Fiyatının Türkiye şartlarında 300.000 tı gibi bir fiyata satılmasındanda anlaşılacağı gibi çok ciddi projelerde kullanılan bu stüdyo monitörleri sesi doğru verme konusunda çok idaalı oluğunu söylemektedir.

Şekil 34. ADAM Audio S&X 4 -way Powewd Main Studio Monitör

(<https://mans.io/item/adam/s6x>).

ADAM şirketinin ana hedefi, mümkün olan en iyi duyum doğruluğuna erişmek olduğu kadar, bass frekansın yanıltıcı duyumundan uzaklaşmak için, özel bir teknoloji geliştirmiştir.

2.4.6. SA-CS9 Ev Sinema Subwoofer

Evde Kullanılan ev tibi bas ağırlıklı çalışan Sony firmasının geliştirdiği bir modeldir.

Şekil 35. SA-CS9 Ev Sinema Subwoofer

(<https://www.akakce.com/subwoofer/en-ucuz-sony-sa-cs9-fiyati,211249830.html>).

2.4.7. Dali Spektor Hoparlör Ev Sinema Paketi

Dali markasının ürettiği ev tipi müzik ve sinema sistemidir iki büyük stereo 2 küçük stereo 5 ayrı parçadan oluşur 1 orta dinleme ve bir bass monitörden oluşmaktadır.

Şekil 36. Dali Spektor Hoparlör Ev Sinema Paketi

(<http://www.istanbulhifi.net/?newUrun=1&Id=2116019&CatId=bs149203&Fstate=&/Dali-Spektor-Hoparl%C3%B6r-Ev-Sinema-Paketi>)

Frequency Range (+/-3 dB) [Hz] 54 - 26,000 Hz
Sensitivity (2,83 V/1 m) [dB] 84.5 dB

2.4.8. Lg Xboom On7

Lg markasının ürettiği ev tipi ve parti tipi büyük çok amaçlı bir hoperlördür, uzaktan bluetooth bağlantısı ile müzik yayını yapılabilir. Aynı zamanda dj uygulaması ve dj pad'a sahiptir. Bu sayede audiolar arası geçerken istediğiniz efektleride, şarkılar arası geçişleride hissettirmeden yumuşak dokunuşlarla gerçekleştirebilmektedir.

Şekil 37. Lg Xboom On7

(<https://www.ebay.co.uk/itm/LG-XBOOM-ON7-All-in-One-Speaker-/224098896212>).

2.4.9. Jbl Xtreme 2 Bluetooth Hoparlör Siyah

Jbl firmasının ürettiği taşınabilir bluetooth özelliği olan, ayrıca usb takılabilen, hafıza kartı uyumlu bir müzik çaldır. Küçük olmasına rağmen boyutuna göre büyük ses çıkarabilmektedir.

Şekil 38. Jbl Xtreme 2 Bluetooth Hoparlör Siyah

(<https://yorumbudur.com/yorumlar/67131/jbl-xtreme-siyah-bluetooth-hoparlör-yorumlari>).

2.4.10. Topp Pro T-ARRAY SAT28p+HD Line Array Kabin

Konser tipi (Kule tipi) yüksek ses kapasitesine sahip bir hoperlör modelidir. Fakat tek başına büyük alanlarda bu monitörlerden en az 10 adet kullanılması gerekmektedir.

Şekil 39. Topp Pro T-ARRAY SAT28p+HD Line Array Kabin

(<https://www.yonkamuzikmarket.com/topp-pro-t-array-sat28p-hd-line-array-kabin>).

Devasa konserler için tasarlanmış hoperlör çeşitlerindendir. Bu Hoperlörler ile 6 adet hoperlörü senkronize birbirine kablolar ile bağlayarak büyük hacimli sesler elde edilebilir. Yaklaşık 30 tane Topp pro hoperlör ile stadyum konserleri verilebilir, maliyeti 500.000 tı civarında olan bu hoperlörler daha çok farklı ekipmanlar ile birlikte kiralama yolu ile kullanılmaktadır.

Şekil 40. Topp Pro T-ARRAY SAT28p+HD Line Array Kabin

(<https://www.yonkamuzikmarket.com/topp-pro-t-array-sat28p-hd-line-array-kabin>).

2.5. Kulaklık Çeşitleri, Kulaklık Nedir, Ne Zaman İcad Edildi?

Kulaklıklar dvd, cd, mp3 palyer, telefon, müzik seti, amfi, md gibi herhangi bir ses kaynağından ses almak için kullanılan, taşınabilir direk kulağa takılan ses araçlarıdır.

Şekil ve kullanım amacına uygun olarak, referans kulaklığı, dinleme kulaklığı, kulak üstü kulaklık, kulak içi kulaklık, kablolu kulaklık, kablosuz bluetooth kulaklık, wireless kulaklık, oyuncu kulaklığı gibi çeşitleri vardır.

Şekil 41. Kulaklık

(<https://www.ilkkimbuldu.com/kulakligi-kim-buldu/>)

İlk kulaklıklar 1880’lerde müzik üretiminden ya da dinlemesinden çok uzak bir yapıdaydı. Kulaklıklar amplifikatörler geliştirilmeden önce elektrik sinyallerini sese dönüştürmek için telefon operatörleri tarafından kullanılıyorlardı ve ses sinyallerini dinlemenin tek yolu idi. Kullanıcının omzuna yaslanan 10 kilodan daha fazla bir ağırlığı olan tek bir parçadan oluşuyordu. 1891’de Ernest Mercadier, telefon operatörleri için bi-telephone adını verdiği gürültüyü engelleyen bir çift kulak içi kulaklık icat etti.

(<https://www.ilkkimbuldu.com/kulakligi-kim-buldu/>).

2.5.1. Akg K72 Stereo Stüdyo Kulaklık

Stüdyo referans kulaklıkları profesyonel ses kayıtlarında doğru ses verdikleri için, kullanılması zorunlu stüdyo cihazlarıdır. Kullanılan kulaklıklar ne kadar doğru, abartısız ve flat çalışıyorsa o kadar düzün ve kusursuz audio kayıtlar elde edilebilir. Akg bu konuda başarısı kanıtlamış ürünlerden biridir. Akg K72 modeli en ucuz modellerden biri olduğu ve Akg kalitesi ile doğru ses verme konusundaki başarısından dolayı en çok tercih edilen modellerden biridir.

Şekil 42. Akg K72 Stereo Stüdyo Kulaklık

(<https://www.yonkamuzikmarket.com/akg-k72-stereo-kulaklik-akg-k77-yeni-modeli->).

Profesyonel sürücüler için 40mm sürücüler, genişletilmiş 16hz-20khz frekans cevabı

(<https://www.yonkamuzikmarket.com/akg-k72-stereo-kulaklik-akg-k77-yeni-modeli->).

2.5.2. Behringer Hps3000 Profesyonel Stüdyo Kulaklık

Kayıt yaparken Seslerin Kaliteli bir sound ile dinlenmesi konusu bütün aranjör, prodüktör ve ses mühendislerinin ortak düşüncesidir. Bu sebeple stüdyo profesyonel ses kayıtlarında, düşük maliyetli stüdyo kayıtları için bir referans kulaklığı olan Behringer hps300 gibi düşük maliyetlere sahip bir referans kulaklığı tercih edilebilir.

Şekil 43. Behringer Hps3000 Profesyonel Stüdyo Kulaklık

(<https://www.infomusicshop.com/behringer-hps3000>)

2.5.3. Sennheiser HD 700 Profesyonel Kulaküstü Kulaklık 504963

Sennheiser firmasının ürettiği yüksek performanslı bir stüdyo referans kulaklığıdır. Fiyatının (32.000 TL) pahalı olması nedeni ile çok fazla sayıda üretilmeyen ve çok satılmayan bir kulaklık modelidir. Referans kulaklığı olarak çok doğru bir ses aralığına

sahip olduğunu idda eden Sennheiser birçok modeli ile dünya çapında bir müzik araçları üreticisidir

Şekil 44. Sennheiser HD 700 Profesyonel Kulaküstü Kulaklık 504963

(<https://www.infomusicshop.com/sennheiser-hd-700-profesyonel-kulakustu-kulaklik-siyah-504963>)

Frekans cevabı (Kulaklıklar) 15 – 40,000 Hz (–3 dB)

Frekans cevabı (Kulaklıklar) 8 – 44,000 Hz (–10 dB)

(www.infomusicshop.com)

2.5.4. JBL Tune T600BTNC Kulak Üstü ANC Bluetooth Kulaklık

Jbl marka kulak üstü, müzik dinleme kulaklığı ile kablosuz müzik dinlemenin teknolojik harikasını yaşamak mümkündür. Uzaktan erişim sağlayan bluetooth bağlantısı ile cep telefonundaki, bilgisayardaki müziği dinlemek mümkündür. Kendi dahili şarj edilebilir pili sayesinde saatlerce müzik dinlenebilir. Pilin bittiği durumlarda 3.5mm jak ucu olan kablo bağlantısı ile müzik dinlemeye devam edilmesini sağlar. Gençler arasında çok yaygın bir kullanımı mevcuttur.

Şekil 45. JBL Tune T600BTNC Kulak Üstü ANC Bluetooth Kulaklık

(<https://www.infomusicshop.com/sennheiser-hd-700-profesyonel-kulakustu-kulaklik-siyah-504963>)

2.5.5. Xiaomi Piston Basic Fresh Edition Mikrofonlu Kulak İçi Kulaklık

Kulak İçi Kulaklıklara örnek bir kulaklık çeşididir. Kulağa giren bu kulaklık modeli sesleri doğrudan kulak zarı verdiği için aslında çok tavsiye edilen modellerden değildir. Aynı zamanda kulak kirini kulağın iç kısımlarına doğru ittiği ve iltihap oluşumuna zemin hazırladığı içinde tavsiye edilmez

Şekil 46. Xiaomi Piston Basic Fresh Edition Mikrofonlu Kulak İçi Kulaklık

(<https://www.akakce.com/kulaklik/en-ucuz-xiaomi-piston-basic-fresh-edition-mikrofonlu-fiyati,251707551.html>)

2.5.6. Apple AirPods 2. Nesil ve Kablosuz Şarj Kutusu MRXJ2TU/A

Apple markasının ürettiği son teknoloji bluetooth kulak içi kulaklık modelidir. Kendisinin şarj kutusu sayesinde şarjı bitse bile kutusuna yerleştirmek suretiyle tekrar tekrar şarj edilebilir ve 24 saat kesintisiz ses dinlenebilir. Teknolojinin son geldiği noktada aktif gürültü önleme özelliği ile dışarıda trafik ve dış ortam seslerini minimize ederek müzik dinleme olanağı sunmaktadır.

Şekil 47. Apple AirPods 2. Nesil ve Kablosuz Şarj Kutusu MRXJ2TU/A

(<https://www.akakce.com/bluetooth-kulaklik/en-ucuz-airpods-2-nesil-ve-kablosuz-sarj-kutusu-mrxj2tu-a-fiyati,459769700.html>).

2.6. Mikrofon Nedir, Mikrofon Çeşitleri Nelerdir?

Mikrofon, akustik bir ses kaynağını digital veya analog ortama kaydederken, kayıt zincirindeki ilk halkadır. Mikrofon akustik bir

enerjiyi elektrik enerjisine çeviren bir çeviricidir ,ingilizcede bir enerjiyi başka bir enerjiye çeviren cihazlara taransducer denmektedir.

(Önen, 2007, s. 105).

Bir sesi kaydetmenin veya hoperlör kanalıyla duyurmanın tek yolu mikrofonlardır. Günümüzde mikrofonlar kayıt yapmanın dışında bir sesi başka bir yere nakiletmek için de kullanılıyor. Tv ve radyo yayınları, telefon, müzik ve sinema sektörü, mikrofonun aktif olmasıyla varlığını sürdürmektedir. Kısaca duyduğumuz ve dinlediğimiz bütün yayın kaynakları ve duyuşsal haber kaynaklarının ilk basamağı mikrofonlardır.

Günümüzde müzik aracı olarak kullanılan mikrofonları kullanım amacına göre ve şekline göre çeşitlilik göstermektedir. Stüdyo mikrofonları, sahne mikrofonları, enstruman mikrofonları, yaka mikrofonları, telsiz mikrofonları şeklinde birçok ayrı amaç için mikrofon kullanımı mevcuttur.

Şekil 48. Mikrofon Çeşitleri

(<https://hayalsanati.com/mikrofonun-icadi/>)

Bildigimiz mikrofon 1876'da Alman asıllı olan ve daha sonra ABD'ye yerleşen Emile Berliner Tarafından bulunmuştur.

(<https://hayalsanati.com/mikrofonun-icadi/>).

2.6.1. Neumann U 87 Ai Set Large (Stüdyo Mikrofonu)

Neuman U 87 70'li yıllardan 90'lı yılların sonuna kadar, kondansör stüdyo mikrofonlar içinde tüm dünyada en çok tercih edilen mikrofonlardan biriyken, 2000'li yıllarda, aynı işi aynı kaliteye yakın yapabilen, fakat fiyat olarak 1/10 fiyatına satılan Mxl, Rode marka mikrofonların çıkmasıyla, çok tercih etmeyen mikrofonlardan biri olmuştur. Kondansör mikrofon çeşitleri +48v Phantom güç ile çalışır, ve +48v ile çalışması kondansör mikrofonların, sesleri çok daha dinamik ve hassas kaydetme olanağı tanımaktadır.

Şekil 49. Neumann U 87 Ai Set Large (Stüdyo Mikrofonu).

(<https://www.muzikekipman.com/condenser-mikrofonlar/neumann-u87-ai-condenser-mikrofon.html>)

Kontansör mikrofonlarda,kapsülü ince metal diyafram ve “backplate” adı verilen ikinci bir levhadan oluşur. Bu levhalar içinde elektrik akımı oluşturan bir kapasitördür. Ses dalgaları,mikrofon içinde diyaframa çarparak titreşim meydana getirir, Çıkış sinyalinin az olduğu durumlarda mikrofon içindeki preamplifikatör tarafından ses yükseltilir (Delen, 2017, s. 11)

2.6.2. MXL 440 Stüdyo Kapasitif Mikrofon (Stüdyo Mikrofonu)

Şekil 50. MXL 440 Stüdyo Kapasitif Mikrofon (Stüdyo Mikrofonu).

(<https://www.infomusicshop.com/mxl-440-studio-kapasitif-mikrofon>)

Tüm stüdyo uygulamalarında,ses kayıt için en uygun mikrofonlardan biridir. Kondansör bir mikrofondur +48v phantom güç ile çalışır, 30hz ve 20khz frekans cevabında çalışan hasas bir derinliği olan günümüzde en çok tercih edilen mikrofonlardan biridir.

2.6.3. Shure SM58 SE Vokal Mikrofonu (Sahne Mikrofonu)

Sahne mikrofonları dinamik mikrofonlar olup stüdyo içinde kullanıldığında condansör mikrofonlara göre iyi sonuç vermediği için kayıt teknolojisinde de çok tercih edilmezler. Shure SM58 dünyanın en çok tercih edilen, sahne, vokal mikrofonudur. Shure SM58 vokal mikrofonu denmesinin sebebi frekans aralığı 50-15000hz de olması, vokallere göre uyarlanmış frekans tepkisinin ayarlanmış olmasıdır.

Şekil 51. Shure SM58 SE Vokal Mikrofonu (Sahne Mikrofonu)

(<http://www.nefsistem.com/home/products/show/307>)

İlk olarak 1966 yılında Shure İncorporaten tarafından üretilen Shure Sm8, ses kaynağına yakın kullanıldığında düşük bir frekans artışı olan yakınlık etkisine sahiptir. Kardiod tepkisi, sahne kullanımlarında sahnedeki hoparlörlerden gelen sesin, mikrofon aracılığıyla tekrar hoparlörlere gitme etkisi olan geri bildirimin önlenmesine yardımcı olur

(<https://www.keymusic.com/item/shure-sm58/>)

2.6.4. Sennheiser EW 135 G3 Kablosuz Vokal Mikrofon seti

Sennheiser EW 135 G3 kablosuz mikrofonlar içinde en çok tercih edilen modellerden biridir. Bir adet el tipi telsiz mikrofon ve bağlı bulunduğu raf tipi alıcı bir kutu ile birlikte gelmektedir. EW 135 G3 sistemi, Sennheiser'ın "A" frekans bandında 516MHz ile 558MHz arasında çalışmaktadır.

Şekil 52. Sennheiser EW 135 G3

(<https://www.infomusicshop.com/sennheiser-ew-135-p-g3-mikrofon>)

Kablosuz mikrofonlar sahne amaçlı mikrofonlar olsada toplantılarda konuşmacılarında tercih ettiği mikrofonlardır. Teknolojinin gelişmesi ile insanların ihtiyaçlarını daha da kolaylaştıran ürünler içinde sahne mikrofonları kablosuz olması ile sahnede solistler için daha rahat hareket imkanı veriyor. Özellikle Halk Müziği icra eden dinleyenler ile halay çeken,Türk Halk Müziği solistlerinin en çok tercih ettiği modeller kablosuz mikrofon modelleridir. Siyasi konuşmalar, söyleşi, konferans konuşmaları, camilerde hocaların hutbeleri gibi etkinliklerde kablosuz mikrofonları görmek mümkündür. Yaka mikrofonu, masa mikrofonu gibi modelleride mevcuttur.

2.6.5. AKG WMS 420 C417 L Telsiz Yaka Mikrofonu

AKG WMS 420 C417 L Telsiz yaka markasının ürettiği üstün teknoloji ürünlerinden biridir. Bu ürün daha çok tv stüdyolarında sanatçıların yada konuk konuşmacıların yakasına takıldığı için bu ismi almıştır. üç kısımdan oluşmaktadır birinci kısım raf sistemli verici kurusu (PT420 bodypack verici), ikinci kısım insanların bel kısmındaki kemerlere tuturulacak şekilde yerleştirilen alıcı kısmı (SR420 sabit alıcı) ve buna kablo ile bağlı olan ve yakaya takılan yaka (C417 L yaka mikrofonu) mikrofonudur. Tv stüdyoları dışında tiyatrolarda, diskolarda, toplantı salonlarında, kültür merkezlerinde, ve konserlerde en çok tercih edilen modeldir.

Şekil 53. AKG WMS 420 C417 L Telsiz Yaka Mikrofonu

(<https://www.elektroniksatis.com/urun/akg-wms-420-c417-l-telsiz-yaka-mikrofonu>)

2.7. Mikserler

Mixer profesyonel ses kayıt alanındaki en temel aletlerden biridir, zira bir müzik projesindeki sesleri düzenlemek efektler vermek sesini açmak ya da sesini kapatmak için mixer gerekir. Mixer iyi bir mix (sesleri düzenlemek) için gerekli bir cihazdır. Geçmişten günümüze birçok marka ve model mixer çıkmıştır. Ancak mixerin atası olan analog mixerler 1990’larda yerini dijital mixerlere, 2000’li yıllardan itibaren de dijital mixerler yerini yazılım (Daw) mixerlere bırakmıştır. Sahne ve stüdyolarda yazılım mixerleri hariç hala analog ve dijital mixerler görülmektedir.

Şekil 54. Mikser

(<https://bhaleraoenterprises-proaudio.in/products/presonus-studiolive-32-4-2ai>)

Mikser iki veya daha fazla giriş kanalı bulunan bu kanallara girilen ses sinyallerini karıştırarak tek sinyal olarak çıkış veren cihazdır. Girişlerine mikrofon, gitar ve çeşitli enstrümanlar ile ses üreten cihazlar bağlanabilir seslerin yoğunlukları mikser devresinden ayarlanabilir.
(<https://320volt.com/mikser-mixer-devreleri/>)

2.7.1. Mackie ProFX22v3 22-Channel Professional Sound Reinforcement Mixer

Konserlerde büyük saz gruplarının bir araya getirilmesi kablolar ile tonmaysterler tarafından ses tonlaması ve ses şiddetlerinin dengelemesi çok zor bir hadisedir, zira her enstrümanın orkestralarda bir ses dengesi vardır. Bunun için işinin ehli ses mühendislerinin yanında iyi mixlerin de rolü çok büyüktür. Mackie ABD üretimi bir mixerdir, ancak onu ses piyasasının en iyi yapanlardan biri sesleri doğru vermesinin yanında, çok kaliteli bir yapıya sahip olmasından gelmektedir. Mackie ProFX22v3 22-Channel Professional mixer üzerinde adından da anlaşılacağı üzere 22 kanal enstrüman ya da vokal girişi bulunmaktadır. Efekt cihazları aux girişlerinden bağlanır. Mixere gelen bütün sesler stereo çıkış üzerinden monitörlere veya kayıt ünitesine gönderilebilir.

Şekil 55. Mackie ProFX22v3 22

(<https://www.amazon.com/Mackie-ProFX22v3-22-Channel-Effects-ProFX22/dp/B07ZLQKKTQ>)

2.7.2. PreSonus StudioLive 32SC Series III Digital Mixer

Dijital müziği işlemenin en güzel yollarından biri, bir dijital mixere sahip olmaktan ve bu mixerleri iyi kullanmaktan geçer. Teknolojinin dijital çağda olduğunu düşünürsek dijital müzik yapımında ve pazarlanmasında dijitalleşme büyük rol oynar. 2000’li yıllardan bu yana dijital müzik sektöründe olan dijital mixerler stüdyo ortamlarında yerlerini (Daw) yazılım mixlerlerine bırakmıştır. Söz konusu PreSonus StudioLive 32SC Series III Dijital Mixer 8 kanal mic (mikrofon girişi) 8 kanal mic line (mikrofon ve enstrüman girişi) girişlerine sahiptir. 6 adet monitör out bulunan mixerde birde tape out (Teyp çıkışı) bulunmaktadır. Dijital mixerlerde analog mixerlere göre çok farklı sayılabilecek bir özellik olan otomasyon sistemi vardır. Bu özellik mikserde bulunan 16 kanalın ses ve ton ayarlarını yaptıktan sonra saklayabilme ve daha sonra geri çağırılabilme özelliğidir. A şarkısının mix ayarlarını yaptıktan sonra kaydedip, B ve C şarkılarına devam ettikten sonra, bu özellik sayesinde günler sonra A Şarkısına tekrar dönebilmenizi ve yaptığınız ayarlardan tekrar devam etmenizi sağlar. USB özelliği ise mixerin bilgisayar ile kontrolünü sağlamaktadır.

Şekil 56. PreSonus StudioLive 32SC Series III Digital Mixer Ön Kısım

(<https://www.keymusic.com/item/presonus-studiolive-32sc/>)

Şekil 57. PreSonus StudioLive 32SC Series III Digital Mixer Arka Kısım

(<https://www.keymusic.com/item/presonus-studiolive-32sc/>)

2.8. Midi, USB Klavyeler

1980'lerde ve 90'larda midi teknolojisini kullanarak, klavyelerden ses modüllerine bilgisayar bağlantıları ile bağlanıp sinyal göndererek kayıtlar yapılıyordu. Çoklu midi cihazları kullanabilmek için ise midi experss xt adında bir ara cihaz kullanılıyordu. 2000'lerden bu yana midi arabirimini kullanan cihazlar, hala Midi arabirimini kulansalar da yerlerini USB cihazlarına bırakmışlardır. Midi ve USB cihazları dışında birçok ses içinde barından konserlerin ve düğünlerin, canlı müzik yapanların vazgeçilmezlerinden biri olan klavye synthesizer cihazlar ile adeta bir orkestra oluşturup tek başına programlar yapılmaktadır, öyle ki 1985'lerden bu yana taverna tarzı ve taverna müziği adında bir müzik tarzı ve taverna sanatçıları bu çok enstrümanlı klavyeleri kullanarak birçok konser program ve albüm yapmışlardır.

Şekil 58. USB Klavyeler

(<https://www.infomusicshop.com/m-audio-keystation-61-midi-klavye-controller>)

Piano tuşalarını kullanarak,müzik üretmek amacıyla kullanılan elektrikli cihaz ve enstrümanlara klavye denmektedir. Jean-Baptiste de La Borde 1959 yılında Paris’te elektrikli Harpsikord olan .Clavecin Electrique’i icat etmesinden beri varlıklarını sürdürmektedirler.1875’de patenti alınan klavye temelli Müzikli Telgraf (Elisha Gray, 1874, ABD) ve yine bir klavye ile kontrol edilen karbon ark lambasını kullanarak müzik notalarını çalabilen,şarkı söyleyebilen Ak Lambası (Singing Arc Lamp, William Dunelli 899 İngiltere) de bulunmaktadır (Önen, Pasinoğlu, 2011, s. 17).

2.8.1. M-AUDIO CODE 49 Tuşlu Midi Klavye

Bu klavye 49 hassas tuşa sahip hem midi hem USB ile bağlantı yapılabilen USB beslemeli (Elektriği USB Çıkışından alabilen) bir modeldir. Klavyenin içinde herhangi bir enstrüman yoktur ve tamamıyla bilgisayar içindeki sanal enstrümanları kontrol etmek ve düzenlemek için dizayn edilmiştir. Kendi üzerinde diğer midi-USB cihazlarından farklı olarak davul çalma pad’ı yer almaktadır. Dijital göstergesi sayesinde anında bildirimleri görme imkânı sunan klavye 360 derece dönebilen encoder (Kodlayıcı) düğmelere sahiptir.

Şekil 59. M-AUDIO CODE 49 Tuşlu Midi Klavye Ön Kısım

(<https://www.mydukkkan.com/m-audio-code-49-black-xy-touchpad-midi-klavye-49-tus-u-45034>).

Şekil 60. M-AUDIO CODE 49 Tuşlu Midi Klavye Arka Kısım

(<https://www.mydukkkan.com/m-audio-code-49-black-xy-touchpad-midi-klavye-49-tus-u-45034>).

2.8.2. Korg PA300 Ritimli Klavye

61 tuş hassas tuşa sahip KORG PA300 içinde bulundurduğu sesler ile Türk Müziğinde ve Türk Halk Müziğinde gerçekten programların, konserlerin ve düğünlerin aranan klavyelerinden biri olmuştur. Ud sesi, kanun sesi, zurna ve bağlama seslerinin yükleyerek kullanılan klavye adeta bir orkestra gibi ses sanatçılarının en çok tercih edilen

modellerinden biridir. KORG PA serisi modelleri o kadar yaygın kullanımı vardır ki, klavye için özel üretilip satılan ritim setleri ve enstrüman setleri pazarı oluşturmuştur. İstanbul'da yüksek kaldırımda klavyenin satıldığı müzik mağazaları KORG PA serisini anlatırken adeta bir mücevher 'den bahsediyormuş gibi bahsederler. Piyanistlerin en çok tercih ettiği ve internette sayfalar dolusu formların ve makalelerin yazıldığı, video sayfalarında kullanım detaylarının anlatıldığı, seslerinin tanıtıldığı videolar görebilirsiniz.

Şekil 61. Korg PA300 Ritimli Klavye

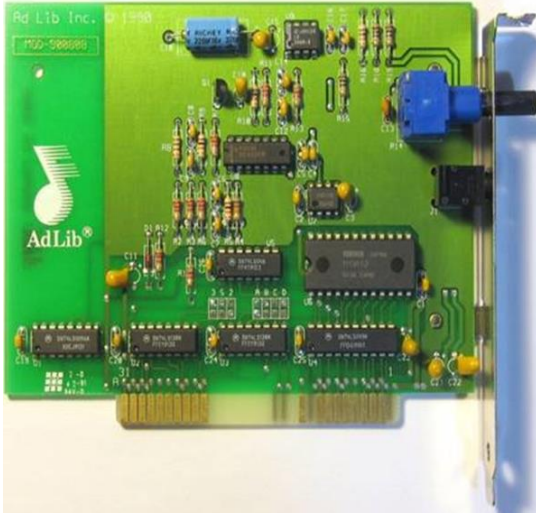
(<https://urun.n11.com/klavye-org-synthesizer/korg-pa300-ritimli-klavye-P402707988>).

PA300, dünya üzerinde en çok satan KORG'un PA serisi ritimli aranje orgların en son modelidir. Kompakt, uygun fiyatlı ve güçlü, güncel, kaliteli ses ve tarzları içinde bulunduran bir koleksiyona sahiptir. İçinde bulunan kullanışlı ritimler ile hızlı ve kolay bir şekilde arkanızda bir orkestra olmadan canlı çalabilir veya kendi müziğinizi yaratabilirsiniz. (<https://www.bunadeger.com/urun/pa300-ritimli-klavye-profesyonel-org-keyboard-yeni-urun/3185377>).

2.9. Ses Kartları

İlk bilgisayarlar çeşitli hesap işlemlerini yapmak ve verileri işlemek amacıyla üretilmişlerdi, müzik dinlemek ve müzik yapmak kimsenin aklına gelmemişti. Bilgisayar kasalarına sadece çeşitli uyarıları vermesi için küçük bir hoparlör yerleştirilmişti ve bipleyen bir ses çıkarıyordu. 80'lerde Apple Macintosh ses konusunda başlangıç olabilecek çalışmalar yapmaya başladı. PC lerde oyun teknolojisinin ilerlemesi ile birlikte ses konusunda da çok büyük gelişmeler yaşandı ve bilgisayar hoparlöründen gelen bipleme sesleride yavaş yavaş kayboldu. 90'ların başından itibaren PC lerde ses kartlarının kullanılması ile bu alanda çok büyük bir pazar oluştu. Ses kartlarının en çok geliştiren ve dünyada büyük pazar sahibi haline gelen marka Creative Labs firmasıdır. Sound Blaster serisi ile üretilen ses kartları gerek oyun amacıyla kullananların gerekse, müzik üretmek amacıyla kullananların en çok tercih ettiği ses kartları olmuştur. Günümüzde ise M-Audio, Steinberg, Focusrite, Mackie, Zoom, gibi büyük markaların

ürettiği ses kartları mevcuttur. Profesyonel ses kartları bilgisayarın içine takılan PCI modelleri olduğu gibi USB bağlantısı ile çalışan modelleride mevcuttur. Profesyonellerin tercih ettiği çok kanallı USB iele çalışan modelleridir (Yürür, 2008, s. 31).

Şekil 62. Ses Kartları

(<https://sesdonanimlari.blogspot.com/2018/12/ses-kartinin-tarihcesi.html>).

Ses kartı 1989 yılında üretilmiştir, AdLib kartı, konuşmacı adı verilen, sistem içindeki hoparlörün yerine ses işlevlerini üstlenen kartlardır. Daha sonra piyasaya sürülen Roland LAPC-I ile birlikte, bilgisayar büroların dışında oyun amaçlı da kullanılmaya başlanmıştır

(<https://sesdonanimlari.blogspot.com/2018/12/ses-kartinin-tarihcesi.html>).

2.9.1. ESI Audio Maya22 USB Ses Kartı

Profesyonel ses kartlarının en küçük model örneklerinden biri olarak ESI Audio Maya22 iki ses girişi iki ses çıkışı ile 24 bit 96khz ses kalitesi sunmaktadır. Mikrofon gitar sinyalleri için eş zamanlı kayıt xlr girişli mikrofon preampı ve +48 fantom (Kondansör Mikrofonlara Uygun) girişi mevcuttur. Bir adet kulaklık çıkışı ile yapılan bütün çalışmaları kulaklık ile dinleme imkânı veren ses kartı aynı zamanda amfi veya mixere doğrudan stereo giriş vermektedir. Teyp için de bir adet çıkış veren söz konusu kart profesyonel olarak gezici müzisyenlerin ve yeni profesyonel müzisyenlerin tercihi olmaktadır.

Şekil 63. ESI Audio Maya22 USB Ses Kartı

(<https://www.muzikekipman.com/usb-ses-kartlari/esi-audio-maya22-usb.html>).

2.9.2. Steinberg UR 824 (USB Profesyonel Ses Kartı)

Profesyonel alanda tercih edilen bir ses kartı olan UR 224 24 adet ses girişi 24 adet ses çıkışına kadar destekler. 24 bit 96khz ses kalitesi ile ses kaybının önüne geçmekle birlikte kaliteli bir ses kayıt ve dinleme aracıdır. +48 fantom gücünü destekleyen (Kondansör Mikrofonu Uygun) 8 D-Pre-A sınıfı mikrofona ön amplifikatörü ile analog 8 ses girişi ve 8 ses çıkışına sahiptir. Dijital olarak iki çift ADAT optik (S/ PDIF olarak çift) 16 giriş ve 16 çıkış sağlar.

Şekil 64. Steinberg UR 824 (USB Profesyonel Ses Kartı)

(<https://www.medumuzikmarket.com/steinberg-ur-824-8x8-usb-2.0-profesyonel-ses-karti>).

Şekil 65. Steinberg UR 824 (USB Profesyonel Ses Kartı) Mikser

(<https://www.medumuzikmarket.com/steinberg-ur-824-8x8-usb-2.0-profesyonel-ses-karti>).

Ses kartı ile birlikte ses kartını kontrol edebilmek için bir mixer yazılımı ile birlikte gelmektedir.

2.9.3. Esi Maya44 Pcı Ses Kartı (Bilgisayarın İçinde Takılan Model)

Bilgisayarın Pcı slotlarına takılan profesyonel ses kartlarından biridir. 24 bit 96 khz ses kalitesi ile ev kaydından profesyonel kullanımlara kadar geniş kullanım alanı olan bir karttır. En yoğun bütçeli profesyonel katlardan biridir, 4 ses girişi 4 ses çıkışı 4 ile +48 phantom girişli profesyonel mikrofon kullanımına uygun güçlü bir preampı bulunmaktadır, Kulaklık çıkışı ile eşzamanlı kayıt ve dinleme olanağıda sunmaktadır.

Şekil 66. Esi Maya44 Pcı Ses Kartı (Bilgisayarın İçinde Takılan Model)

(<https://www.hepsiburada.com/esi-maya44-pci-ses-karti-pm-musicakalin150>).

2.10. Amplifikatörler

İlk olarak 1934'te William H. Doherty tarafından Bell Laboratuvarları için icat edilmiştir. Doherty amplifikatörleri B ve C sınıfı amplifikatörleri barındırır. Amfi, hoparlörü besleyerek sesin seviyesini ve ses kalitesini değiştiren bir yükselticidir. Güç amplifieri (power amplifier veya kısaca power amp) line veya mikrofon kaynağındaki sesleri bir veya daha fazla hoparlöre göndererek duyulabilir ses seviyeleri üretir. Ses sinyallerini yükselten amplifier adı verilen birinci kısım ile bu devreye güç sağlayan power supply adı verilen iki kısımdan oluşur. Yapı olarak türplü ve transistörlü olarak ikiye ayrılır (Önen, 2007, s. 67).

Hoparlör ve amfi (Amplifikatör) ayrılmaz bir ikilidir. Kayıt, mix ve dinleme açısından bakıldığında bu iki cihazın kalitesi profesyonel işlerde en çok aranan özelliklerdendir.

Şekil 67. Technics SU-7200

(<http://hakancezhifi.stereomecmuasi.com/2018/09/technics-su-7200.html>).

Kanal başı 20 güç üretebilen ve ağırlığı yaklaşık 6 kg olan 1975 yılında üretilmiş bir model olan Technics SU -7200 Japonya'da üretilmiştir. Amfinin çıkış katında herhangi bir kapasitör bulunmadığından çıkış katı çok ince hesaplanarak tasarlanmıştır

(<http://hakancezhifi.stereomecmuasi.com/2018/09/technics-su-7200.html>).

2.10.1. Roland Jazz Chorus JC-120

Gitar ve bağlama sanatçılarının sahnede tercih ettiği amfi modellerinden biridir. Stüdyo ortamında kullanıldığında gitar seslerinin amfi 'den çıkan sıcak seslerinin kondansör mikrofonlar ile kayıt edilmesi sonucunda müthiş bir sound elde edilmektedir.

Şekil 68. Roland Jazz Chorus JC-120

(<https://www.sweetwater.com/store/detail/JC120--roland-jc-120-jazz-chorus-120-watt-2x12-inch-stereo-combo-amp>).

2.10.2. A500 Profesyonel 600-Watt Stüdyo Power Amfi

Şekil 69. A500 Profesyonel 600-Watt Stüdyo Power Amfi

(<https://www.sescibaba.com/a500-profesyonel-600-watt-studio-power-amfi?outStock=true>).

Pasif hoparlörler (İçinde Amfi Olmayan Model) için üretilmiş ses yükselme aracı olan A500 Professional 600-Watt stüdyo amfisi adı üstünde 600-Watt stüdyo amfisidir.

2.10.3. Audiocenter VA-1201 Power Amfi 2x1800 Watt

Sahne için tasarlanmış yüksek watt 2x1800 güç üretebilen, crossower çıkışı bulunan power amfi modelidir. Sahnede programların büyüklüğüne göre kurulan hoparlörler bu

tarz güçlü amfi modelleriyle geniş kitlelere aynı anda doygun müzik dinletmek için ideal amfilerdir.

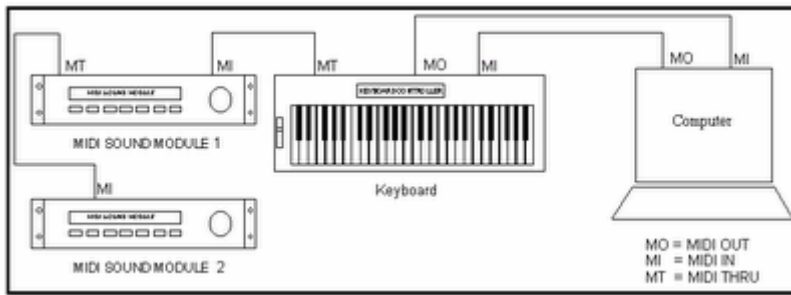
Şekil 70. Audiocenter VA-1201 Power Amfi 2x1800 Watt

(<https://www.yonkamuzikmarket.com/audiocenter-va-1201-power-amfi>).

2.11. Midi Cihazları

İngilizce bir kısaltma olan MIDI'nin anlamı, çalgılar arası sayısal arabirim (Musical Instrument Dijital Interface) anlamına gelmektedir. Bir dijital veriyi Bir midi cihazından, midi kablosu ile bağlanan diğer bir midi cihazına bağlama protoködür. Bu protokol bir çok midi cihazını aynı anda birbirine bağlayarak ,müzik üretim sürecini hızlandırır ve müzik düzenlemede büyük kolaylık sağlar. Midi arabirimi bir mikro işlemci ile çalışır ve klavyedeki tuşlara dokunuşlarımız her notanın sayısal kodlara çevrilerek sistemdeki diğer müzik aletlerine iletir (Karaönçel, 2016, s. 4).

Midi Arabirimi 80'li yıllarda Yamaha tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen bu sistem ile bir midi ya da USB klavye ile birden fazla midi enstrümanını karıştırarak, bir müzik programı yardımıyla çok sentezli müzik eserleri üretebilmenizi sağlamaktadır.

Şekil 71. Midi Bağlantı Şeması

(<https://www.muzikguncesi.com/2009/10/ses-kartlar-midi-kontrol-klavyeler.html>).

2.11.1. Midi Kabloları

Şekil 72. Midi Kablosu

(<https://urun.n11.com/mini-ve-midi-muzik-seti/15-metre-midi-kablo-midi-to-midi-5-pin-klavye-org-kablosu-P265271658>).

2.11.2. Motu MIDI Express XT

Midi Express XT Cihazıyla 8 tane midi cihazını ara arkaya bağlayıp, istediğiniz herhangi bir cihaza erişim ve bu cihazın içindeki bütün enstrümanları kullanabilme zenginliği sağlar. Ön panelinde bulunan ışıklı gösterge ile hangi midi cihazından sinyal geldiğini görmek mümkündür. Bir pedal yardımıyla midi cihazı içindeki enstrümanların kontrolünü yapabilmek mümkündür.

Şekil 73. Motu MIDI Express XT

(<https://www.athensproaudio.gr/en/motu-midi-express-xt.html>).

2.11.3 Akai CD300XL MIDI Stereo CD-ROM Sampler

Midi Sampler cihazlar 1990'ların başında üretilmiştir. Canlı müzik enstrümanlarının birebir notalarının sanal klavye tuşları üzerine birebir yerleştirilmesiyle, klavye aracılığı ile bu enstrümanların icrasını sağlayan bir cihazdır. Halk Müziğinde kullanılan bağlama, kaval, zurna, bendir, asma davul, mey, sipsi, kabak kemane, kemençe gibi sazların klavye

kanalı ile icrasını mümkün kılmaktadır. Cihaz kendine özgü CD'lerin çeşitli firmalar tarafından üretilmesi ile bu CD'lerde yer alan batı müziği enstrümanlarının da bire bir yakın seslerini yine klavye üzerinden icra edilmesini sağlar. Birçok sazda olduğu gibi Halk Müziğinde en çok vurmalı sazlarda, bağlama ve zurna seslerinde çok fazla albümde kullanılmıştır.

Şekil 74. Akai CD3000XL MİDİ Stereo CD-ROM Sampler

(<https://theprodigy.info/equipment/akai-cd3000xl.html>)

Akai S3000XL, 16 bit profesyonel bir stereo dijital örnekleyicidir. Enstrümanda 32 polifonik ses ve 2 MB yerleşik RAM bulunur. S3000XL piyasaya sürüldüğünde, sınıfın en üstündeydi.

2.11.4. Akai S5000 ve S6000XL MİDİ Stereo Sampler

CD 3000XL modeline göre daha gelişmiş modellerdir. Hafıza olarak, ses işleyişi, ses çıkışı olarak çok daha üstün iki model semplerlerdir. Ekranının geniş olması wav seslerini sanal klavye üzerinde daha rahat işlemenize ve daha rahat bir semler kullanımını sağlar. Müzik yapımı ve düzenlemesi yapan birçok müzisyenin 1995-2005 yılları arasında çok kullanılmış cihazlardır. Cihazın tek sorunu sadece 32 mb belleği bulunması ve içinde herhangi hazır bir sesin bulunmaması ve bütün sesleri CD veya kendine özgü formatı bulunan bir depolama ürününden, hdd'den ses alma zorunluluğunun bulunmasıdır. Kendiniz bir ses örneği oluştursanız dahi cihaz üzerinde oluşturduğunuz enstrümanı, cihazı kapatınca bir depolama ürününe kaydetmeniz ve tekrar açtığınızda oluşturduğunuz enstrümanı depolama cihazından tekrar yüklemeniz gerekmektedir. Cihaz her kapandığında hafızası sıfırlandığı için, tekrar yüklemek ve cihaz üzerinde oluşturduğunuz ses kütüphanesini tekrar yüklemek zaman kaybına ve iş kaybına sebep olabilmektedir.

Günümüzde bu cihazın yaptığı her şeyi bir bilgisayara yüklenen programlar ile yapabilmekteyiz.

Şekil 75. Akai S5000
(<http://www.vintagesynth.com/akai/s5000.php>)

Şekil 76. Akai S6000 Ön Kısmı

(<http://www.vintagesynth.com/akai/s5000.php>)

Şekil 77. Akai S6000 Arka Kısmı

(<http://www.vintagesynth.com/akai/s5000.php>)

Akai S5000 ve S6000, yerel örnek format olarak DOS (FAT32) disk formatına ve WAV dosyalarına sahiptir. Stereo WAV dosyaları, daha kolay örnek düzenleme ve program oluşturmaya olanak tanıyan tek bir örnek olarak (iki mono L / R örneği yerine) işlem görür. Herhangi bir standart PC WAV dosyası, İnternette indirilen örnekler dahil olmak üzere S5000 veya S6000'e takılı herhangi bir PC formatlı sabit sürücüden anında oynatma için doğrudan yüklenebilir (<http://www.vintagesynth.com/akai/s5000.php>)

2.11.5. Roland JV-2080 64-Voice Synthesizer Module

Midi tabanlı ses bankası niteliği taşıyan synthesizer cihazlar midi bağlantı biriminin yaygınlaşmasıyla birlikte, farklı model ve farklı amaçlarla, çok farklılık gösterecek biçimlerde müzik piyasasında yerlerini aldılar. Jv2080 modeli 768 farklı enstrüman barındıran 8 adede kadar sonradan takılabilir kartlar ile 2.900 adet farklı enstrüman, ses ve davul sesleriyle genişletilebilir hafızasıyla, döneminin en iyi midi cihazlarından biridir. Tek başına bir orkestra gibi hareket edebilme yeteneğine sahip olan bu cihaz, birçok projede kullanılmış fakat hala hazırda üretimde olmayan bir cihazdır. İçindeki enstrümanlara uygulanabilen 40 ayrı efekti ve 3 yerleşik efx seti ile birlikte kullanılabilir. 320 x 80 noktalı grafik arkadan aydınlatmalı LCD ekranı ile bütün seslere kolay erişim ve gösterge panelinden anında durum kontrolü sağlayan cihaz yeni ve çok daha fazla gelişmiş modelleriyle yeni müzik eserlerine hayat vermeye devam etmektedir.

Şekil 78. Roland JV-2080 64-Voice Synthesizer Module

(<http://tr.roland.com/products/jv-2080/>).

2.11.6. Kurzweil K2000R

Hem Ses Modülü hem sampler olarak piyasaya çıkan Kurzweil K2000R, diğer sampler ve ses modüllerine göre içinde iki ayrı cihaz barındırıyor gibi bir his uyandırır. İçinde hazır bulunan yüzlerce enstrüman ile cihazı açar açmaz herhangi bir yükleme yapmadan 18 bit ve 32 bit ses kalitesinde kütüphanelere erişimi iki tuş marifetiyle yapabilmek mümkündür. Cihazın en güzel özelliklerinden biri birçok firmaya ait CD sampler enstrümanlarını okuyabilmesi ve kullanıma açmasıdır ki bu özellik her sampler cihazında olmayan bir özelliktir. Türkiye’de en çok tercih edilen AKAI sampler cihazlarından sonra Kurzweil sampler cihazlar kullanılmakta idi. Cihazın en kötü özelliği sadece 8 Mb bir hafızasının olması ve yüklemek istediğiniz enstrümanlardan kısıtlı sayıda enstrüman yüklemenize olanak vermesidir. Kurzweil K2000R modeli sampler, diğer analog

semplerler gibi, kullanılmayan cihazlar arasındaki yerini almıştır ve artık üretilmeyen bir modeldir.

Şekil 79. Kurzweil K2000R

(<https://www.dromesound.com/listing/kurzweil-k2000r/12321230>)

K2000, V.A.S.T. kullanır. (Değişken Mimari Sentez Teknolojisi) herhangi bir çoklu örnek, gürültü veya dalga formunu alıp hemen hemen her sentez tekniğini kullanarak işlemenizi sağlar. Bu çoklu numunelerin kaynağı, tonlarca otantik ve mükemmel kalitede numuneyi tutan 8MB ROM'dan gelmektedir. Dahili işleme, 18-bit DAC'lerle 32 bittir. K2000, çeşitli rezonans filtreleri, EQ'lar, sürekli kaydırma, genlik modülasyonu, çapraz geçiş, distorsiyon, dijital sarma, dalga şekillendirme, darbe genişliği modülasyonu, yüksek frekans geliştirme, düşük frekanslı osilatörler, sert senkron osilatörler ve karıştırma sağlamak için 31 ses şekillendirme algoritması kullanır osilatörler, hepsi gerçek zamanlı MIDI kontrolü ile (<https://www.dromesound.com/listing/kurzweil-k2000r/12321230>).

2.11.7. Roland Aerophone AE-10

2016 Yılında Roland firması tarafından müzik teknolojisine kazandırılan en güzel teknolojik müzik aletlerinden biridir. Bir klavye aracılığıyla midi cihazlarına gönderilen sinyaller ile çok farklı enstrümanlar icra edebilmemizi sağlayan sempler, ses bankası (Synthesizer) cihazlarından sonra günümüzün icadı olan üfleli bir midi cihazı müzik teknolojisine kazandırılmıştır. Bu cihazın marifetleri gerçekten dinleyenleri hem müzik açısından doyurmakta hem de şaşırtmaktadır. Bir cihaz ile Halk Müziğinde kullanılan üfleli sazlardan mey, kaval ve hatta zurna çalabileceğiniz gibi, kemanı dahi bu üfleli midi cihazı ile icra edebilirsiniz. Üfleli oluşundan dolayı insan ruhunun sanal müzik aletlerinde gerçeğe yakın ve birazda farklı bir formda icra edebilirsiniz.

Şekil 80. Roland Aerophone AE-10

(http://tr.roland.com/products/aerophone_ae-10/)

Saksafon tekniğiniz ile icra edilen EA-10 size bambaşka bir parmak tekniği sunuyor. Geleneksel parmak sistemini hiç bozmadan Saksafon çalıyormuş gibi icra edilen bu cihaz ile dijital müzik dünyası parmaklarınızın hizmetine sunulmuştur. Ayrıca EA-10 hassas ve gerçekçi nefes kontrolü dahili ısınma sensörü ile vibrato ve pitch kontrollerinizde elinize almanızı sağlamaktadır. yeni başlayanlar bile kolaylıkla dahili ses çıkarabilir.

(http://tr.roland.com/products/aerophone_ae-10/).

2.12. Efekt Cihazları

Efekt cihazları ile kayıt yapılmış her hangi bir enstrüman yada vokal sesine etki edebilecek dokunuşlar yapılabilmektedir. Kompresör, limiter, reverb, de-esser, graphic EQ, parametrik EQ gibi birçok çeşidi vardır ve özelliklerine göre farklılık gösterirler. Stüdyolarda kayıt teknolojisinde kullanıldığı gibi sahnede konser, dinleti ve birçok müzik icrasında kullanılırlar.

2.12.1. Tc Electronic M300 Multi-Effects -Reverb/Delay/More-Good Condition

Raf tipi stüdyo efekt cihazları enstrümanları daha geniş spektrumunda duyulmasını sağlayan, duyumu çok değiştiren cihazlardır. Tc Electronic bu konuda öncü firmalardan biri olmuştur. 80'li yıllardan itibaren reverb, delay, kompresör ile sesi olumlu yönde değiştiren birçok efekt cihazları, gitar pedalları üretmiş bir firmadır.

Raf tipi bu cihazlar üst üste konduğu zaman farklı lezzetlerdeki enstrüman duyumlarını elde etmenizi sağlar. Eskilerin deyimiyle stüdyo sesi değiştiriyorlar, dedirten cihazlardır.

Şekil 81. Efekt Cihazları

(<https://www.worthpoint.com/worthopedia/tc-electronics-m300-dual-engine-1833881164>).

2.12.2. Ensoniq Dp4 Reverb Effects Dp/4 Delay

Stüdyo kayıtlarında Tonmaysterler kayıt yaparken, yapılan kayıtları efektsiz yaparlar bunun sebebi daha sonra mix yaparken duyumda değiştirme ve en çok yakışan efekti yapılmış olan kayda verebilmektir. Halk Müziği sazlarında efekt çok önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle bağlama, mey, kaval, zurna gibi sazlar en fazla efekt isteyen, efekt verildikten sonra duyumda şaşılacak kadar değişebilen enstrümanlardır. Ögleki bir zurna sazının dış ortamda çalınırken doğadan gelen doğal efekti ile yine aynı sazın boş bir iç ortamda çıkardığı sesin aldığı doğal oda efekti çok farklılık gösterir. Aynı sazın eşyalarla dolu bir odada çalınması ile eşyasız sadece dört duvardan ibaret kapalı bir odada çalınması efekt açısından büyük farklılık gösterir. Müziğin dinamizmini oluşturan en büyük unsurlardan bir tanesinde enstrümanların çalındıkları ortamlardan aldıkları doğal efektler ile kulaklarımıza gelmesidir. İşte efekt cihazını kılı kırk yaran hesaplarla geliştiren mühendisler bütün bu doğal ortamlardaki efektleri stüdyoya taşımakla kalmaz onları kontrol edebilmenizi sağlayan parametreler de üretirler. Bu parametreler tek bir tuş marifetiyle stüdyoda flat (efektiz) kaydedilen enstrümanlara sonradan herhangi bir ortamın efektini verebilmenizi hatta bu efektleri birbirine karıştırıp sentezleyerek duyurmanızı sağlar. Bütün enstrümanlarda olduğu gibi vokal seslerinde de durum aynıdır, çeşitli ortamların reverb ya da delay seslerini istediğiniz yoğunlukta ayarlayabilen bu cihazlar her açıdan stüdyoda ve sahnede bütün projelerde oldukça çok kullanılmıştır. 90'lı yıllarda milyon satan sanatçı albümlerinin vazgeçilmez efekt prosesörü, Ensoniq Dp4, en çok aranan efekt cihazlarından biriydi. Üründe 50 rom ayarı ve 400 adet efekt vardır. Her biri birbirinden üstün ve benzersiz özelliklerdeki efekt karışımları hem solistlerin hem enstrüman sanatçıların aradığı ve kullandığı stüdyo cihazıdır. Günümüzde yukarıda anlattığımız bütün işeri yapan artık, efekt cihazları değil bilgisayar içinde çalışan, bir

DAW (Ana Müzik Düzenleme Programları) programının içine yerleştirilmiş plag-in (Eklenti) programları ile yapılsa da söz konusu efekt cihazları sahnelerde hala kullanılmaktadır. Efekt cihazlarının yanı sıra mixerler içine entegre efektler ile de yine sahne ve benzeri yerlerde efekt teknolojisi kullanılmaktadır.

Şekil 82. Ensoniq Dp4 Reverb Effects Dp/4 Delay Ön Kısım

(<https://www.worthpoint.com/worthopedia/ensoniq-dp4-reverb-effects-dp-delay-166879716>).

Şekil 83. Ensoniq Dp4 Reverb Effects Dp/4 Delay Arka Kısım

(<https://www.worthpoint.com/worthopedia/ensoniq-dp4-reverb-effects-dp-delay-166879716>).

Bu cihaz bir Sound'un derinlemesine kontrolü için bir dizi parametre sahiptir. Örneğin, büyük oda yankısı: 01 - karışım: 0 ila 9902 - hacim: 0 ila 9903 - oda bozulması: 0,20 ila 100,0 saniye 04 - oda önceden gecikme süresi: 0 ila 450 ms 05 - oda LF bozunuma süresi : -99 ila +9906 - oda HF sönümlleme: 00 ila 99 07 - oda HF bant genişliği: 01 ila 9908 - oda dağıtımı 1: 00 ila 9909 - oda difüzyon 2: 00 ila 9910 - oda bozulması tanımı 00 ila 9911 - oda detune oranı : 00 ila 9912 - oda detune derinliği: 00 ila 9913 - oda birincil gönderme: -99 ila +9914 - oda ref 1 süresi: 0 ila 120 milisaniye 15 - oda ref 1 seviye: 00 ila 9916 - oda ref 1 gönder: 00 ila 9917 - oda ref 2 süresi: 0 ila 120 ms 18 - oda ref 2 seviye: 00 ila 9919 - oda ref 2 gönder: 00 ila 9920, 21, 22 - konum dengesi 1, 2, 3 (oda derinliği)

(<https://www.worthpoint.com/worthopedia/ensoniq-dp4-reverb-effects-dp-delay-166879716>).

Kompresör, (Compressor), ses sinyalinin seviyesini otomatik olarak kontrol altında tutmaya yarayan bir ekipmandır. Kompresyona çalışma prensibi itibarıyla bir bakıma kazanç kaybı denilebilir, (kompresyona uğrayan sesin seviyesi düşecektir). Doğru oranlarda bir kompresyon kullanımı, müziğin içindeki enstrüman seviyelerini daha rahat ayarlayabileceğiniz bir tavan boşluğu (headroom) avantajı sağlar. Yani doğru yapılmış kompresyon mix te büyük kolaylık sağlayacaktır. Piyasada değişik bir çok marka kompresör bulunmaktadır (<https://www.studioartline.com/kompresor-de-eser-nedir/>).

Stüdyoda kayıt esnasında yada kayıt sonrası kullanılan, sesi kullanıcının ayarladığı herhangi bir volum de tutmayı sağlayan cihazlardır. Yüksek gelen sesi azaltır, yada gereğinden az duyulan sesleri kullanıcının ayarladığı bir volumde tutmak için kullanılırlar, 90'lı yıllara kadar çok kullanılmayan kompresör cihazları 90'lı yıllarda dijital müziğin yaygın olarak kullanılması ve daha dinamik çaişmaların yapılması ile yaygın kullanılmaya başlanmıştır.

2.12.3. TC Electronic BQ500 Portable Bass Head with MOSFET

Bas davullar için üretilmiş bir kompresördür, sahnede çok fazla kullanılan bir cihaz olmasına rağmen, stüdyo kayıtlarında tercih edilir, Küçük ve taşınabilir olması, kullanıcının cihazı istediği yere götürebilmesini sağlamaktadır.

Şekil 84. TC Electronic BQ500 Portable Bass Head with MOSFET

(<https://www.tcelectronic.com/product.html?modelCode=P0CQ>)

Küçük, hafif bir pakette ton ve güç isteyen başçılar için tasarlanan TC Electronic BQ500, 500W'ı 4 Ohm kabinlere itebilen bir amplifikatör kafasıdır. Amplifikatör, size bir tıp amplifikatörün sesini vermek için Sınıf-D teknolojisinin yanı sıra yüksek voltajlı bir MOSFET ön amplifikatörü kullanır. Yerleşik bir itme kompresörü eşit şekilde çalmanıza yardımcı olur ve 4 düğmeli bir ton dizisi tonunuzu şekillendirmenize yardımcı olur. Amplifikatör hem aktif hem de pasif baslarla çalışır (<https://www.tcelectronic.com/product.html?modelCode=P0CQ>).

2.12.4. Mdx2600 2 Kanal Kompresör

Raf tipi iki kanallı bir kompresör cihazıdır. Üzerinde bulunan ton düğmeleri ile kullanıcının ayarladığı volümde sesleri düzenlemenizi sağlamaktadır.

Şekil 85. Mdx2600 2 Kanal Kompresör

(<https://www.tcelectronic.com/product.html?modelCode=P0CQS>)

2.13. Türk Halk Müziği Sazları Üzerinde Teknoloji Uygulamaları

Halk Müziği sazları yapım aşamasında veya yapıldıktan daha sonra, saz üzerine takılan çeşitli teknolojik aletler ile elektro sazlar haline dönüştürülmüştür. Bu sayede hem sahnede hem de stüdyo kayıtlarında, akustik sazların kayıtları elektronik ortama aktarılabilir. Akustik bir bağlamanın, ya da mey sesinin üzerine takılan ve mikrofon görevi gören bu cihazlar, Halk Müziğinde önemli etkiler yaratmıştır. Günümüzde yöresel Türk Halk Müziği sazlarının seslerinin değeri, dijital müzik ve müziğin internet ortamında geniş kitlelere ulaşmasından dolayı, yeni yeni anlaşılmaya başlanmıştır. Bir Amerikan filminde mey veya bağlama enstrümanı ile çalınmış bir ezgiyi duymanız mümkündür.

2.13.1. Fishman PSY-201 Akustik Preampli Manyetik

Akustik gitarlarda kullanılan Fishman cihazı bağlama, kabak kemane ve kemençe gibi Halk Müziği sazlarına uygulamıştır. Sazların seslerinde önemli bir volüm artışı ile bu cihazların kullanıldığı enstrümanlarda çok çeşitli, kontrol edilebilir ton farklılıkları ortaya çıkmıştır. Fishman cihazlar ile elektronik tonların ve gitar tonlarının da elde edilmesiyle Halk Müziğinde kullanımının dışında diğer tarz müziklerde de çok kullanılmaktadır

Şekil 86. Fishman PSY-201 Akustik Preampli Manyetik

(https://tr.banggood.com/Folk-Acoustic-Guitar-Pickup-Presys-Blend-Dual-Mode-Equalizer-With-Mic-Beat-Board-Pickups-p-1422250.html?gmcCountry=TR¤cy=TRY&createTmp=1&cur_warehouse=CN)

Şekil 87. Fishman PSY-201 Akustik Preampli Manyetik Takılmış Bağlama

(https://www.gittigidiyor.com/muzik-plak-enstruman/yilmaz-saz-kisa-sap-dut-agaci-fishman-ekolayzirli-baglama-profesyonel_pdp_502743827)

2.13.1.1. Elektro Kemençe

Elektro devreleri ve manyetik ve jak uygulaması ile elektro kemandan esinlenilerek imal edilen, Karadeniz yöresine ait bir Halk Müziği sazıdır. Sahne ve stüdyo çalışmalarında, aksustik sazlarla kayıt imkanı olmadığı durumlarda, kemençe sesini kullanmanıza, kayıt etmenize, olanak verir. Kemençe sazı Karadeniz müziklerinde olduğu kadar günümüzde diğer müzik türleri içinde de kullanılan bir enstruman olmuştur. Durum böyle ilen çok aranan sazlardan biri olan kemençe sazının sesi, klavyelerde, sempler cihazlarda da çokça kullanılmaktadır,

Şekil 88. Elektro Kemençe

(https://www.letgo.com/tr-tr/i/elektro-kemence_739a5112-8843-4821-86eb-3de07c9bb93f)

2.13.1.2. Elektro Zurna

Teknoloji ve müzik araştırmalarını yaparken Youtube’de bir videoda rastladığım ancak müzik piyasasında kullanıldığını hiç görmediğim bir video ile karşılaştım. Bu videoda zurna sazının kamış kullanılmadan ve nefes harcamadan, herhangi bir üfleme yapmadan, zurnanın alt kısmına bağlanan elektronik devreler ile zurnadan ses alındığını ve Cengiz adında bu saz imalatçısının, zurnayı icra edebildiğini gördüm. Videoda kendi deyimiyle bir icat yaptığını bu icadın elektronik zurna olduğunu ve transpose gibi ton değişimi gibi birçok değişikliğe açık bir değişim süreci olabileceğini anlatıyordu. İlginç olan şudur ki saz imalatçısı Cengiz Bey bu sazı bu haliyle video olarak yayınladıktan sonra kendisini tebrik etmek için arayan insanların yerine, zurna sazını böyle dijital alanlara meze yaptığını, zurna sazına zarar verdiğini ayrıca zurnacıların ekmeği ile oynadığını söyleyen ve negatif yorumlar yapan insanların tepkisiyle karşılaştığını söylüyor Yeniliğe karşı olan insanlar tarafından kötü eleştirilere maruz kalan saz imalatçısı Cengiz bey aslında geleneksel Halk Müziğini icra edenlerin hala yeniliklere kapalı bir tutum içinde olduklarının aşikâr bir örneğidir. Zurna sazı hala hazırda otantik çalımıyla birlikte icra edilirken, elektronik ortamda klavye ile de zurna sesine çok benzer örnekleriyle de icra edilmektedir. Zurna sazının elektronik klavyeler ile bu kadar çok kullanılmasının yolunu açan aslında Almanya da yaşayan Türkler olduğunu görüyoruz. 1990’lı yıllarda Almanya’da yaşayan Türklerin ve orada geleneksel Türk düğünlerinde, eğlencelerinde zurna sesini kullanan ve elektronik ortama taşıyan insanlar olduğunu görmekteyiz.

Şekil 89. Elektro Zurna

(<https://www.youtube.com/watch?v=ll7Hl5gkBvE>)

2.14. Müzik Programları Teknolojisi

İçinde yüzlerce sesin bulunduğu midi tabanlı syntizsizer cihazlar, midi klavyeler, manyetik takılarak akustik sazdan elektronik sazlara evrimleşen bir müzik kültürünün tamamı, bilgisayar yazılımlarından geçmektedir. Bilgisayar yazılımları ile yapabildiklerimiz, teknolojinin geldiği son noktayı belirler, midi teknolojisi, bilgisayar yazılımlarının kullanılması ile kayıt ekipmanlarını senkronize kullanması ile müzik hayatına, makara bantlar, manyetik bantlar veya harddisk kaydedicilere göre daha çok işlemler yapabilgi gibi, kendinden eski teknolojilerin asla yapamayacakları şeyleri yapabilen güncellenmiş bir çok yenilik getirmiştir. Günümüz teknolojisinde müzik yazılımları, geçmişe göre çok gelişmiş olmakla birlikte aynı işi yapan, aynı teknolojik yenilikte onlarca program kullanılmaktadır. Bunlardan Cubase, Wavelab, Waves ve bir efekt yazılımı olan Tc Native Bundle yazılımlarını kabaca ele alacağız.

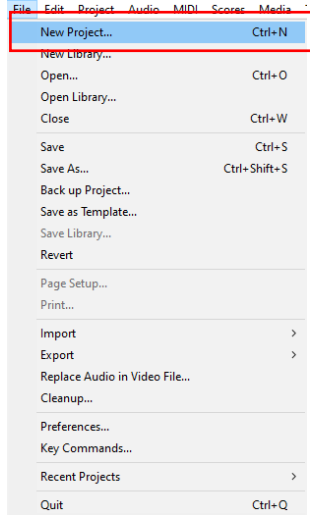
2.14.1. Cubase Daw (Dijital Ses İşleme İstasyonu)

Bütün dünyada en çok tercih edilen en eski müzik yazılım programlarından biridir. Kendi alanında Cubase ve Steinberg firmasının diğer yazılımları müzik teknolojisinin belirleyen bir unsuru gibi durmaktadır. Cubase ile yapabileceklerinizin herhangi bir sınırı ve tarzı yoktur. Her müzik tarzına uygun yazılım ekipmanını içinde barındırır. Günümüz teknolojisi sürekli güncelleme gerektiren ve güncellemeleri yazılım ve bilgisayar donanımları ile senkronize çalışan bir politika ile gelişme göstermektedir. Bu durumda eski teknoloji bir bilgisayar donanımı ile yeni teknoloji bir Cubase uygulamasını çalıştırmanız olanaksızdır. Yazılım (Software) bağlı olarak donanım (Hardware)

tamamen uyumlu olması gerekmektedir. Değişen yazılımlar ona senkronize çalışan bütün donanımı değiştirebilir. Yeni güncellenen bir yazılımı almanız durumunda onunla birlikte çalışan ses kartı, mikrofonlar, efekt cihazları ve birçok cihazda güncellenmeniz gerekebilir.

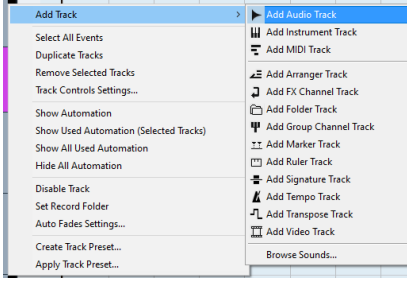
2.14.1.1. Cubase İle Kayıt Yapmak

Cubase ile kayıt yapmak için gerekli olan ekipmanı sağlamak gerekir. En temel noktada bir Cubase yazılımınız varsa program çalışabilmesine olanak sağlayan bir donanımda bilgisayarınızın olması gerekir. Buna bağlı olarak bir ses kartı, bir çift referans monitorü ve bir mikrofonu ile kayıt yapmaya başlayabilirsiniz. Ses kartınızın asio driver (Asio Sürücüsü) olması gerekir. Bu donanımı sağladığınız taktirde Cubase ile kayıt teknolojisine minimum ölçekte kayıtlar yaparak başlanabilir. Cubase kayıt yapmak için temel prensipte bir yeni proje açmanız gerekir. Yapacağınız bütün kaydı ve kayıt üzerindeki bütün değişiklikleri ancak bu proje üzerinde yapabilmenk mümkündür.

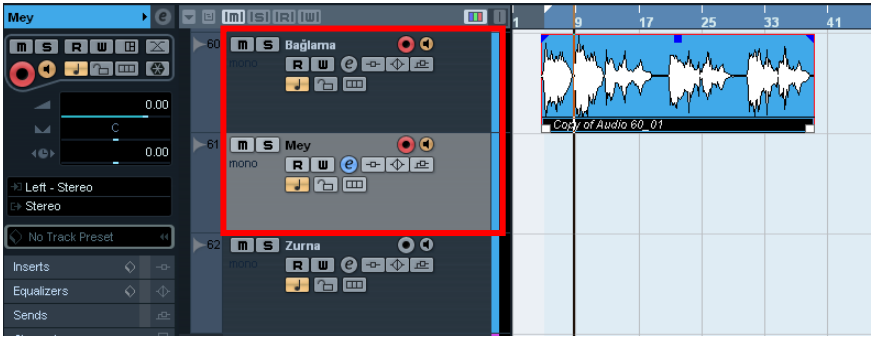
Şekil 90. Cubase İle Kayıt Yapmak

Yeni Bir proje açtıktan sonra proje üzerinde bir enstruman yada vokal kaydı yapabilmek için hemen arkasından yeni bir kanal açmanız gerekir. Açacağınız bu kanal yapmak istediğiniz işe göre stereo veya mono olarak açılabilir.

Şekil 91. Cubase Kanal Açmak

Kanalı stereo veya mono tercihle açtıktan sonra kanal üzerine gelerek, gerekli alanda tuşeler ile ses kartından gelen ses sinyallerini burada görebilir ve kayıt yapmaya başlamak mümkündür.

Şekil 92. Cubase Kanalları Kayıt İşlemi

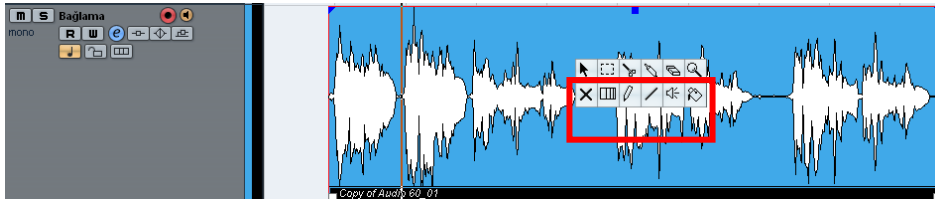
2.14.1.2. Cubase Kayıt Silme Kesme ve Yapıştırma

Cubase ile kayıt edilen bir sesi istediğiniz yerden kesmek, kestiğiniz bölümü herhangi bir başka kaydın arkasına yapıştırmak yazılım üzerinde görerek ve detaylarına inerek yapmak mümkündür. Deteylı büyütme işlemi ile en küçük ses sinyalini görerek kesme işlemi yapmak, kesme sırasında kayıp konusunda en küçük bir ses kaybı yaşanmaması adına büyük avantajdır. Kesme İşlemi küçük bir makas ile gerçekleşir. Kopyala yapıştır (Copy Paste) komutları ile gerekli yere kopyalanıp yapıştırılır. Cubase uygulamasının bu özelliği, geçmiş yıllarda müzik düzenlemesi teknolojisinde olmayan bir başka yeniliktir. 1980-1990 yıllarında kayıt teknolojisinde kullanılan makara bantlarda detone düzeltme uygulamaları olmadığı gibi, bir Halk Müziği eserinde kesme işlemi yapmak için, kayıt bantlarına fiziksel müdahale ile makas kullılarak kesikler atmak suretiyle, eserler kesilebiliyordu. Bu durum makası kullanan kişinin yeteneği ile sınırlı idi. Şimdi geldiğimiz noktada kesme işemi fiziksel bir makara kaydı kullanılmadığından, yalnızca program üzerinde bir makas ile sanal ortamda yazılımların getirdiği kolaylıklar ile yapılabilmektedir. Kesme yapıştırma işlemleri bu kadar kolaylaştıran yazılımlar geri alma komutu ile de büyük bir kolaylık sağlamaktadır. Geri al komutu yaptığınız bir kesme

kopyalama işleminin ardından işlemi geri alma olanağı ile hataları düzeltmeye olanak sağlamıştır.

Undo Move	Ctrl+Z
Redo	Ctrl+Shift+Z
History...	
Cut	Ctrl+X
Copy	Ctrl+C
Paste	Ctrl+V
Paste at Origin	Alt+V
Delete	Backspace
Split at Cursor	Alt+X
Split Loop	
Range	>

Şekil 93. Cubase Programında Kesme Yapıştırma, ve işlemi Geri,İleri Alma İşlemi

Şekil 94. Cubasede Kesme, Kopyalama, Yapıştırma1

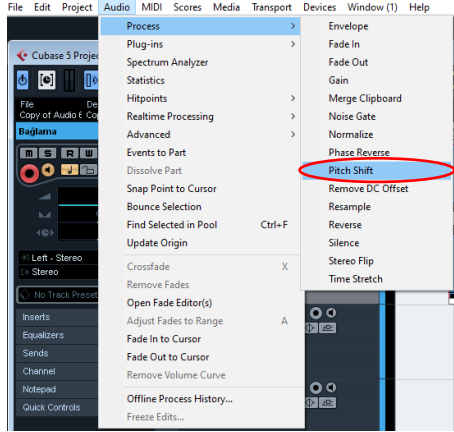
File	Edit	Project	Audio	MIDI	Scores	Media	Transport
	Undo Move						Ctrl+Z
	Redo						Ctrl+Shift+Z
	History...						
	Cut						Ctrl+X
	Copy						Ctrl+C
	Paste						Ctrl+V
	Paste at Origin						Alt+V

Şekil 95. Cubasede Kesme, Kopyalama, Yapıştırma2

2.14.1.3. Cubase Ritim ve Ton Değiştirme İşlemi

Cubase yazılımında seçtiğiniz bir davulun yada enstrumanın ritmini veya ses tonunu değiştirebilirsiniz. Ton değiştirme (Transpoze) ve ritim işlemi birkaç küçük komutla yapılabilmektedir. Bu işlem Pitch Shift ve Time Stretch komutları ile yapılmaktadır. Eski teknolojilerde ritim değişimi makara veya manyetik şeritlerin hızlandırılması, devir hareketlerinin artırılması ile sağlanabiliyordu. Fakat bu durum ritim değişikliği ile ister istemez ton değişiminde de istemeden sebep oluyordu. İstemsiz ton değişimi vocal sesinin orijinal tonunu bozmaktadır. Bu sebepten pek tercih edilmezdi. Ton değişimleri ise, ritim değişimlerine sebep oluyordu, Makara bantlarda veya manyetik bantlar, yavaş bir eserin ton değiştirme işlemi sırasında, tonu değiştirince eserde hareketli bir form değişikliğine

uğruyordu. Sadece ton değişimi yapılmak istenen eserler, istemsiz ritim değişikliğinde sebep olduğu için kesinlikle kabul edilemez bir durum yaratabiliyor ve eserin formunu bozuyordu. Günümüz teknolojisinde bu durum Cubase program içinde herhangi bir form değişimi ve deforme yaşanmadan yapılabilmektedir. Bu durum teknolojinin büyük imkanlarından biridir.

Şekil 96. Cubase Ritim ve Ton Değiştirme işlemi

2.14.1.4. Cubase Mixer Kullanımı

Cubase içerisinde entegre bir mixler ile gelmektedir. Kayıtlı çalışma seslerini burada dinlemek ses seviyelerini bas ve tiz ayarlarını yapmak, kayıtlı seslere reverb, eko, kompresör gibi plug-in uygulamak mümkündür. Cubase içinde mixer ile gelmesi, yazılım anlamında bir mixer kullanımının, 1980-1990 yıllarında kullanılmakta olan hardware mixer kullanımının da sonunu getirmiştir. Adeta bir software ile hardware savaşı gibi görünen bu durum, üretilen bir teknolojinin yeni üretilen daha yeni bir teknolojiye yenik düştüğünün kanıtıdır. Günümüzde 1980 ve 1990 yıllarında stüdyolarda kullanılmakta olan mixer cihazlarının artık kullanımdan kalktığını görmekteyiz.

Şekil 97. Cubase Mixer

2.14.1.5. Cubase Mixer İle Bas Tiz Ayarları

Cubase mixer kullanımında bir tuş ile açılan Vst Audio Channel Settings penceresi ile kayıtlı olan, veya kaydedilmekte olan seslerin, bas ve tiz ayarlarını değiştirebilmek mümkündür. Bas ve tiz ayarlarının kaydedilen esnstrumana göre farklılık göstermektedir.

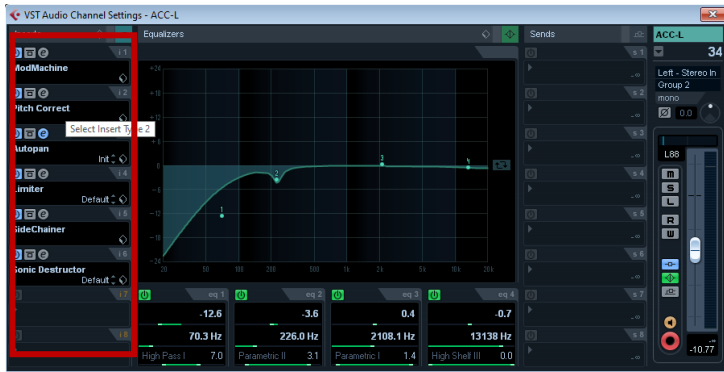
Otomatik bir ayarı yoktur. Her enstrümanın projedeki volum ve ses değerleri farklıdır. Buna göre, mix işlemini yapan ses mühendisi tonmaisterin tamamen kişisel kulak duyumuna ve zevkine bağlı olarak, bas ve tiz ayarı yapılmaktadır.

Şekil 98. Cubase Mixer Bas Tiz Ayarları

2.14.1.6. Cubase Mixer İle Effekt Plag-in Kullanımı

Cubase mixer program üzerinde entegre veya sonradan eklenen pag-inler ile efekt uygulamaları yapılabilmektedir. Önceki teknolojilerde kompresör, delay, eko ve diğer bütün efekt işlemleri için farklı bir hardware kullanılıyorken, günümüz teknolojisinde bu işlem için sadece bir Cubase yazılımı yeterli olmaktadır. Bu günümüz teknolojinin müziğe getirdiği en büyük yeniliklerden biridir.

Şekil 99. Cubase Programı İçinde Effect Kullanımı

2.14.1.7. Cubase Programında Vocal Detone Uygulaması

Cubase program içerisinde entegre Sample Editor ile, Cubase içinde kayıtlı sesler üzerinde ton düzeltmeleri yapılabilmektedir. Audio ton düzenlemeleri makara ve manyetik bantlarda olmayan bir teknoloji iken, günümüz teknolojisinde, büyük bir yenilik olarak kullanılmaya başlanmış bir çok sanatçı, solist ve vokal kayıtlarında olmasa olmaz bir duruma gelmiştir. Cubase üzerinde Detune işlemi, kayıtlı sesler üzerinde notaları görerek aşağı yada yukarı pozisyonda, klavye tuşları ile sürükleyip bırak şeklinde yapılabilmektedir. Bu işlem tıpkı bir midi enstrümanını kullanırcasına kolay yapılırken,

alınan wav kaydının üzerinde yapılması, günümüz ses sanatçıları için büyük bir yenilik olarak görülmektedir.

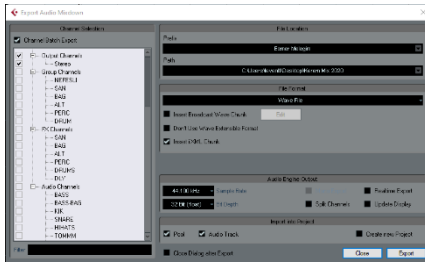
Şekil 100. Cubase Programında Pitch&Warp Kullanımı

Şekil 101. Cubase üzerinde Detone Uygulaması

2.14.1.8. Cubase Programında Mix İşlemi Mix İşlemi

Cubase programında mix işlemi, Cubase programının içinde bulunan, entegre bir mixer ile yapılabilmektedir. Burada yer alan mixer, herwhere mixerlerlerin sahip olduğu bütün yeteneklere sahip bir donanım ile birlikte gelmektedir. Mixer üzerinde bulunan potanslar ve tuşlar yardımıyla her kanalın tiz, bass, ses şiddeti ayarları yapılır ve her kanalın üzerinde çalışılan projedeki yeri belirlenebilir. Master çıkış üzerinden master bir ses çıkışı elde edilir. Bu işlem için Export menüsü üzerinde, Audio Mixdown seçenekleri kısmından, istediğiniz formatta bir ses çıkışı almanız mümkündür.

Şekil 102. Cubase Mix ve Audio Çıkış İşlemi

2.14.1.9. Cubase Programı İçinde Entegre Efekt Kullanımı

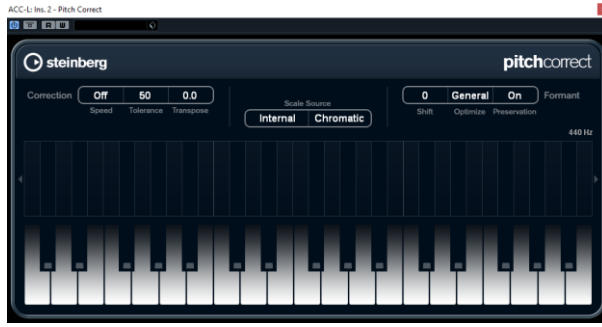
Cubase programı kendi içinde bir dizi effect paketi ile birlikte gelmektedir. Bu effect paketi ile istediğiniz enstrümanlara veya vokal kayıtlarına, gerek kayıt esnasında gerekse kayıt edildikten sonra effect verilebilir. Compressor, delay, reverb, gibi birçok efekt kullanılabılır. Cubase içinde entegre olduğu için kurulumdan sonra herhangi bir effect aramanıza gerek bırakmadan, Cubase effect işlerini programın kendi içinde yapmanıza olanak tanımaktadır. Cubase bu özelliği ile eski stüdyo kayıtlarındaki hardware cihazlarına olan bağımlılığı bir noktada bitirmiş bulunmaktadır. 1980 ve 1990 yıllarında Cubase ile birlikte mutlaka, Cubase ile senkronize çalışan hardware effect cihazları kullanılmak zorundaydı. Bu hardware cihazları stüdyo cihazları içinde ayrı bir sektör haline gelmişlerdi. Fakat Cubase entegre effect yazılımları ve sonradan eklenen plug-in yazılımları ile birlikte, sektör haline gelmiş hardware cihazların sonunu getirmişlerdir.

Şekil 103. Cubase İçinde Compressor Kullanımı

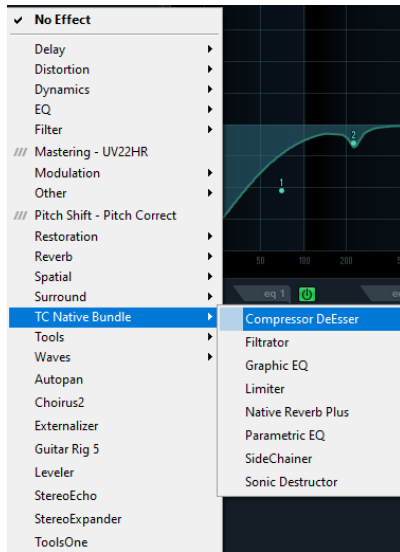
Şekil 104. Cubase İçinde Reverb Kullanımı

Şekil 105. Cubase İçinde Pitch Corret Kullanımı

2.14.1.10. Cubase İçinde Tc Native Bandle Plag-in Kullanımı

Cubase içine sonradan birçok plag-in ve enstüman yazılımı eklenebilmektedir. Eklenen bu enstüman ve plag-in uygulamaları ile Cubase ile müzik alanında her türden müzik eserleri oluşturmak mümkün hale getirilmiştir. En temelde Cubase içinde entegre olan enstrüman veya effect uygulamalarının kullanmak istemeyen kullanıcılar, Cubase programını kurduktan sonra, kendi özel uygulamalarını da kurarak, Cubase daw uygulamasını kendi, özel kullanımlarını şekillendirecek biçimde kişiselleştirebilir. Tc Native Bandle Plag-in bu örneklerden sadece bir tanesidir. Plag-in İçerisinde Parametric EQ, Compressor DeEsser, Native Reverb Plus, Limiter, SideChainer, Sonc Destructor gibi birçok plag-in bulunmaktadır. Söz konusu bu efekleri 1970-2000 yılları arasında stüdyolarda hardware olarak görmek mümkün iken, artık bu cihazların yerine küçük plag-in uygulamaları kullanılmaktadır.

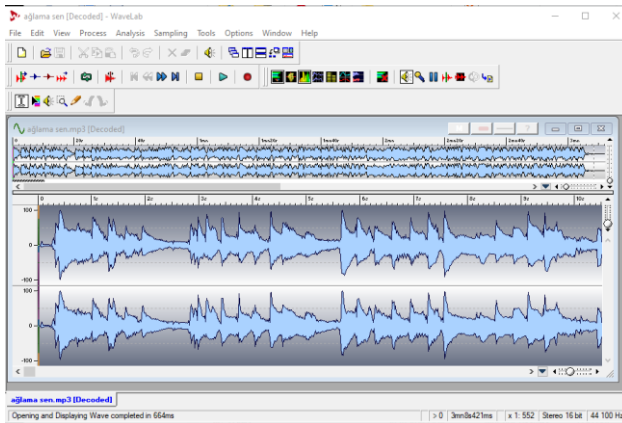
Şekil 106. Cubase İçinde Tc Natic Bandle Kullanımı

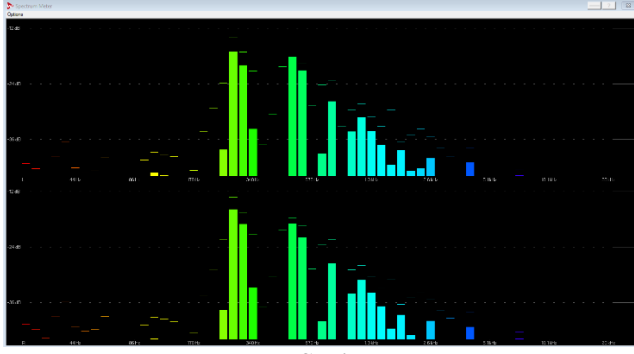
Şekil 107 Cubase İçinde Tc Native Bandle Parametic EQ Kullanımı

2.14.2. Wavelab Programı Kullanımı

WaveLab programı bir ses işleme ve editleme programıdır. Günümüzde WaveLab programı ile Mastering işlemleri yapılmaktadır. Mastering işlemi, mix aşaması ile son çıkışı alınan bir eserin, ses seviyeleri ile bas ve tiz ayarlarının günümüz duyum algoritmasında şekillenmiş halidir. Başka bir deyişle bir müzik eserinin, dijital müzik portallarına uygun hale getirilmesi ve günümüz dinleyicisinin duyumlarına uygun dijital düzenlemelerin yapılması işlemidir. Mastering işlemi ve mix aşamasından geçmiş eserlerin ses seviyelerinin ayarlandığı aşama olsada, kesme, yapıştırma işlemlerinin de bu aşamada çok defa yapıldığını görmekteyiz. WaveLab programının en büyük özelliklerinden bir tanesi, içerisinde entegre gelmekte olan dijital spectrum meter gösterge panelleridir. Bu paneller ile var olan müziğin frekans aralıkları görünür olmakla birlikte, eksik olan frekansların tamamlanması konusunda kullanıcıya büyük kolaylık sağlamaktadır.

Şekil 108. Wavelab Programında Mastering işlemi

Şekil 109. WaveLap Programında Spectrum Meter

2.14.2.1. Wavelab Programı İçinde Waves Plag-in Kullanımı

Plag-in ler ister daw programlarının içinde ister mastering programlarının içerisinde kulanılsınlar, uygulandıkları müzik eserleri üzerinde büyük etkileri vardır. Ses kaynağından düşük bir volüm seviyesi ile gelmiş bir müzik eserini, devasa volümlere taşıyan plag-in uygulamaları, sesi olduğundan çok farklı duyumlara götürebilecek etkilere sahiptir. Bu plag-in uygulamalarından waves plag-in uygulamasında otomatik ayarlar olduğu gibi kişiselleştirme olanağı sunan birçok uygulama mevcuttur. Bunların tamamı aşağıdaki şekilde net olarak görünmekle birlikte biz birkaç tanesinin örnek kullanımını ele alacağız.

Şekil 110. Waves Plag-in Uygulama Detayları

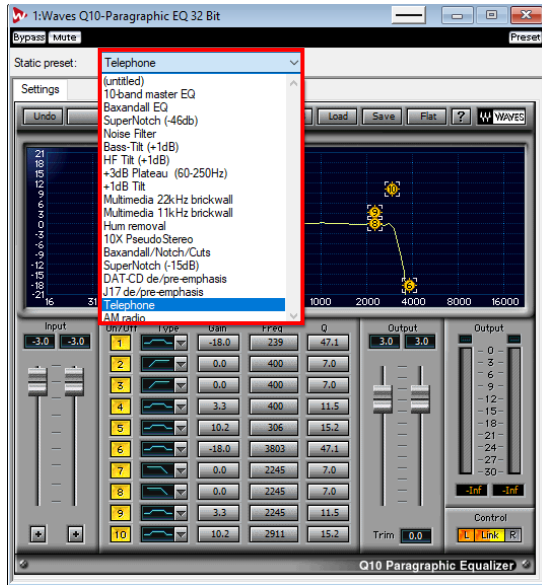
2.14.1.2. Wavelab Programı İçinde Waves Q10-Paraqraphic EQ Kullanımı

Waves içerisinde bulunan sayısız uygulama içinden Q10-Paraqraphic EQ uygulanarak, müzik üzerinde birçok köklü değişiklik yapılabilir. Müzik bantı üzerindeki frekans seviyeleri değişiklikleri ile bas ve tiz ayarlamaları, desibel ayarlamaları ile tamamen

kişiselleştirilebilir eserler ortaya çıkarken, üzerinde bulunan otomatik düzenleme araçları ile de çok farklı ses ayarlamaları yapılabilmektedir.

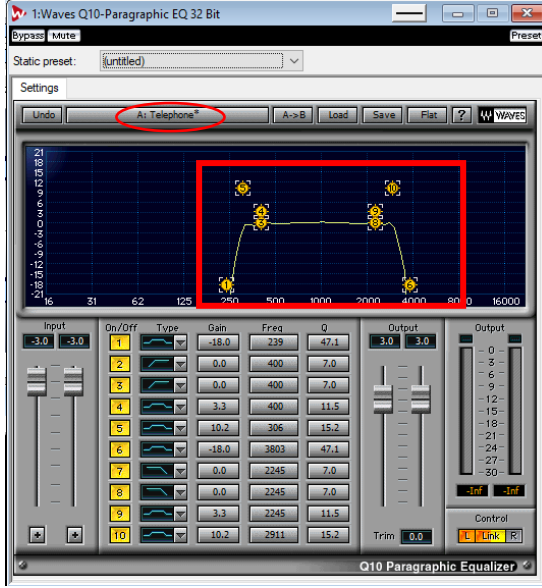

Şekil 111. Waves Q10-Paragrophic EQ Kullanımı

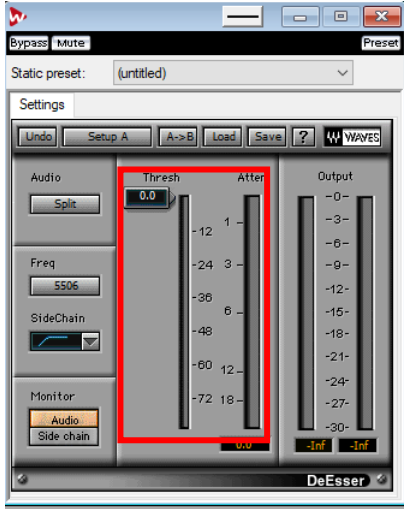
Şekil 112. Waves Q10-Paragrophic EQ Kullanımı Otomatik Ayarlar

Bu otomatik ayarlardan AM radio effecti veya Telephone effecti seçildiğinde ve üzerinde çalışılan müziğe uygulandığında, o müziğin radyodan dinlenilgi duyumunda olduğu gibi bir duyuma gelmesini sağlamaktadır, Telephone seçeneği ise üzerinde çalışılan müziğin sesini, telefon aramalarında karşı tarafa giden müziğin ses duyumundaki gibi sesi değiştirmektedir. Aynı durum DAT-CD de/emphasis ayarında, üzerinde çalışılmakta olan müziğe Dat-Cd effecti vererek, müziği Dat-Cd konumundan dinlenmekte olan müzik duyumunda bir duyuma getirmektedir.

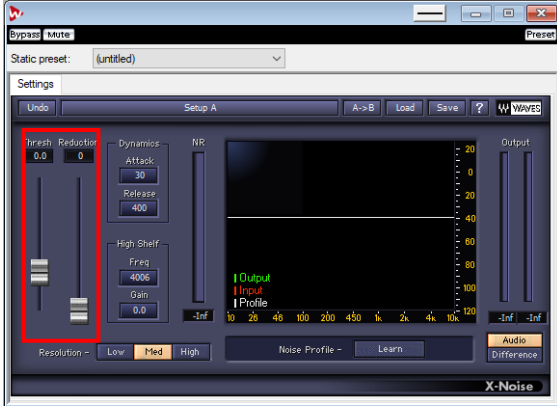
Şekil 113. Waves Q10-Paraphoric EQ Telephone Effecti

Otomatik Q- Paraphoric EQ seçeneklerinden Telephone seçildiğinde müzikteki frekans ayarlarından bir çok ayar şekil 113’de görüldüğü şekilde değişikliğe uğramaktadır. Bu otomatik ayar ile orjinal müziğin bütün duyumu tek bir tuşe ile değiştirilmiş olur.

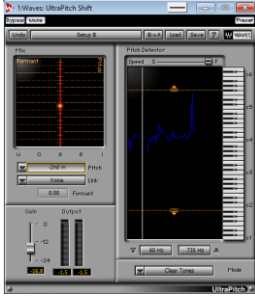
Şekil 114. Waves Plag-in DeEsser Effecti

Bu Effectt ile Vokal seslerindeki ses patlamaları minimum seviyeye indirilir. Bu işlem Thresh ve Atten potanslarının hareketi ile kişisel bir duyuma ulaşana kadar hareket ettirilir. Gerek kayıt esnasında gerekse kayıttan sonra bu effect kullanımı, eserdeki, gereksiz ses patlamalarını engelleyip, yumuşak bir duyuma ulaştırır.

Şekil 115. Waves Plag-in Waves X-Noise Effecti

Waves içindeki birçok effect uygulamasından biri olan X-Noise Effect uygulaması, üzerinde çalışılan eserde daha önce oluşmuş olan dip gürültülerini minimuma indirmek üzere tasarlanmıştır. Bu işlem Thresh ve Reduction potanslarının hareketi ile, kişisel bir duyum seviyesine ulaşana kadar aşağı yukarı hareket ettirilir. Müzik sektöründe çok kullanılan bir effect uygulaması olmasına rağmen, flim,dizi sektöründe dışarıda kaydedilen seslerin oluşturduğu dip seslerinin silinmesi amacıyla da kullanılmaktadır.

Şekil 116. Waves UltraPitch Shift Effecti

BÖLÜM 3. TELİF HAKLARI SORUNLARI VE DİJİTAL DÖNEM

3.1. Fikri Mülkiyet ve Telif Hakları

“İnsan doğası gereği toplum içinde yaşamını sürdürür. Bu özellik insanın sosyallik içgüdüsünün sonucudur ve ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için zorunludur. Toplu halde yaşayan insanların birbirleriyle olan ilişkilerinin düzen içinde sürdürülebilmesi için birtakım kurallara ihtiyaç vardır. Sosyal düzen kuralları olarak da adlandırılan hukuk, din, örf, adet ve görgü kuralları farklı müeyyidelerle toplum düzenini korumaya hizmet etmektedir. Hukuk kuralları, öngörülen müeyyideler ve bu kuralların devlet gücüyle teminat altına alınması bakımından diğer kurallardan ayrılır. Hukuk kuralları, insanların birbirleriyle ve toplumla olan ilişkilerini düzenlemektedir. Bu düzenlemelerde bireysel ve toplumsal menfaatler dikkate alınmaktadır” (Köse, 2018, s. 4).

Türkiye’de Telif hakları; Kişinin duygusu, düşüncesi ile emek vererek zaman harcayarak ürettiği sanat eserlerini, T.C. Anayasası 5846 fikir ve sanat eserleri kanunu ile korunmasını sağlayan haklardır.

3.1.1. 5846 Sayılı Telif Hakları Kanunu’nun Amacı

“Madde 1 – (Değişik: 21/2/2001 -4630/1 md.) Bu Kanunun amacı, fikir ve sanat eserlerini meydana getiren eser sahipleri ile bu eserleri icra eden veya yorumlayan icracı sanatçıların, seslerin ilk tespitini yapan fonogram yapımcıları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcıların ve radyo-televizyon kuruluşlarının ürünleri üzerindeki manevi ve mali haklarını belirlemek, korumak, bu ürünlerden yararlanma şartlarını düzenlemek, öngörülen esas ve usullere aykırı yararlanma halinde yaptırımları tespit etmektir” (http://www.telifhaklari.gov.tr/resources/uploads/2014/11/19/2014_11_19_741448.pdf).

“Türkiye’de telif hakları 5846 sayılı Fikir ve Sanat eserleri Kanunu (FSEK) ile korunmaktadır. (FSEK) 1 Ocak 1952 tarihinde yürürlüğe girmiş olsada günümüze kadar birçok değişiklide uğramıştır. Telif haklarının korunması 1948 Birleşmiş Milletler Genel Kurul’unda kabul edilmiş ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 27’inci maddesiyle koruma altına alınmıştır” (<https://www.kilinclaw.com.tr/telif-haklari-hukukunda-internet-ortaminda-telif-haklarinin-korunmasi/>)

Telif hakları her sanatçının yaşaması için ve sanatını yaşatması için sanatçının alması gereken bir haktır. Geçmişten günümüze bütün teknolojik gelişmelerde olduğu gibi kanunlar ve bu kanunların uygulanması ülkemizde her zaman batı toplumlarına göre biraz daha geriden takip edilmektedir. Bu durum her alanda olduğu gibi ülkemizde hayatını sanatıyla kazanmaya çalışan sanat emekçilerinin haklarını yıllar sonra almalarına sebep olsa da günümüzde hala tam olarak yerine oturamamış bir olgudur. Günümüz internet çağında telif hakları (FSEK) ile korunsada müziğin dijital olarak kopyalanması, paylaşılması ve tüketilmesi ve hatta izne bağlı müzik icralarının izinsiz icra edilmesi, paylaşılması bunun üzerinden maddi gelir elde edilmesi sebebiyle çok fazla telif hakkı kaybı yaşanmaktadır. Bütün bu kayıpların önüne geçmek adına, internette yer alan izinsiz kullanımların tespiti ve kaldırılmasına yönelik ihtar çekilmesi ile, Youtube kanunları devreye girmektedir. Youtube kanunlarına göre izinsiz kullanımlarda, izin alınmadan kullanılan içerik, söz konusu telif hakkı sahibinin talebiyle kaldırılmaktadır. İhtar yolu ile kaldırılmayan müzik içerilikleri için, mahkeme ve tazminat yollarına başvurulmakta bu süreç bazen yıllar almaktadır. Fakat önemli olan şu ki her isteyen, istediği şekilde telif hakkı olan bir eseri teknolojinin gelişmesi ile izin almadan kullanması, icra etmesi ve tespit edene kadar beklide milyonlarca kere dinlenmesidir. Bu durum telif hakkı sahipleri tarafında, büyük bir telif hakları kayıplarına sebep olmaktadır.

Günümüzde müzik icra eden geç nesil maalesef telif haklarını Youtube'den öğrenmektedir. İcra ettiği bir esere ihtar geldiği zaman ise (Telif Yedim) cümlesini kullanmayı adet haline getirmişlerdir. Telif yedim cümlesi, telif hakkına sahip olan kişinin hakkını istemesi anlamında kullanılmaktadır.

3.2. Telif Hakları Bandrol İşlemleri Aşamaları

Stüdyolarda aranjör, müzik yönetmeni, tonmaister, solist ve icracı saz sanatçılarının günlerce süren çalışmalarından sonra, mix ve mastering aşamaları gelir, sonrasında bir master cd elde edilir. Albüm çıkma aşamasında telif hakları ve izinleri devreye girer. Günümüzde telif hakları, 5846 fikir ve sanat eserleri kanunu ile korunmaktadır. Bu yasa ile telif hakları korunsada uygulama ortamı genellikle meslek birlikleri ile sağlanabiliyor. Meslek birlikleri ve Kültür Bakanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü, bandrol alımı, eser izinleri kontrolleri, eser işletme belgesi izinleri, konularında senkronize çalışmaktadır. Bir Halk Müziği albümünün eser izinleri alındıktan sonra, yapılan dosya aracılığıyla Mesam, Msg, Müyap tarafından kontrol edilir. Bu kurumlardan gerekli onaylar alındıktan

sonra, alınan izinler ile Kültür Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğüne gelen dosya burada sıkı bir denetimden sonra, gerekli Eser İşletme Belgesi düzenlenip, görevli kültür müdürünün imzası ile yayıncı firmaya teslim edilir. Yapımcı tarafından Alınan eser işletme belgesi ve çoğaltımı yapılacak master cd, yapımcı tarafından çoğaltımı yapılacak fabrikaya teslim edilir. Fabrika yetkilileri, alınan master cd ve Eser Tescil belgesi ile birlikte, kaç adet cd çoğaltılacaksa o kadar sayıda bandrol almak için, önce meslek birliklerine gider, çoğaltılacak album sayısının hakedişi kadar parayı album içindeki üye söz yazarı ve besteci sanatçılara vermek üzere, Mesam, Msg meslek birliklerine yatırır. Fabrika daha sonra Kültür Müdürlüğü'ne gelir ve yapımcı adına başvuru sonucunda, albümün izin verilen adet miktarı kadar bandrolü alır. Bandroller fiziksel ürünlerin üzerine yapıştırmak üzere fabrikaya götürülür. Fabrikadan alınan cd'ler satışa hazırdır.

3.2.1. Türkiye'de 2002-2019 Yılları Arası Yerli MC CD LP Bandrol Sayıları

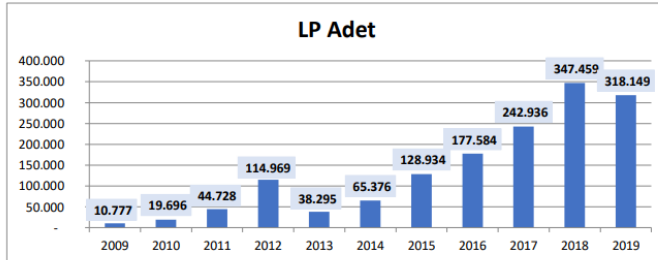
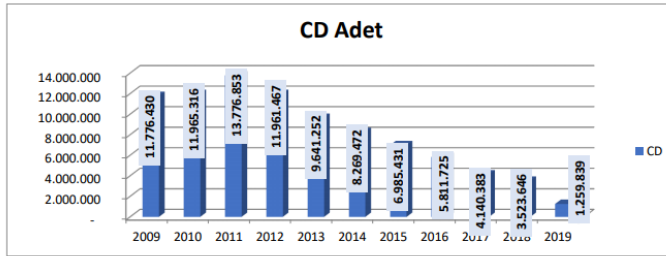
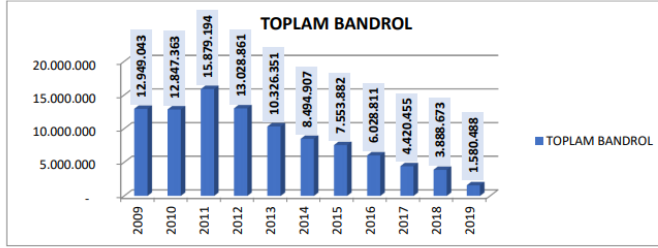
Tablo 1. Türkiye 2002-2019 Yılları Arası Yerli Bandrol Üretim Adetleri

	MC Bandrol Sayıları	CD Bandrol Sayıları	Yerli LP
2002	30.136.434	4.909.261	-
2003	27.674.585	11.310.743	-
2004	27.874.109	13.562.880	-
2005	1.626.600	1.587.500	1.060
2006	9.010.990	13.558.571	1.000
2007	4.577.232	13.495.433	57300
2008	1.917.200	10.358.441	-
2009	747.370	9.869.386	3.917
2010	336.190	9.836.882	7.321
2011	202.600	11.885.611	19.758
2012	41.800	10.230.777	66.644
2013	24.000	8.250.603	10.514
2014	4.000	7.174.810	24.746
2015	2000	6.247.040	74.958
2016	-	5.327.730	119.438
2017	-	2.274.060	75.755
2018	-	3.237.724	271.389
2019	-	1.176.851	270.558

(<http://tr.mu-yap.org/pazar-hakkinda/turkiye/>).

Şekil 116 Tablosundan da anlaşılabacağı üzere Türkiye’de kaset (MC) bandrol alış sayısı 2002 yılında 30.136.434 iken bu rakam 2019 yılına gelindiğinde sıfıra düşmüştür. CD Sayıları ile yıllara göre artış göstermekle birlikte 2002 yılında 4.909.261 olan bandrol sayısı 2019 yılında 1.176.851 sayısı ile düşüş göstermiş ve dip rakama ulaşmıştır. LP sayısı ise sıfırdan 270.588 sayısına ulaşmıştır. Bu rakamlar Türkiye’de fiziksel müzik tüketiminin azaldığını ve yok olmaya yüz tuttuğunu gösteren bir delil olsada, geçmişe özelele LP satış sayısında artış görülmektedir.

Tablo 2. Yıllara Göre Bandrol Cd Ve Lp Adet Grafikleri

Korsan basım Türkiye müzik endüstrisinin en büyük sorunudur. Yapılan eserlerin kopyalanması ve telif ücretlerinin alınması Türkiye’deki müzik endüstrisinin gelirlerini kısmaktadır. Buda sektörün yatırım yapma, daha kaliteli ürünler çıkarması ve dış pazarlara açılmasını engellemektedir. Geçen yıl (1994) korsan kopya satışı 33.1 milyon dolar olmuştur. Bu yasal pazarın %37’sine karşılık gelmektedir. 1995 yılında Türkiye birim bazında bakıldığında ‘dünyadaki korsan kopya sıralamasında’ 10. Ülke durumundadır.

(Sınav, 1998, s. 10 11)

Tablo 3. 1994-1996 Yılları arası Korsan Müzik Albümü Tablosu

Cinsi \ Yıllar	1994	1995	1996
Müzik Kaseti	14.1	26.25	16.0
Kompak - Disk	0.1	0.27	0.48
Değer olarak Milyon \$	30.0	55.3	33.2

(Sınay, 1998, s. 10 11)

3.2.2. Müyap Telif Hakkı Denetimleri

Müyap, müzik şirketlerinin üye olduğu bir meslek birliğidir. Müyap üye şirketlerin, her türlü radio, televizyon vb yayın kuruluşları ile otel, bar, lokanta, mağaza vb umuma açık mahaller gibi fiziki yerler ile sözleşmeler yaparak, eser kullanımı ile ilgili telif tahsil etmektedir. Müyap tahsil ettiği gelirleri kendi payını aldıktan sonra, Müyap’a üye olan şirketlere telif haklarının dağıtımını yapmaktadır.

İnternet Denetimleri;

Dijital alanda korsanlık Türkiye pazarını da etkilemektedir. Bu alanda mücadelede MÜYAP önemli çalışmalar yapmakta, kurmuş olduğu ekiple korsan sitelerin takibini sağlayarak bu sitelere ilişkin gerekli hukuki girişimleri sağlamaktadır. Özetle Meslek Birliğimizce korunmakta olan ses kayıtlarını izinsiz biçimde yayınlayan sitelere mevzuat gereği ihtar gönderilmekte ve ihtar dikkate almayanlar hakkında yasal süreç başlatılmaktadır. Bu doğrultuda 2004 yılından bu zamana kadar 2.000’in üzerinde siteye erişim engellenmiş veya site kapatılmıştır. 2015-2016 döneminde 84 siteye yönelik işlem yapılmıştır.

Ayrıca IFPI tarafından geliştirilen bir robot yazılımla kendisine üye ajanslardan gelen repertuar veri tabanı ve bildirilen korsan site içerisinde arama yaparak yasal olmayan linkler tespit edilmektedir. 2016 yılında, Alexa ve Similarweb platformlarının sağladığı website istatistik analizleri çerçevesinde Türkiye’de ziyaretçi sayısı bakımından en çok takip edilen, izinsiz müzik yayını ve çeşitli yoğunluklarda reklam bulunduran 31 site saptanmış, IFPI’ya bildirilmiştir. Bu sitelerden izinsiz kullanılan repertuara ait linkler kaldırılmaktadır.

Ayrıca, Youtube.com’da MÜYAP adı ve logosunu kullanan sahte kanalların yayınına ilişkin güncel durum takip edilmektedir. Bu kapsamda tespit edilen 28

kanalın kapatılması talebi ile Google'a yaptığımız başvurular neticesinde ilgili kanalların tamamının yayınları durdurulmuştur.

Fiziki Denetimler;

Her ne kadar Müzik Endüstrisi'nde fiziki korsanlık şekil değiştirmiş olsa da bu alanda da denetimler sürdürülmektedir. Korsanla mücadelede yapılan süreli çalışmalar bir Hukuk Bürosu aracılığıyla yürütülmektedir. 2015 yılı Haziran-Eylül döneminde; başta sahil kentleri olmak üzere 37 ilde 514 benzin istasyonu ve müzik market denetlenmiştir. Bunlardan 70 işyerinde usulsüz bandrol kullanımı tespit edilmiş ve yasal işlem başlatılmıştır. 2016 yılı için Ağustos-Eylül döneminde ise Feribot ve iskeleleri ile benzin istasyonlarına yönelik denetimler yapılmıştır. 18 il genelinde ve 186 mekanda yapılan çalışma sonucu 2 işyerinde korsan ürün bulunmuş ve haklarında yasal işlem başlatılmıştır (<http://tr.mu-yap.org/korsanla-mucadele/muyap-ve-korsanla-mucadele/>).

Mü yap meslek birliği birçok alanda eser telifi takibi yapmaya çalışsada, bu alanda lisanslanmaktan kaçınan mahkemelik olan birçok kurum bulunmaktadır. 5 nisan 2004 tarihinde çıkan bir habere göre mahkemelik üye kurum sayısı 920'yi geçti. Bauhouse, Sarar, Derimod, Beymen, Çarşı, Mc Donalds, Kığılı, Vakko, YKM, Toys'R Us, Tekno-Sa, Home Store, Galeria, Ak Merkez, Adidas, Atakule, Pizza Hut, Kentucky Fried Chicken gibi büyük firmalar davalardan kurtulmak için telif hakkı ödemeyi kabul ettiler. Telif haklarının tahsilatı Türkiye'de açılan davalarla sağlanabilmektedir. Büyük firmaların telif ödemediklerini düşünürseniz, küçük işletmeleri lisanslamanın, zorlugunu düşünebilirsiniz. Telif hakları ödeme bilincinin henüz oturmamış olması hak sahibi sanatçı, söz yazarı ve besteci tarafında, negatif yönde etkilenmektedir. Bu durum büyük bir sorun halinde çözülmeyi beklemektedir.(<https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/erkan-celebi/yildiz-savaslar-40034681>).

3.3. Albümlerin Dijital Ortama Atılması ve Youtube Connet ID Sistemi

Kültür bakanlığından alınan eser işletme belgesi ile albümler spotfy gibi audio dinleme sayfalarında yayın için wav formatında, youtube gibi video sayfalarında yayınlamak için ise videolara dönüştürülür ve internetteki satış portallarında yayınlanır. Türkiye'de dijital album dağıtımları Believe ve Orchard gibi yurt dışı şirketleri tarafından yapılmakta ve anlaşmalı şirketlerin eserleri bu büyük şirketler tarafından korunmaktadır. Bu koruma Youtube'de yayınlanan eserlerin altındaki dağıtım ve firma bilgilerinin yer aldığı bir

bilgilendirme ile görüntülenebilir. Bu bilgi söz konusu eserin telif hakkının korunduğunu, hangi firmaya, hangi şirkete ait olduğunu belirten bir yazı ile gelir. Bilgilendirme Youtube içerik kimliği (Content ID) ismiyle anılır ve herhangi biri bu eseri Youtube’ye attığında otomatik olarak eserin altına düşer. Buna otomatik Content ID yakalama denir. Başka bir deyişle Youtube’de büyük dağıtım şirketleriyle çalışan sanatçıların eserleri, Content ID ile otomatik yakalanır ve videodan kazanılan para otomatik olarak, telif hakkı sahibinin hesabına gönderilir. Content ID otomatik yakalama işlemi, büyük müzik şirketleri ile Youtube arasındaki anlaşmalar doğrultusunda kazanılan bir özelliktir. Content ID ile yakalanan eserler kim tarafından kullanılırsa kulanılsın, otomatik olarak telif sahibine gelir getirmeye başlarlar.

Şarkı	İki Keklik Bir Yaylada
Sanatçı	Erkan Oğur
Albüm	Bir Ömürlük Misafir
YouTube'a lisanslayanlar	The Orchard Music (KALAN SES GÖRÜNTÜ adına); Kobalt Music Publishing ve 5 Müzik Hakları Topluluğu

Şekil 117. Youtube Eser Yakalama The Orchard Telif Bilgisi

(https://www.youtube.com/watch?v=UaR1za7z_OU)

Bu videodaki müzik	
Daha fazla bilgi edinin	
YouTube Premium ile reklamsız dinleyin	
Şarkı	Yara Gibisin
Sanatçı	Sivaslı Nazo
Albüm	Yara Gibisin
YouTube'a lisanslayanlar	Believe Music (Okyanus Müzik Film adına)

Şekil 118. Youtube Eser Yakalama Believe Telif Bilgisi

(YOUTUBE, <https://www.youtube.com/watch?v=MkqSYuCcvo>)

Eklemler

Video kaldırma istekleri

Mesajlar

Arşiv

Filtre

Eklemler videolar	Toplam görüntüleme	Tarih	Kanal	Eklemler oranı	Kanalar
☐ Malatyalı Cano - Ben Kırğınım Sana Hayat (Çu... Malatyalı Cano - Ben Kırğınım Sana Hayat (Çukur...	14,6 B	3 Oca 2019	Cemret Müzik	Videolarıyla %100 oranında	
☐ Onun Umrunda Değil (Nezaket Coşkun) Nezaket Coşkun - Onun Umrunda Değil	1,5 B	26 Tem 2019	Nezaket Coşkun 269 abone	Videolarıyla %100 oranında	
☐ "ANILATAMADIM" Söz: Derya ŞEN Beste&yoru... Kerem Özdemir - Ben Sana Halimi Anlatamadım	12	14 Eki 2020	Derya Şen 53 abone	Videolarıyla %100 oranında	
☐ 25 Temmuz 2019 Nezaket Coşkun - Onun Umrunda Değil	6	25 Tem 2019	Enver Demir 1 abone	Videolarıyla %100 oranında	

Sizin videonuzla ilgili bir telif hakkı hak talebi mi anyorsunuz? [Video listesine](#) göz atın.

Sayfa başına satır sayısı: 10

1-4 / 4

<

>

Şekil 119. Kopya İçerik Eşleşmeleri Telif Hakkı Bildirim Sayfası

(https://studio.youtube.com/channel/UCWh5_mRVtS8FKZBBvjdv_IQ/copyright/matches)

Eger eser sahibi olmayan biri, telif hakları başkasına ait bir müziği, bir filmed, bir videoda veya bir oyunda kullanacak olursa ve bunu Youtube’de yayınlamak olursa, alttaki Content ID hak talebi ile karşılaşacaktır. Bu eseri yayınlayan kişiye bir ihtar değildir. Eseri yayınlayan kişinin haklarının korunduğunu gösteren bir bildirimdir. Eser sahibi Content ID hak talebinde bulunduğunda farklı ayarlamalar veya taleplerde bulunabilir. Örneğin hak sahibi yayınlanan içeriğin yayınlanmasını durduracak, yayından kaldıracak şekilde bir düzenleme getirebilir, bu durumda izinsiz yayınlanan içerik yayından kalkacaktır. Hak sahibi izinsiz kullanılan videoda reklam yayınlanmasına ve içeriğin yayında kalmasına izin verebilir. Bu durumda içerikten elde edilen reklam gelirleri hak sahibine aktarılır. Peki şirketler dışında youtube’de kendi kanalınız ve kendi özgün içeriklerinizi yayınlıyorsanız Content ID sistemi nasıl çalışır? Otomatik Content ID sistemi yine devrede olacaktır ancak şirketlerin uygulamalarında olduğu gibi kopya içeriklerden otomatik reklam geliri elde etmek mümkün değildir. Bu durumda size ait olan içeriğin yayınlandığı kanalı ve yayınlanan içerik bilgisi, kanalınızın telif hakkı bölümünden tarafınıza bildirilecektir. Kendinize ait içeriğin yayından kaldırılmasını talep ettiğinizde, izinsiz kullanıma bağlı olarak, içeriğin yayından kaldırılması veya yayında kalması, telif hakkı sahibi ile anlaşmaya bağlıdır.

Bu videodaki müzik	
Daha fazla bilgi edinin	
YouTube Premium ile reklamsız dinleyin	
Şarkı	Ordunun Dereleri
Sanatçı	Various Artists
Albüm	Karadeniz'e Kalan
YouTube'a lisanslayanlar	The Orchard Music (KALAN SES GÖRÜNTÜ adına) ve 3 Müzik Hakları Topluluğu
Şarkı	Gesi Bağları
Sanatçı	Barış Manço
Albüm	Sarı Cizmeli Mehmet Ağa
YouTube'a lisanslayanlar	Netd Müzik Video Dijital Platform Ve Ticaret A.Ş (EMRE MUZIK adına) ve 4 Müzik Hakları Topluluğu
Şarkı	Şu Karşıkı Dağda
Sanatçı	Sevcan Orhan
Albüm	Düsten Gerçeğe
YouTube'a lisanslayanlar	Netd Müzik Video Dijital Platform Ve Ticaret A.Ş (OZDEMİR MUZIK adına) ve 1 Müzik Hakları Topluluğu
Şarkı	Güneş Topla Benim İçin
Sanatçı	Zülfü Livaneli
Albüm	Bittineserleri Vol. 9
YouTube'a lisanslayanlar	Netd Müzik Video Dijital Platform Ve Ticaret A.Ş (IDA MUZIK adına); UMPI ve 6 Müzik Hakları Topluluğu
Şarkı	İki Keklik Bir Yayılda
Sanatçı	Erkan Oğur
Albüm	Bir Ömürlük Misafir
YouTube'a lisanslayanlar	The Orchard Music (KALAN SES GÖRÜNTÜ adına); Kobalt Music Publishing ve 5 Müzik Hakları Topluluğu
Şarkı	Ahirette Görüşelim
Sanatçı	Metin Karausta, Caner Akbal
Albüm	Al Yeşil Pervane
YouTube'a lisanslayanlar	The Orchard Music (Çimen's Yapım adına) ve 1 Müzik Hakları Topluluğu
Şarkı	Sabır Kalmadı
Sanatçı	Ayfer Vardar
Albüm	Çiğdem
YouTube'a lisanslayanlar	The Orchard Music (Kalan Ses Görüntü adına) ve 1 Müzik Hakları Topluluğu

Şekil 120. Youtube'de Paylaşılan Karışık Albümlerde Content ID Yakalama Listesi

(https://www.youtube.com/watch?v=UaR1za7z_OU&t=5s)

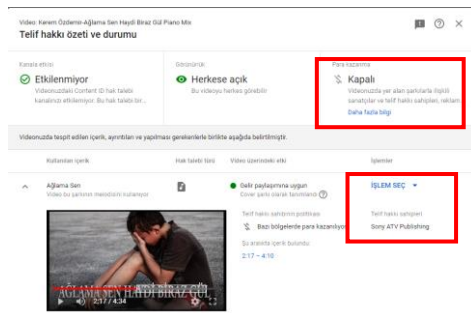
3.3.1. Youtube Telif Hakları Kaçakları

Youtube'de otomatik eser eşleşme sistemi olan Content ID sistemi Youtube'de birkaç şekilde çalışmaktadır. Birinci şekilde isimden eşleşme, şayet telif hakkı olan bir eseri bir başkası paylaşır ise ve eseri paylaşan kişi eser ismini doğru yazarsa otomatik eşleşme sağlanabilir. Bu durumda reklam gelirleri asıl hak sahibine aktarılır. İkinci şekilde ise audio sinyal benzerliğinden yakalama, asıl eser ve paylaşılan eser aynı ise, paylaşılan eser ismini farklı bile paylaşılsa, audio sinyal benzerliğinden, Content ID ile eşleşme gerçekleşecektir. Fakat Content ID sistemini yakalayamadığı durumlarda vardır. Söz konusu hak sahibi olan eserin ritmini değiştirirseniz ki, bu Cubase gibi Daw programları ile çok kolay bir şekilde yapılabilir, Bu durumda youtube Content ID sistemi yakalama işlemini gerçekleştiremez. Remix yapanlar ya da karışık uzun videolar yapanlar

tarafından çok fazla kullanılan bu eserlerin ritimini değiştirme yöntemi ile Youtube’de hak sahibi olmayanlar, gerçek hak sahibi sanatçı veya şirketlerin eserleri üzerinden haksız para kazanabilmektedir. Karışık şarkılardan oluşan uzun videoların içinde hangi eserler olduğu, isim yazmadığından ve eserlerin ritimleri ile oynandığından Content ID ile tesbit edilemediğı için, reklam gelirleri videoyu yapan kişiye ve hak sahibi olmayan kişilere verilmektedir.

3.3.2. Youtube Telif Kaçaklarında Mesam, Msg ve şirket

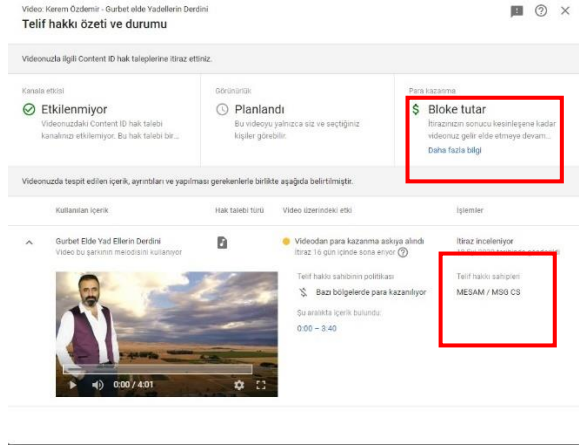
Dijital müzik dağıtımında yıllardan beri süregelen bir dağıtım ve telif sorunu bulunmaktadır. Mesam ile yaptığımız görüşmeler sonucunda bu problemlerin var olduğunu ancak çözümlerinin yıllar alacağı konusunda firkir birliğine bulunduk. Bunun sebeplerinden bir tanesi, dijital de satış portalları ve youtube’de yer alan eser sayısı milyon adetlerini bulmasıdır. Meslek birliklerinde çalışan sayısının az olmasıda, bu kadar çok eserin takip edilmesini imkansız bir hale getiriyor. Orjinal eserlerin ritimleriyle oynanması, isimlerinin farklı yazılması ve malesef yukarda bahsettiğimiz sebeplerden dolayı, Youtube’nin otomatik yakalama sistemi olan Content ID sisteminde sağlıklı çalışmaması çok fazla telif kaçığına neden olmaktadır. Bazı şirketler de Youtube’den kendi haklarını koruma adı altında, hakları olmayan eserlere Youtube’de, telif hakkı talepleri gönderip otomatik gelir akışı elde etmektedir. Aynı şekilde Mesam ve Msg de yine üyelerin haklarını korumak adına, Content ID otomatik yakalama sisteminin açıkları sebebiyle, Mesam üyelerinin eserleri olmayan anonim eserlere telif hakkı talebi göndermektedir. Bu Sorunlar çok büyük sorunlar olmasına rağmen, tamamen bilgisizlik nedeniyle hala göz ardı edilen sorunlardır.

Şekil 121. Sony Müzik Haksız Telif Talebi

(https://studio.youtube.com/channel/UCWh5_mRVtS8FKZBBvjdv_IQ/videos/upload?filter=%5B%5D&sort=%7B%22columnType%22%3A%22date%22%2C%22sortOrder%22%3A%22DESCENDING%22%7D).

Şekil 120 de yer alan “Ağlama Sen” eseri sözü ve müziği tarafıma ait bir eser olmasına rağmen, Sony Müzik firması bu esere hiç bir hakkı olmadığını halde telif hakkı talebi gönderdi ve bu eserin bütün reklam gelirlerini almaya başladı. Para kazanma kapalı yazan kırmızı kare içindeki bölümden de anlaşılacağı üzere asıl telif hakkı sahibi bu videodan gelir elde edemiyor. Onun yerine Sony ATV Publishing yazan, kırmızı küçük kare içinde yer alan yazıdan da anlaşılacağı üzere, bu videonun gelirlerinin haksız yere alan şirket isminin Sony Müzik olduğunu görüyoruz. Bu esere tarafımdan itiraz edilmesine rağmen şirket kesinlikle geri adım atmamış ve telif hakkı talebini geri çekmemiştir.

Şekil 122. Mesam Haksız Anonim Eser Telif Hakkı Talebi

(https://studio.youtube.com/channel/UCWh5_mRVtS8FKZBBvjdv_IQ/videos/upload?filter=%5B%5D&sort=%7B%22columnType%22%3A%22date%22%2C%22sortOrder%22%3A%22DESCENDING%22%7D).

Şekil 121 de yine haksız bir telif hakkı talebi ekran görüntüsü var, Mesam ile görüşmemizde bu telif hakkı talebinin anonim bir esere neden geldiği soruldu. Mesam yanıt olarak isim benzerliğinden bazı anonim eserlere yanlışlıkla bu taleplerin gittiğini fakat itiraz gönderilirse bu telif hakkı talebinin kalkacağı bilgisi verildi. Gerçekten yukarıda yer alan, “Gurbet Elde Yad Ellerin Derdini” isimli eserde yer alan telif hakkı talebi, itiraz edildikten 1 ay sonra kaldırılmıştır. İtiraz esnasında reklam gelirleri bloke tutar olarak görüntülenmektedir. Telif hakkı talebi kalkınca gelir akışı hakeden doğrultusunda ödenmeye devam etmektedir. Peki itiraz edecek kadar bilgisi olmayan Anadolu insanı Youtube’ye yayına gönderdiği eserlerden kaynaklı telif kaybını Mesam nasıl açıklayacak. Malesef itiraz gönderilmeyen anonim eserlerinde gelirleri mesam tarafından Youtube’den tahsil edilmektedir. Bu durum milyonlarca eserde telif hakkının, hakkı olmayan insanlar tarafından paylaşıldığının en büyük kanıtlarından biridir. Bu durum bir yanlışlık sonucu, eser isimlerinin benzeşmesinden kaynaklı bir sorun olarak açıklanıyor olsada, telif gelirlerinin asıl telif hakkı sahiplerine ulaşmasını engelleyen bir problem olarak orada durmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Geçmişten günümüze ses kaydının, manyetik alan kaydından, dijital alan kaydına ve pazarlamasına kadar, birçok problemi olmuş olsa da, çözüme ulaşmadan devirleri kapanmış ve dijital problemlere devrolmuş, bir endüstriyel yolculuktur.

Kaset dünyasında üretilen albümlerin milyonlarca korsanının olması ve bu korsan albümlerin kaynağı ile mücadele edilsede, tamamen yok edilememiş olması, geçmişte yaşanmış ticari bir problem olarak tarihte yerini almıştır. Kültür Bakanlığının bandrol sistemi ile tescil edilmiş albümlerin bandrolleri ile birlikte satışa sunulması, kopya albümlerin önüne geçmek konusunda iyi bir yol olsada, korsan albümlerin üretilmesine engel olamamıştır. Müyap meslek birliğinin korsanla mücadele kapsamında birçok korsan albümün imhası, sadece bir plastik imhası değildir. Albümlerin çoğaltılması ve bandrollü kopyaların satılması, bu alanda emek vermiş, besteci, söz yazarı, aranjör ve stüdyo çalışanından, eser sahibinin emeklerini elde etmesi anlamına geliyorken, korsan kopyalar bir çok emekçinin emek kaybına, uzun vadede fakirleşmesine sebep olmuştur. Yapılan her korsan albümde, Mesam'a ödenen telif hakkı kaybı ve emekçiye daha çok telif gelirinin gitmesi engellenemezdir. Albüm korsancılığını engellemenin çok kolay olmadığını biliyoruz ancak çok geç alınan toplum bilinçlendirme çalışmaları, korsana hayır, emek hırsızlığına hayır, kampanyaları, toplumu bu konuda bilinçlendirme konusunda daha erken davranılabilirdi. Bu konuda kamu spotu çalışmaları ve bilinçlendirme yayınları çok geç yapılmış çalışmalar olarak görünmektedir. Dijital alanda özellikle Youtube'de yapılan emek korsanlığının da, erken yapılacak bilinçlendirme çalışmaları, bu konuda atılacak en güzel adımlar olacaktır fakat ne Youtube ne de dijital mecrada bu konuda bir çalışma yapılmış değildir.

Günümüz dijital müzik teknolojisi geldiği noktada bir çok telif hakkı sorununuda beraberinde getirmiştir. Dijital müziğin çok kolay kopyalanabilmesi ve çok kolay işlenebilmesi ve geçmişte olduğu gibi bir bandrol sistemi ile takip edilememesi, telif hakkı sorununun en büyük sorunlarının başında geliyor. Dijital müziğin Cd içeriğinde yer alan sıkıştırılmamış wav formatına göre 10 kat daha küçük bir yer kaplayan mp3 formatı, korsan mp3 sitelerinin çoğalmasına neden olmuştur. Bu sitelerin çoğu Müyap meslek birliği ile kapatılmış olsada, yepyeni telif sorunları, gelişen teknoloji ile müzik emekçilerini geçmişte olduğu gibi takip etmeye devam etmektedir. Bu sorunların en

büyükü dünya'nın en büyük medyası haline gelen Youtube'de yaşanmaktadır. Tez çalışmamda Youtube'de yaşanan sorunlara kısaca değinmişim, ancak bu sorunların yanında, telif hakkı sahiplerinin haklarının başka eller tarafından harcanmasına açık bir media anlayışı, bütün dünyada, 2021 yılını yaşadığımız şu dönemde henüz yeni yeni farkına varılan bir durum olarak karşımızda durmaktadır. Bunlara kısaca değinmek gerekirse.

Tez çalışmamızda, ‘‘Kültür Bakanlığı Bandrol İşlemleri’’ başlığında belirttiğim gibi, öncelikli olarak eser sahiplerinden izin alma konusu, bu dönemde en fazla ihlal edilen konu olmuş ve birinci sorun olarak izinsiz eser kullanımları çok artmıştır. Geçmişte bir eseri kullanmak için, okuma ve kullanım muafakatnağmesi olmasa olmaz belgelerden biri iken, artık ev kullanıcıları adı ile tabir edilen amatör ve yarı profesyonel müzisyenler, izinsiz, belgesiz eser ica edip para kazamaya başlamışlardır. Kültür bakanlığı, Mesam, Msg, Müyap ortak çalışması ile çıkan eser tescil belgeleri, eserin bestecisi ve söz yazarından izin almadan çıkarılmıyordu. Günümüzde milyonlarca ev kullanıcısı artık dijital mecrada, özellikle Youtube'de izin almadan eserleri kullanabiliyor ve gelir elde edebiliyor. Bu durum eser sahibinin Youtube üzerinden şikayeti ile izinsiz kullanılan eserin kaldırılması ile sonuçlanabiliyor, Fakat Türk Halk Müziği ile uğraşan ve çoğunluğu halk geleneğinden gelen ozanlarımızın, bilgisayar ve dijital alan kulanma alışkanlığının olmaması Türk Halk Müziği eserlerinin çok fazla izinsiz kullanılmasına neden olmaya devam ediyor.

Bu sorunun en güzel çözümü Halk Müziği emekçilerinin bağlı bulundukları meslek birlikleri kanalları ile bilinçlendirilmesidir. Günümüzde her konuda dijitalleşen bir yapı vardır, her hangi bir haber, bir bilgi, dakikalar içinde binlerce insana aynı anda paylaşılabılır, Dijital teknoloji bilgilendirme çalışması yapmak isteyen kurumların çok kolay yapabilmesini sağlamaktadır. Öyle ise bir haber, veya bir bilgi, bütün insanlara ellerindeki bir telefon kadar yakinken, Halk Müziği emekçileri, cep telefonlarımıza gelen banka reklamları gibi sürekli, hergün, meslek birlikleri tarafından yapılacak olan bilgilendime çalışmaları ile bilgilendirilebilir. Fakat görünen odurki günümüzde Mesam, Msg, Muyorbir, Müyap gibi kurumlar, bilgi verme mekanızmasını, üyelerinin vefat

haberleri, telif hakkı tutarları ve genel kurul zamanı gibi bilgileri paylaşmak için kullanılmaktadırlar.

Örneğin; dijital hakedişler mesamda tıklama sayıları ile şekillenmektedir. Eser sahibi 1 Milyon tıklama için, Youtube'den günümüz şartlarında (2020) eser sahibine 300 lira ödemektedir, fakat bu bilgi dahi otomatik olarak bütün üyelerle paylaşılmaz.

Geçtiğimiz yıl Youtube'de yayınlanan içeriklerden birçok Halk Müziği emekçisi Youtube'de izinsiz yayınlanan eserlerin linklerini Mesam'a bildirmesi gerektiğini bilmediği için teliflerini alamadılar.

İkinci olarak sanatçılar tarafından tv kanallarında canlı seslendirilen Türk Halk Müziği eserlerinin, aynı kanalların Youtube kanallarında aynı eserleri yayınlaması ve bu yayınlardan elde edilen gelirlerin, eser sahiplerinden men edilmesi durumudur. Mesamdan alınan bilgiye göre, tv kanalları, aynı kanala bağlı Youtube kanallarından, eserlerin kullanımından kaynaklı gelirlerini eser sahiplerine ödemiyor. Eser sahiplerinin çoğu bu durumdan habersizdir.

“Madde 24 – Bir eserden, (...) (1) doğrudan doğruya yahut işaret, ses veya resim nakline yarıyan aletlerle umumi mahallerde okumak, çalmak, oynamak ve göstermek gibi temsil suretiyle faydalanma hakkı munhasıran eser sahibine aittir. Temsilin umuma arzedilmek üzere vukubulduğu mahalden başka bir yere herhangi bir teknik vasıta ile nakli de eser sahibine aittir.

(Ek: 1/11/1983 - 2936/4 md.) Temsil hakkı; eser sahibinin veya meslek birliğine üye olması halinde, yetki belgesinde belirttiği yetkiler çerçevesinde meslek birliğinin yazılı izni olmadan, diğer gerçek ve tüzelkişilerce kullanılamaz. Ancak, 33 üncü ve 43 üncü maddelerdeki hükümler saklıdır. d) İşaret, ses ve/veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma iletim hakkı: (2)

Madde 25 – (Değişik: 21/2/2001 - 4630/15 md.) Bir eserin aslını veya çoğaltılmış nüshalarını, radyo-televizyon, uydu ve kablo gibi telli veya telsiz yayın yapan kuruluşlar vasıtasıyla veya dijital iletim de dahil olmak üzere işaret, ses ve/veya görüntü nakline yarayan araçlarla yayınlanması ve yayınlanan eserlerin bu kuruluşların yayınlarından alınarak başka yayın kuruluşları tarafından yeniden yayınlanması suretiyle umuma iletilmesi hakkı munhasıran eser sahibine aittir. Eser sahibi, eserinin aslı ya da çoğaltılmış nüshalarının telli veya telsiz araçlarla satışı veya diğer biçimlerde umuma dağıtılmasına veya sunulmasına ve gerçek kişilerin seçtikleri yer ve zamanda eserine erişimini sağlamak suretiyle umuma iletimine izin

vermek veya yasaklamak hakkına da sahiptir. Bu madde ile düzenlenen umuma iletim yoluyla eserlerin dağıtım ve sunumu eser sahibinin yayma hakkını ihlal etmez’’ (http://www.telifhaklari.gov.tr/resources/uploads/2014/11/19/2014_11_19_741448.pdf).

Telif hakları kanununun 24. Madesinde belirtildiği gibi, eserin yayma umuma iletme ve izin hakkı yalnızca eser sahibine aittir. Fakat canlı yayınlanan televizyon programlarında okunan eserlerin, aynı kanalların Youtube kanallarında yayınlanması izinsiz yapılmaktadır. Ancak eser sahibinin itiraz etmesi durumunda bu eserler o kanallardan kaldırılmaktadır. Bütün Halk Müziği emekçileri emeklerinden kaynaklı telif haklarını alabilmek için bunu bilmek zorundadır. Fakat Halk Müziği ile uğraşan emekçiler gerekli kurumlar tarafından bilgilendirilmediği veya dijital bilgi eksikliğinden dolayı hak kaybına uğramaktadır.

Üçüncü ve önemli kayıplardan biri eserlerin deforme edilmesi sebebiyle telif hakkı kaybı yaşanmasıdır. Türk Halk Müziğinde üretilen eserler dijital müziği işleyen programlar ile işlenerek, ritimleri ve tonları ile değiştirilip, otomatik eser tespit sisteminden kaçırılmakta ve telif hakkı kaybına sebep olmaktadır. Herhangi bir eserin ritimleri değiştirildiğinde, dijital eser bulma sistemi yanılmaktadır. Bu durumda yapılabilecek en önemli şey, eserlerini isminden aratmak, tesbit etmek ve gerekli ihtarın Youtube üzerinden çekilmesi veya eserin yayınlanan linkinin meslek birliğine iletilmesi işlemidir. Aksi taktirde telif hakkı sahibi telif gelirini alamaz.

Youtube izlemeleri, işveren, reklam veren veya halk tabanında çok önemli olarak görülmektedir. Günümüzde bir sanatçının bütün başarısı, Youtube üzerinde yer alan sanatçıya ait videonun, izleme sayısı ile ölçülmektedir. Bu durum günümüz dijital korsancılığı ile çok fazla manipüle edilmektedir. Albüm çıkış aşamasıda Youtube adwords reklamcılığı ile Youtube videoları üzerinde asılsız, gerçeğe dayalı olmayan ve milyonları bulan tıklamalar yapılmakata ve bunu önemseyen reklam firmaları, konser organizatörleri yanıltılarak bu alanda hak edilmeyen ücretler kazanılmaktadır. Bu manipüle daha çok pop sanatçıları tarafında kullanılmakta ve Halk Müziği dışında kalan müzik tarzlarında daha fazla dinleniyormuş, tıklanıyormuş havası verilmekte ve değer açısından Halk Müziği eserlerinin tercih edilmediği kanısını uyandırmaktadır. Ne üretilirse üretilsin günümüz pazarlama yöntemlerinde, reklamcılık elbette önemlidir.

Halk Müziği üretenlerin bu konuda eksikleri olduğu düşüncesi ile bu alanda önemli çalışmalar yapılması düşüncesindeyim. Her gün ekranlarda, ara vermeden rock müzik, pop müzik gibi müzik tarzlarının bolca reklamlarını görürken Halk Müziği eserlerinin reklamlarını göremiyoruz. Bu konudaki önerim Halk Müziği yapan büyük sanatçıların, Halk Müziğini ileriye taşıyabilecek çalışmalarının bolca reklamını yapmasıdır.

Önemli tesbitlerden bir tanesi, Akbank gibi, Garanti BBA gibi büyük bankaların, mevduatlarını Halk Müziği dinleyenler oluştururken, Bu büyük kuruluşların her sene Caz festivali yaptıklarını görüyoruz. Bir kere Türk Halk Müziği festivali yapsalar ki hiç rastlanmamış birşeydir, onları büyük yapan bu halkın, Halk Müziği kültürüne katkı anlamında çok güzel olmazmıydı? Neden konuşulunca yere göğe sığdırılamayan Halk Müziğinin, büyük firmalar tarafından desteklenen festivalleri yoktur. Coca Cola geçlik festivali, Yedigün Rock müzik festivali, “Rock’n Coke İstanbul Festivali” gibi etkinlikler Halk Müziği için yapılmaz mı? Türkiye’de bu markaları yalnız, Rock veya Caz dinleyenlermi tüketiyorda bu markalar hep halkın müziği dışındaki yabancı kaynaklı müzik tarzlarına destek veriliyor? Bu konuda devletimizin de, milli müziğimiz olan Halk Müziğine, büyük festivaller, etkinlikler, düzenlenmesi için destek vermelidir. Türk Halk Müziği bu topraklarda yaşayan herkesin müziğidir. Bütün müzik tarzları yaşatıldığı gibi, Halk Müziğininde yaşaması ve gelecek nesillere aktarılması için, büyük markaların sponsor olduğu, büyük etkinlikler ile desteklenmeli ve yaşatılmalıdır.

KAYNAKÇA

- 10KUSED. (n.d.). <https://www.10kused.com/product/fostex-d2424-digital-recorder/>. Retrieved Eylül 6, 2020
- 320VOLT. (n.d.). <https://320volt.com/mikser-mixer-devreleri/>. Retrieved Ekim 28, 2020
- AKAKCE. (n.d.). <https://www.akakce.com/bluetooth-kulaklik/en-ucuz-airpods-2-nesil-ve-kablosuz-sarj-kutusu-mrxj2tu-a-fiyati,459769700.html>. Retrieved Eylül 29, 2020
- AKAKCE. (n.d.). <https://www.akakce.com/kulaklik/en-ucuz-xiaomi-piston-basic-fresh-edition-mikrofonlu-fiyati,251707551.html>. Retrieved ekim 2, 2020
- AKAKCE. (n.d.). <https://www.akakce.com/subwoofer/en-ucuz-sony-sa-cs9-fiyati,211249830.html>. Retrieved Haziran 5, 2020
- Altunsaray, İ. (2008, EYLÜL). MESLEK TÜRKÜLERİ VE MESLEK TÜRKÜLERİNİ İNCELEME. TÜRKÜLER.
- AMAZON. (n.d.). <https://www.amazon.com/Alesis-ADAT-HD24-Digital-Recorder/dp/B0002D04GK>. Retrieved Ekim 15, 2020
- AMAZON. (n.d.). <https://www.amazon.com/Mackie-ProFX22v3-22-Channel-Effects-ProFX22/dp/B07ZLQKKTQ>. Retrieved Eylül 26, 2020
- AMAZON. (n.d.). <https://www.amazon.com/Moslion-Recorders-Cassette-Non-Slip-Mousepad/dp/B08571KMLV>. Retrieved Temmuz 20, 2020
- AMAZON. (n.d.). <https://www.amazon.com/Walkman-Connecting-Pack-Model-CPA-9C/dp/B00005T39Y>. Retrieved Mayıs 29, 2020
- Arşiv, K. Ö. (n.d.). Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel.
- Arşivi, K. Ö. (n.d.).
- ATHENS PROAUDIO. (n.d.). <https://www.athensproaudio.gr/en/motu-midi-express-xt.html>. Retrieved Eylül 26, 2020
- BHALERAO ENTERPRISE. (n.d.). <https://bhaleraoenterprises-proaudio.in/products/presonus-studiolive-32-4-2ai>. Retrieved Eylül 24, 2020
- BİLGİUSTAM. (n.d.). <https://www.bilgiustam.com/ses-kaydinin-icadi-ilk-ses-kayit-edilmesi-ve-fonotograf-edouard-leon-scott-de-mar/>. Retrieved Eylül 6, 2020
- BLMUZİK. (n.d.). <https://www.blmuzik.com/egg-100-referans-monitoru-243.html>. Retrieved Ekim 23, 2020

- BROADCASTERİİFO. (n.d.). [http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-\[2\]](http://www.broadcasterinfo.net/ContentDetails-1724-manyetik-kayit-tarihi-[2]). Retrieved Eylül 8, 2020
- BUNADEGER. (n.d.). <https://www.bunadeger.com/urun/pa300-ritimli-klavye-profesyonel-org-keyboard-yeni-urun/3185377>. Retrieved Eylül 5, 2020
- CAROUSELL. (n.d.). <https://www.carousell.sg/p/%E3%80%90%E8%B5%A4%E8%89%B2%E7%BE%8E%E5%93%81%E2%98%85%E5%8B%95%E4%BD%9C%E5%93%81%E3%80%91sony-md-walkman-mz-e75-portable-minidisc-player-in-excellent-working-condition-made-in-japan-1040155049/>. Retrieved Eylül 22, 2020
- CHİP. (n.d.). https://www.chip.com.tr/galeri/tasinabilir-kasetcalar-walkman-in-efsane-modelleri_1088.html. Retrieved Mayıs 15, 2020
- Delen, H. (2017). BAĞLAMA MİKROFONLAMA TEKNİKLERİ VE KOMPRESÖR KULLANIMININ MÜZİK TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİNE KATKILARI. Konya: KONYA NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ.
- DO-RE. (n.d.). <https://www.do-re.com.tr/yamaha-hs8-sg-limited-edition-studio-referans-monitor-silver-grey>. Retrieved nisan 6, 2020
- DROMESOUND. (n.d.). <https://www.dromesound.com/listing/kurzweil-k2000r/12321230>. Retrieved Ağustos 16, 2020
- Duygun, S. (2004). TEKNOLOJİ TRASFERİ NEDİR VE TEKNOLOJİ TRASFERİNDEKİ BAŞARI FAKTÖRLERİNİN FİRMA YENİLİĞİNE KATKISI. Teknolojinin Anlamı Bakış açısına göre farklılaşmaktadır.
- Düzgün, Ü. (2012). Ses Dalgası. FARKLI DESİBELLERDEKİ FARKLI MÜZİK TÜRLERİNİN SEREBRAL OKSİDATİF HASAR ÜZERİNE ETKİLERİ. ANKARA.
- EBAY. (n.d.). <https://www.ebay.co.uk/itm/LG-XBOOM-ON7-All-in-One-Speaker-/224098896212>. Retrieved Eylül 16, 2020
- EBAY. (n.d.). <https://www.ebay.ie/itm/Yamaha-NS-10M-Studio-Speaker-Monitor-NS10M-Reference-Mixing-Mastering-30188-/173397804125>. Retrieved Haziran 15, 2020
- ELEKTRONİKSATİS. (n.d.). <https://www.elektroniksatis.com/urun/akg-wms-420-c417-l-telsiz-yaka-mikrofonu>. Retrieved Eylül 16, 2020
- ESKİPLAKLAR. (n.d.). <https://www.eskiplaklar.com/plak>. Retrieved Eylül 10, 2020
- ETSY. (n.d.). https://www.etsy.com/listing/866773226/panasonic-sl-sx430-cd-mp3-player?ga_order=most_relevant&ga_search_type=all&ga_view_type=gallery&ga_search_query=cd+player&ref=sr_gallery-1-4&cns=1. Retrieved Eylül 20, 2020

- ETSY. (n.d.). https://www.etsy.com/listing/866773226/panasonic-sl-sx430-cd-mp3-player?ga_order=most_relevant&ga_search_type=all&ga_view_type=gallery&ga_search_query=cd+player&ref=sr_gallery-1-4&cns=1. Retrieved Ekim 5, 2020
- FORUM.DONANİMHABER. (n.d.). <https://forum.donanimhaber.com/sony-rx110av-muzik-seti-son-fiyat--23990593>. Retrieved 10 4, 2020
- GETURKİYE BLOG. (n.d.). <https://geturkiyeblog.com/edison-muzik-endustrisini-nasil-baslatti/>. Retrieved Eylül 6, 2020
- GİTTİGİDİYOR. (n.d.). https://www.gittigidiyor.com/muzik-plak-enstruman/yilmaz-saz-kisa-sap-dut-agaci-fishman-ekolayzirli-baglama-profesyonel_pdp_502743827. Retrieved Ekim 5, 2020
- HAKANCEZHİFİ. (n.d.). <http://hakancezhifi.stereomecmuasi.com/2018/09/technics-su-7200.html>. Retrieved Eylül 26, 2020
- HAYALSANATI. (n.d.). <https://hayalsanati.com/mikrofonun-icadi/>. Retrieved Eylül 22, 2020
- HEPSİBURADA. (n.d.). <https://www.hepsiburada.com/esi-maya44-pci-ses-karti-pm-musicakalin150>. Retrieved Eylül 16, 2020
- HİFİ, İ. (n.d.). <http://www.istanbulhifi.net/?newUrun=1&Id=2116019&CatId=bs149203&Fstate=&/Dali-Spektor-Hoparl%C3%B6r-Ev-Sinema-Paketi>. Retrieved Mart 4, 2020
- HURRİYET. (2004, Nisan 5). <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/erkan-celebi/yildiz-savaslari-40034681>. Retrieved Ekim 23, 2020
- İLK KİMBULDU. (n.d.). <https://www.ilkkimbuldu.com/kulakligi-kim-buldu/>. Retrieved Eylül 16, 2020
- İNFOMUSİCSHOP. (n.d.). <https://www.infomusicshop.com/behringer-hps3000>. Retrieved Eylül 16, 2020
- İNFOMUSİCSHOP. (n.d.). <https://www.infomusicshop.com/dynaudio-core-7-7-aktif-studio-monitoru-tek>. Retrieved haziran 15, 2020
- İNFOMUSİCSHOP. (n.d.). <https://www.infomusicshop.com/m-audio-keystation-61-midi-klavye-controller>. Retrieved Eylül 26, 2020
- İNFOMUSİCSHOP. (n.d.). <https://www.infomusicshop.com/mxl-440-studio-kapasitif-mikrofon>. Retrieved Eylül 17, 2020
- İNFOMUSİCSHOP. (n.d.). <https://www.infomusicshop.com/sennheiser-ew-135-p-g3-mikrofon>. Retrieved Eylül 28, 2020
- İNFOMUSİCSHOP. (n.d.). <https://www.infomusicshop.com/sennheiser-hd-700-profesyonel-kulakustu-kulaklik-siyah-504963>. Retrieved Eylül 6, 2020

- İNFOMUSİCSHOP. (n.d.). <https://www.infomusicshop.com/sennheiser-hd-700-profesyonel-kulakustu-kulaklik-siyah-504963>. Retrieved Ekim 2, 2020
- Karaönçel, A. (2016, Temmuz). MIDI TABANLI MÜZİK YAZILIMLARININ MÜZİK ÖĞRETİMİNDE KULLANILABİLİRLİLİĞİ VE İHTİYAÇLARI KARŞILAYABİLME YETERLİLİĞİ. Sivas: CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Bilim Dalı.
- Kaya, U. Y. (2014). MÜZİK ÜSTÜNE DÜŞÜNCELER. Moment Dergi, 87-103.
- KEY. (n.d.). <http://www.key.com.tr/ses-kayitcilar.html>. Retrieved Ağustos 8, 2020
- KEYMUSİC. (n.d.). <https://www.keymusic.com/item/presonus-studiolive-32sc/>. Retrieved Eylül 26, 2020
- KEYMUSİC. (n.d.). <https://www.keymusic.com/item/shure-sm58/>. Retrieved Eylül 6, 2020
- KİLİNCİ LAW. (n.d.). <https://www.kilincilaw.com.tr/telif-haklari-hukukunda-internet-ortaminda-telif-haklarinin-korunmasi/>. Retrieved Eylül 11, 2020
- Köse, M. T. (2018). FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI ÇERÇEVESİNDE PATENTİN İKTİSADİ BOYUTU VE TÜRKİYE ÖRNEĞİ. Fikri Mülkiyet Hakkı Kavramı. ÇORUM: ULUSAL TEZ MERKEZİ.
- LETGO. (n.d.). https://www.letgo.com/tr-tr/i/elektro-kemence_739a5112-8843-4821-86eb-3de07c9bb93f. Retrieved Ekim 5, 2020
- MANS. (n.d.). <https://mans.io/item/adam/s6x>. Retrieved Mayıs 30, 2020
- MEDİACLİCK. (n.d.). www.mediatick.com.tr/tr/blog/teknoloji-nedir. Retrieved Eylül 15, 2020
- MEDUMUZİKMARKET. (n.d.). <https://www.medumuzikmarket.com/steinberg-ur-824-8x8-usb-2.0-profesyonel-ses-karti>. Retrieved Ekim 2, 2020
- MUSİKİDERGİSİ. (n.d.). <http://www.musikidergisi.net/?p=859-Çavdaroglu>. Retrieved Eylül 17, 2020
- MUZİKEKİPMAN. (n.d.). <https://www.muzikekipman.com/condenser-mikrofonlar/neumann-u87-ai-condenser-mikrofon.html>. Retrieved Ekim 1, 2020
- MUZİKEKİPMAN. (n.d.). <https://www.muzikekipman.com/usb-ses-kartlari/esi-audio-maya22-usb.html>. Retrieved Ekim 26, 2020
- MUZİKGUNCESİ. (n.d.). <https://www.muzikguncesi.com/2009/10/ses-kartlar-midi-kontrol-klavyeler.html>. Retrieved Temmuz 26, 2020
- MÜYAP. (n.d.). <http://tr.mu-yap.org/pazar-hakkinda/turkiye/>. Retrieved Kasım 11, 2020

- MYDUKKAN. (n.d.). <https://www.mydukkkan.com/m-audio-code-49-black-xy-touchpad-midi-klavye-49-tus-u-45034>. Retrieved Eylül 26, 2020
- NEFSİSTEM. (n.d.). <http://www.nefsistem.com/home/products/show/307>. Retrieved Ekim 2, 2020
- NKFU. (n.d.). <https://www.nkfu.com/gramofonun-tarihcesi-ve-calisma-prensibi/>. Retrieved Eylül 12, 2020
- ONEDİO. (n.d.). <https://onedio.com/haber/o-bir-fenomen-walkman-in-tarihi-basarisi-ve-ortadan-kaybolusu--559677>. Retrieved Aralık 6, 2019
- Önen, U. (2007). Önen, 2007. istanbul: Çitlenbik Yayınları 118.
- Önen, U., & PASİNOĞLU, T. (2011). Önen, Pasinoğlu, 2011. İstanbul: Çitlenbik Yayınları 177.
- PHİLİPS. (n.d.). https://www.philips.com.tr/c-p/DVDR3320V_01/-. Retrieved 10 1, 2020
- ROLAND. (n.d.). http://tr.roland.com/products/aerophone_ae-10/. Retrieved Eylül 22, 2020
- ROLAND. (n.d.). <http://tr.roland.com/products/jv-2080/>. Retrieved Eylül 22, 2020
- Schopenhauer, A. (1969). The World as Will and Representation, Vol. I. Çev. E.F.J. Payne. New York: Dover, 1.
- SESCİBABA. (n.d.). <https://www.sescibaba.com/a500-profesyonel-600-watt-studio-power-amfi?outStock=true>. Retrieved Eylül 26, 2020
- SESDONANİMLARİ. (n.d.). Retrieved Eylül 30, 2020, from <https://sesdonanimlari.blogspot.com/2018/12/ses-kartinin-tarihcesi.html>.
- Sezer, A. (2019). MÜZİK VE İNSAN. KLASİK MÜZİK PERFORMANŞÇILARINDA MÜZİK ALGISI VE DİĞER MÜZİK.
- Sınav, M. (1998). Yerli Müzik Kaseti Tüketicilerinin Satış Noktaları Çeşitleri İtibariyle Tercih Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. İstanbul: İstanbun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Fakültesi Pazarlama Anna Bilim Dalı.
- SOUNDONSOUND. (n.d.). <https://www.soundonsound.com/reviews/avantone-cla-10>. Retrieved Haziran 5, 2020
- STUDIOARTLINE. (n.d.). <https://www.studioartline.com/kompresor-de-eser-nedir/>. Retrieved Ekim 4, 2020
- STUDIOHİRE. (n.d.). <https://www.studiohire.net/product/fostex-d90-hd/>. Retrieved Eylül 15, 2020

- STUFF. (n.d.). <https://www.stuff.com.tr/15-yasindaki-muzik-ikonu-ipodun-evrimi/>. Retrieved Eylül 6, 2020
- SWEETWATER. (n.d.). <https://www.sweetwater.com/store/detail/JC120--roland-jc-120-jazz-chorus-120-watt-2x12-inch-stereo-combo-amp>. Retrieved Eylül 16, 2020
- TCELECTRONİC. (n.d.). <https://www.tcelectronic.com/product.html?modelCode=P0CQ>. Retrieved Eylül 26, 2020
- TCELECTRONİC. (n.d.). <https://www.tcelectronic.com/product.html?modelCode=P0CQS>. Retrieved Ekim 3, 2020
- TELİFHAKLARI. (n.d.). http://www.telifhaklari.gov.tr/resources/uploads/2014/11/19/2014_11_19_741448.pdf. Retrieved Eylül 6, 2020
- THEPRODIGY. (n.d.). <https://theprodigy.info/equipment/akai-cd3000xl.html>. Retrieved Eylül 20, 2020
- TR.BANGGOOD. (n.d.). https://tr.banggood.com/Folk-Acoustic-Guitar-Pickup-Presys-Blend-Dual-Mode-Equalizer-With-Mic-Beat-Board-Pickups-p-1422250.html?gmcCountry=TR¤cy=TRY&createTmp=1&cur_warehouse=CN. Retrieved Ekim 5, 2020
- TR.MU-YAP. (n.d.). <http://tr.mu-yap.org/korsanla-mucadele/muyap-ve-korsanla-mucadele/>. Retrieved Eylül 26, 2020
- TR.PİNTEREST. (n.d.). <https://tr.pinterest.com/pin/422775483763939897/>. Retrieved Eylül 6, 2020
- TR.WİKİPEDIA. (n.d.). <https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0Pod>. Retrieved Ekim 2, 2020
- TR.WİKİPEDIA. (n.d.). <https://tr.wikipedia.org/wiki/Frekans>. Retrieved Ekim 6, 2020
- TR.WİKİPEDIA. (n.d.). https://tr.wikipedia.org/wiki/M%C3%BCzik_teknolojisi. Retrieved Eylül 6, 2020
- TR.WİKİPEDIA. (n.d.). <https://tr.wikipedia.org/wiki/Ses>. Retrieved Eylül 15, 2020
- TUR.4MEAHC. (n.d.). <https://tur.4meahc.com/best-cd-records-89239>. Retrieved Eylül 20, 2020
- Uçan, A. (1996). İNSAN VE MÜZİK İNSAN VE SANAT EĞİTİMİ. TEMEL KAVRAMLAR İLKELER YAKLAŞIMLAR. ANKARA: MÜZİK ANSİKLOPEDİSİ YAYINLARI.

- URUN.N11. (n.d.). <https://urun.n11.com/klavye-org-synthesizer/korg-pa300-ritimli-klavye-P402707988>. Retrieved Ekim 2, 2020
- URUN.N11. (n.d.). <https://urun.n11.com/mikro-sistemler/denon-d-t1-cdbluetooth-mikro-muzik-seti-gri-P437331104>. Retrieved Eylül 6, 2020
- URUN.N11. (n.d.). <https://urun.n11.com/mini-ve-midi-muzik-seti/15-metre-midi-kablo-midi-to-midi-5-pin-klavye-org-kablosu-P265271658>. Retrieved Ekim 3, 2020
- URUN.N11. (n.d.). <https://urun.n11.com/mini-ve-midi-muzik-seti/roadstar-rdb92-mikro-muzik-seti-cd-radyo-usb-mp3-P447801152>. Retrieved Haziran 19, 2020
- VİNTAGEDİGİTAL. (n.d.). <https://www.vintagedigital.com.au/alesis-adat-8-track-digital-recorder/>. Retrieved Eylül 15, 2020
- VİNTAGESYNTH. (n.d.). <http://www.vintagesynth.com/akai/s5000.php>. Retrieved Eylül 16, 2020
- WEBTEKNO. (n.d.). <https://www.webtekno.com/efsanevi-telefonlar-sony-ericsson-w800-k750-h84452.html>. Retrieved Mayıs 15, 2020
- WORTHPOINT. (n.d.). <https://www.worthpoint.com/worthopedia/ensoniq-dp4-reverb-effects-dp-delay-166879716>. Retrieved Eylül 18, 2020
- WORTHPOINT. (n.d.). <https://www.worthpoint.com/worthopedia/tc-electronics-m300-dual-engine-1833881164>. Retrieved Ekim 3, 2020
- YENİSAFAK. (n.d.). <https://www.yenisafak.com/hayat/vazgecilmez-nostalji-kasetler-3500052>. Retrieved 10 4, 2020
- YONKAMUZİKMARKET. (n.d.). <https://www.yonkamuzikmarket.com/akg-k72-stereo-kulaklik-akg-k77-yeni-modeli->. Retrieved Eylül 5, 2020
- YONKAMUZİKMARKET. (n.d.). <https://www.yonkamuzikmarket.com/audiocenter-va-1201-power-amfi>. Retrieved Ağustos 22, 2020
- YONKAMÜZİKMARKET. (n.d.). <https://www.yonkamuzikmarket.com/topp-pro-t-array-sat28p-hd-line-array-kabin>. Retrieved Eylül 16, 2020
- YORUMBUDUR. (n.d.). <https://yorumbudur.com/yorumlar/67131/jbl-xtreme-siyah-bluetooth-hoparlor-yorumlari>. Retrieved Eylül 16, 2020
- YOUTUBE. (2016, Ocak 27). <https://www.youtube.com/watch?v=ll7Hl5gkBvE>. Retrieved Ekim 5, 2020
- YOUTUBE. (2020, ekim 31). https://www.youtube.com/watch?v=UaR1za7z_OU. Retrieved Ekim 5, 2020

YOUTUBE. (2020, Ekim 31).

https://www.youtube.com/watch?v=UaR1za7z_OU&t=5s. Retrieved Ekim 22, 2020

YOUTUBE. (n.d.).

https://studio.youtube.com/channel/UCWh5_mRVtS8FKZBBvjdv_IQ/copyright/matches.

YOUTUBE. (n.d.).

https://studio.youtube.com/channel/UCWh5_mRVtS8FKZBBvjdv_IQ/videos/upload?filter=%5B%5D&sort=%7B%22columnType%22%3A%22date%22%2C%22sortOrder%22%3A%22DESCENDING%22%7D. Retrieved Kasım 12, 2020

YOUTUBE. (n.d.). <https://www.youtube.com/watch?v=MkqSYuCcvzo>. Retrieved Ekim 5, 2020

Yürür, M. D. (2008). DİJİTAL MÜZİK. İSTANBUL: PUSULA.

EKLER

Ek 1: 1990'lar noter eser İzin belgesi (Muafakatnağme)

№1 2172
28 MAYIS 1998

T.C. İSTANBUL 22. NOTERLİĞİ
İ.M.Ç. 5. Blok No: 55/6
Unkapanı - İSTANBUL
Tel: 528 10 88 519 40 61

YAYIN İZNİ VE TAAHHÜTNAME

Adı ve tanıtıcı nitelikleri aşağıda belirtilen müzik yapıtının **Bestesinin** telif hakları tarafıma aittir. Eserin benim olmaması halinde doğacak tüm zahiyat tarafımdan yapımcı firmaya ödenecektir. Söz konusu müzik yapıtının İ.M.Ç. 6.BLOK No: 6301 UNKAPANI/ İSTANBUL adresinde mukim **PRESTİJ MÜZİK YAPIM SANAYİ ve TİCARET LTD. ŞTİ.** tarafında sanatçı Sayın **MAHSUN KIRMIZIGÜL**.....tarafından seslendirilmesine ve okutulmasına Sayın **MAHSUN KIRMIZIGÜL**..... tarafından seslendirilmiş ve okunmuş olarak ,Audio, kaset, plak, Compact Disk ve (aynı amaçla kullanılmak üzere, iş bu taahhütnamenin düzenlendiği tarihteki teknik olanaklar ile üretilebilen ya da bu taahhütnamenin düzenlendiği tarihteki teknik olanaklarla üretilmemekle birlikte, taahhütnamenin düzenlendiği tarihten sonra gelişecek teknik olanaklarla üretilbilecek) benzeri her türlü ses taşıyıcılarına kayıt edilerek sayı, yer ve süre ile sınırlandırılmamış olarak çoğaltılmasına ve üçüncü kişilere devredilmesine, bu çerçevede içinde çoğaltılan ses taşıyıcılarının radyo ve televizyon yayın kuruluşları tarafından yayınlarında kullanılmasına ve yayımlanmasına izin verip, vermemek konusunda **PRESTİJ MÜZİK YAPIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.**'nin yetkili olmasına 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile 3257 sayılı sinema video ve müzik eserleri kanunun olanak verdiği en geniş ölçüler içinde, yapıtın **Bestecisi** olarak tarafımdan izin verilmiştir. Bu belge aynı zamanda **PRESTİJ MÜZİK YAPIM SAN. ve TİC.LTD. ŞTİ.**'ne taahhütnamenin kapsadığı yapıtın sınırsız sayıda çoğaltılması ve yayımlanması için verilmiş "Yazılı izin belgesi " yerine geçmek üzere düzenlenmiştir. Bu belge ile verilen izin haklarından dolayı **PRESTİJ MÜZİK YAPIM SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından** ; tarafıma,telif haklarına karşılık ödenecek miktar, taraflar arasında düzenlenecek makbuzda gösterilecektir.

Üyesi bulunduğum **MESAM Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği**'ne taahhütname konusu yapıtla ilgili olarak yetki vermediğimi ve herhangi bir hak devir etmediğimi, **MESAM Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Mwslek Birliği**'nin anılan yapıtla hiçbir ilişkisi bulunmadığını ; herhangi bir yanlışlığa neden olunmaması için, bu taahhütname ve izin belgesinin bir nüshasını anılan meslek birliğine göndererek,konuyla ilgili olarak telif hakkı tahakkuk ve tahsil edilmemesinin sağlanması için üstüme düşen yükümlülükleri yerine getirmek zorunda olduğumu, kabul ve beyan ederim.Bu beyanımın doğru çıkmaması ve **MESAM**' ın bu sözleşmenin kapsadığı haklardan dolayı, hak ve yetki sahibi sıfatıyla **PRESTİJ MÜZİK YAPIM SAN. ve TİC.LTD.ŞTİ.**'den herhangi bir talepte bulunması ve bu talebinde haklı çıkması durumunda; **PRESTİJ MÜZİK YAPIM SANAYİ ve TİC .LTD.ŞTİ**'nin **MESAM'a** ödemek zorunda kalacağı miktarı ve bunun yanı sıra uğrayacağı tüm zararları da bir arada ödemeyi kabul ve taahhüt ederim.

BEDEL.....: 10.000.000 TL.
Taahhütname konusu müzik yapıtının adı ve tanıtıcı nitelikleri;

Yapıtın Adı: İlk Dizesi:
SEYDİM..... Seni gördüğüm anda
ADRES:

Adı- Soyadı: **KEREM ÖZDEMİR**
İmza:

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 2: 1990'lar noter eser izin belgesi 2 (Muafakatnağme)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ		NO 4888
TAAHHÜTNAME VE MUVAFAKATNAME		
24 ŞUBAT 1998		
T.C.	Söz ve müzikleri bana ait olan YOLUN SO-	
İSTANBUL	NU BİR DOSTUM-GUMBUR GUMBUR ve sözleri bana ait	
22. NOTERLİĞİ	KİME NE Adlı eserimi Sanatçı ZEYNO'nun okuya-	
NOTER	cağı ve OZAN VIDEO FİLM İŞLETMELERİ SANAYİ VE	
ZİYA KAYAPINAR	TİCARET ANONİM ŞİRKETİ Firmasının çıkartacağı	
Atatürk Bulvarı	kaset, cd, plak, her türlü görüntülü ve görüntü-	
İ.M.Ç. 5. Blok No. 5516	süz ses taşıyıcılarında kullanılmasına, yayın-	
34470 Unkapanı - İSTANBUL	lanmasına, dağıtılmasına, ve çoğaltılmasına mu-	
Tel : (0212) 528 10 88	vafakat eder ve işbu eserime ait	
(0212) 519 40 61	10.000.000.-TL telif ücretini ilgili firmadan	
	aldığımı, MESAN'dan hiçbir hak ve alacak tale-	
	binde bulunmayacağımı kabul, beyan ve taahhüt e-	
	diyorum.	
	MUVAFAKAT VE TAHHÜT VEREN: KEREM ÖZDEMİR	
	İMÇİ 6. BLOK NO. 6311 UNKAPANI-İSTANBUL	
	İşbu Taahhüt ve Muvafakatname altındaki imzanın	
	şahıs ve hüviyetini ibraz ettiği; İSTANBUL/BA-	
	ĞCILAR TRAFİK ŞB nedeni ile, 10.12.1997 tarih,	
	kayıt, P seri ve 1237622 sicil numarası ile ve-	
	rilme fotoğraflı Ehliyete göre; SİVAS ili, DİV-	
	RİĞİ ilçesi, BEYKÖY 042.1 cilt, 30 aile sıra ve	
	45 sıra numaralarında kayıtlı bulunan MEHMET ile	
	SUNA oğlu DİVRİĞİ 1972 doğumlu KEREM ÖZDEMİR	
	e ait olup imzasını noterlikte huzurunda koy-	
	muş olduğunu onaylarım. Bindokuzyüzdoksansekiz	
	Yılı Şubat Ayının yirmidört'üncü Günü.	
	24/02/1998	
	EK	
	İSTANBUL NOTERİ	
	ZİYA KAYAPINAR	
	Harç, Damga Vergisi, Değerli Kağıt ve	
	K.D.Y. Bedeli	
	makbuz karşılığı tahsil edilmiştir.	

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 3: 1990'lar noter eser izin belgesi 3 (Muafakatnağme)

111133

YAZILI İZİN VE TAAHHÜTNAME

TANIMLAMALAR

MADDE 1 :
İş bu taahhütname metni içerisinde,

- Prestij Müzik Yapım Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti. , "PRESTİJ" diye,
- Ben, Muharrem Özdemir , "ESER SAHİBİ" diye,
- Sözleri ve müziği tarafıma ait olan ; adı "SEN GELMEZSEN" /ve ilk satırı "ÇIRPINIR YÜREĞİM" olan ve PRESTİJ firmasına bağlı çalışan sanatçı Sayın ÖZCAN DENİZ tarafından seslendirilecek bulunan musiki eseri "ESER" diye
- Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği , "MESAM" diye,
- İşbu taahhütname kısaca "TAAHHÜTNAME" diye, anılacaktır.

TAAHHÜTNAMENİN KONUSU:

MADDE 2:
Ben Muharrem Özdemir, ESER'in kullanım hakkını PRESTİJ'e vererek yazılı izin belgesi , muvafakatname ve yayın belgesi yerine de geçmek üzere; aşağıda belirttiğim tüm hususları kabul ve taahhüt ederek işbu TAAHHÜTNAME'yi imzaladım..

TAAHHÜTNAMENİN KAPSAMI

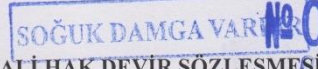
MADDE 3 :
Aşağıda yazılı olan mali hakların tasarruf ve kullanma hakkını PRESTİJ'e devrediyorum..

- ESER'i işleme hakkı,
- ESER'i dilediği sayıda (kaset,plak,cd veya sözleşme tarihinden sonra teknik olarak geliştirilen ses taşıyıcılar ile) çoğaltma hakkı,
- ESER ve işlenmelerinin çoğaltılmış nüshalarını yayma hakkı (dağıtmak,kiralamak,satışa çıkarmak,herhangi bir şekilde ticaret konusu yapmak ve bu yoldan faydalanmak vs.)
- ESER'i ve işlenmelerini temsil veya teşhir etmek yahut umumi yerlerde göstermek veya radyo , televizyon yahut buna benzer vasıtalar ile yaymak,
- ESER'e klip ve film çekmek

MADDE 4 :
ESER'e ilişkin haklardan klip ve film çekme hakkını ERU NEHA SİRAN PRESTİJ'e devrediyorum. Bu nedenle de anlaşma tarihinden sonra ESER'in video klip ve film çekme hakkını üçüncü şahıs yada tüzel kişiliğe devretmeyeceğimi kabul ve taahhüt ederim.

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 4: Muyorbir noter sözleşmesi

   № 07 139
19 Mayıs 2019

İCRACI SANATÇI KOMŞU MALİ HAK DEVİR SÖZLEŞMESİ

MADDE 1 - TARAFLAR

1.1- **SUNA ÖZDEMİR** / Çınar Mah. 829. Sk. No: 5 / 7 Bağcılar / İSTANBUL

Sözleşmede kısaca "**İCRACI SANATÇI**" olarak anılacaktır.

1.2-OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ Yetkilisi **KEREM ÖZDEMİR**/ Emniyet Evleri M. Güvercin S. No: 6 Kağıthane / İSTANBUL

Sözleşmede kısaca "**DEVİR ALAN**" olarak anılacaktır.

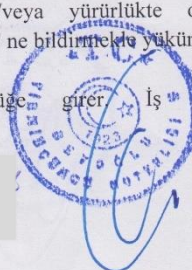
MADDE 2 - TARAFLARIN HAK, YETKİ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

2.1-İCRACI SANATÇI, aşağıda isimleri yazılı albümler ve bu albümlerde yer alan ve kendisi tarafından icra edilmiş olan eserlerin her türlü topluluk önündeki gösterilerde ve/veya kapalı veya açık hava mahallerinde kullanımından, dinletilmesinden ve/veya Radyo, Televizyon, her türlü internet (digital) ve GSM ortamı dahil ve/veya diğer yöntem ve araçlarla görüntülü veya görüntüsüz olarak yayınlanmasına, kullanımına ve temsil sureti ile faydalanılmasına ilişkin "artistic performance" adı altındaki icracı/yorumcu komşu haklarını (üyesi olduğum MÜYORBİR-MÜZİK YORUMCULARI MESLEK BİRLİĞİ'nin hak ve takip yetkisindeki haklarını) ve iş bu sözleşme kapsamındaki icralarından doğan mali haklarını, her türlü hak ve gelirlerini Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve konu ile ilgili diğer yasal düzenlemeler muvacehesinde iş bu sözleşme süresi sonuna kadar geçerli olmak üzere DEVİR ALAN'a devir ettiğini kabul ve beyan etmiştir.

2.2-İCRACI SANATÇI, ekteki listede isimleri yazılı albümler ve bu albümlerde yer alan ve kendisi tarafından icra edilmiş olan eserlerin her türlü topluluk önündeki gösterilerde ve/veya kapalı veya açık hava mahallerinde kullanımından, dinletilmesinden ve/veya Radyo, Televizyon, her türlü internet (digital) ve GSM ortamı dahil ve/veya diğer yöntem ve araçlarla görüntülü veya görüntüsüz olarak yayınlanmasına, kullanımına ve temsil sureti ile faydalanılmasına ilişkin "artistic performance" adı altındaki icracı/yorumcu komşu haklarını (üyesi olduğum MÜYORBİR-MÜZİK YORUMCULARI MESLEK BİRLİĞİ' nin hak ve takip yetkisindeki haklarını) ve iş bu sözleşme kapsamındaki icralarından doğan mali haklarının, her türlü hak ve gelirlerinin Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve konu ile ilgili diğer yasal düzenlemeler muvacehesinde iş bu sözleşme süresi sonuna kadar MÜYORBİR-MÜZİK YORUMCULARI MESLEK BİRLİĞİ tarafından DEVİR ALAN'a ödenmesine tam olarak muvafakat ettiğini kabul ve beyan etmiştir.

2.3-İCRACI SANATÇI ve/veya DEVİR ALAN, herhangi bir şekilde iş bu sözleşmenin iptali durumunda; iş bu sözleşmenin iptal edildiğini ve/veya yürürlükte olmadığını derhal MÜYORBİR-MÜZİK YORUMCULARI MESLEK BİRLİĞİ' ne bildirmekte yükümlüdür.

2.4-İş bu sözleşme imzalandığı tarihte yürürlüğe girer. İş bu sözleşmenin süresi imzalandığı tarihten itibaren SÜRESİZDİR.

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 5: Muyorbir noter sözleşmesi sayfa 2

№07 139

MADDE 3- YETKİ

İşbu sözleşmeden doğacak ihtilafların halinde İstanbul Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemeleri ve İstanbul İcra Daireleri yetkilidir.

İş bu 3 maddeden ibaret sözleşme İstanbul'da 09.05.2019 tarihinde taraflar tarafından tanzim ve imza edilmiştir.

ESERLER

- 1- KÜSTÜ GELMEDİ
- 2- ARMUT AĞACINADA YASLANMAYASIN
- 3- BENDE ÇIKTIM BAŞÖRENİN GEDİGE
- 4- BÜLBÜLÜ TUTUMDA GÜLE BAĞLADIM
- 5- DAĞLARA ÇIKTIM SEYDİLER GİBİ
- 6- SENİ NASIL ANLATAYIM - AH DELİ GÖNLÜM
- 7- SIRA DAĞLAR SIRALANMIŞ KARINAN
- 8- AĞLAYI AĞLAYI
- 9- BENDE BU YAYLAYI YAYLAYAMADIM
- 10- ANNE
- 11- HAYAT SENDEN BİR ALICAĞIM VAR
- 12- BU GELİN YAYLAYI YASLI YAYLAMIS
- 13- BÜTÜN DÜNYA SENİN OLSUN
- 14- KAN DOLDURDUN GÖZLERİME
- 15- SENİ NASIL ANLATAYIM
- 16- SABRET SUNAM
- 17- ÇİLELİ GELİN
- 18- YEŞİL ÖRDEK GİBİ
- 19- KADERİME KADERİME

BEDEL: 1.000 TL (BİN TÜRLİRASI)

İCRACI SANATÇI
SUNA ÖZDEMİR

DEVİR ALAN
OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE
OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET
LİMİTED ŞİRKETİ VKN 4740221141
YETKİLİSİ: KEREM ÖZDEMİR

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 6: Şirketler arası dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 1

DİJİTAL HAKLAR LİSANS SÖZLEŞMESİ

I-TARAFLAR:

- a) Okyanus Müzik Film Yapımı Turizm İşletmeciliği ve Otomotiv San. Ve Tic. LTD. ŞTİ.
Emniyet Evler Mah. Güvercin Sok. No: 6A 4 Levent İSTANBUL
- b) Avrupa Müzik Yapım Produksiyon Yayıncılık Ticaret A.Ş.
Palanga Caddesi No 30 Ortaköy.Beşiktaş İstanbul

II-TANIMLAR:

İşbu sözleşme içerisinde yer alan,

- a) Avrupa Müzik Yapım Produk. Yay. Tic.A.Ş. kısaca "LİSANS ALAN" olarak,
- b) Okyanus Müzik Film Yapımı Turizm İşletmeciliği ve Otomotiv San. Ve Tic. LTD. ŞTİ., kısaca "LİSANS VEREN" olarak,
- c) LİSANS VEREN'in Yayıncısı olduğu ve işbu sözleşmenin imzasından önce ve/veya sonra üretilmiş olmalarına bakılmaksızın 5846 sayılı FSEK kapsamında mali hak ve/veya bağlantılı hak sahibi olduğu, meydana getirilmiş / icra edilmiş ve işbu Sözleşme'nin yürürlüğü süresince meydana getirilecek tüm müzik albümleri ve albümlerde yer alan her bir müzik eseri kısaca "MÜZİKESERLERİ" olarak,
- d) LİSANS VEREN'in mali hak ve/veya bağlantılı hak sahibi olduğu ve işbu SÖZLEŞME'nin konusunu teşkil eden MÜZİK ESERLERİ'ni, MÜZİK ESERLERİ'nin işlenmiş hallerini, video kliplerini, İşbu sözleşmede sayılacaklar ile sınırlı olmamak üzere, en geniş şekilde yer sınırlaması olmaksızın internet, web mobil, cep telefonu, tablet, tablet PC, PC ve benzeri her türlü elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle ve benzeri ortamlardan, sanal, dijital, elektronik ve sair tüm iletim yollarıyla, eserlerin Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 21-25. Maddelerinde düzenlenen işleme, çoğaltma, yayma, temsil ve umuma iletim hakları ile komşu ve bağlantılı haklarının (internet/web veya mobil gibi tüm ortamlardan dinletilmesi, indirilmesi, üçüncü kişi ve kurumlara lisans verilmek suretiyle eserin her şekilde kullanılması, satılması, flack,dts,mp3, mp4, mpeg, aac, wam, wma, realaudiovs formatlarla ringtone, ringbacktone, truetone, IVR vs. her türlü şekilde kullanımı, aplikasyon uygulaması, kullanılması, dağıtımı, kullanımların yasaklanması, mekanik hakların kullanımı veya kullanılması,

Ek 7: Şirketler arası dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 2

mezkur hak kullanımlarına ilişkin tüm bedellerin tahsili vs. tasarruf muameleleri) kısaca "DİJİTAL HAKLAR" olarak,

- e) 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, kısaca "FSEK",
 - f) İşbu sözleşme kısaca, "SÖZLEŞME" olarak,
 - g) LİSANS VEREN ve LİSANS ALAN münferiden "TARAF", müştereken "TARAFLAR" olarak,
- anılacaktır.

III-KONU:

İşbu sözleşmenin konusu, LİSANS VEREN' in, MÜZİK ESERLERİ üzerinde sahip olduğu DİJİTAL HAKLAR'ın 01/01/2013'den 31/12/2015'e 3 (üç) yıl süre ile LİSANS VEREN tarafından işbu sözleşmede düzenlenen koşullarla LİSANS ALAN'a lisanslanması ve TARAFLAR'ın buna ilişkin tüm hak ve borçlarının belirlenmesidir.

IV-TAAHHÜTLER

LİSANS VEREN DİJİTAL HAKLAR'a ilişkin olarak daha önce MÜYAP'a yetki vermiş olduğunu ancak MUYAP 'ın aldığı kararla 01.01.2013 tarihinden itibaren dijital platform işletmeciliğini bıraktığını ve Dijital alanlarda bu yetkinin kapsamının daraltılması/değiştirilmesi gerekse iptali hususunda karar verme hak ve yetkisini bu tarihten sonra LİSANS VEREN 'e tanımış olduğunu kabul, beyan ve taahhüt eder.

V- TARAFLARIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ:

- a) LİSANS ALAN'a DİJİTAL HAKLAR'a ilişkin tanınan tüm hak ve yetkiler, LİSANS VEREN tarafından işbu sözleşmenin imzasından önce ve/veya sonra üretilmiş olmasına bakılmaksızın LİSANS VEREN'in hak sahibi olduğu tüm MÜZİK ESERLERİ için geçerlidir. LİSANS veren bu tarihten sonra piyasaya çıkaracağı tüm albümleri de birer master kopyaları ve yetki belgeleri ile göndererek bu sözleşmeye eklenmesini kabul etmiştir. LİSANS ALAN bu yeni eserleride en kısa sürede dijital platformlarda yayınlanmasını sağlayacaktır.
- b) Ayrıca LİSANS VEREN, işbu SÖZLEŞME ile Yurt içinde ve Yurtdışında MÜZİK ESERLERİ üzerinde sahip olduğu DİJİTAL HAKLAR'ı, işbu SÖZLEŞME ile işbu SÖZLEŞME'de belirlenen süre için yer ve sayı sınırlaması olmaksızın, tam ruhsat şeklinde, üçüncü kişilere lisanslama hakkı da dahil olmak üzere, münhasıran

Ek 8: Şirketler arası dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 3

LİSANS ALAN'a lisansladığını LİSANS ALAN'ın DİJİTAL HAKLAR'ı başta TURKCELL, VODAFONE ve AVEA gibi mevcut veya ileride kurulacak GSM operatörleri, TİVİBU, TELEDÜNYA, D-SMART, DİĞİTÜRK, filmclub, superplay gibi web tv, IP TV, kablo tv veya uydu platform operatörleri, SMILE, TURKCELL SUPERONLINE, TTNET, ITUNES, MYNET, SPOTIFY, DEEZER, XBOX, YOUTUBE v.b gibi yerli yada yabancı internet servis sağlayıcıları başta olmak üzere sair tüm web, internet, uydu ve GSM teknolojisi kullanan her türlü müzik içeriğine sahip tüm web ve mobil servisler ve üçüncü kişi ve/veya kişilere lisanslama yetkisinin bulunacağını kabul, beyan ve taahhüt eder. LİSANS VEREN bu kapsamda iş bu sözleşmede düzenlenen hakların LİSANS ALAN tarafından kullanılırken söz konusu lisanslama tarihinde LİSANS ALAN tarafından talep edilmesi halinde hak ve yetkileri içeren ek yetki belgesini de düzenleyerek LİSANS ALAN'a teslim etmeyi beyan ve taahhüt eder.

- c) LİSANS VEREN, LİSANS ALAN'a kullanımı için izin verilecek olan işbu SÖZLEŞME konusu tüm DİJİTAL HAKLAR'ı, LİSANS ALAN'ın kullanabilmesine yönelik olarak işbu SÖZLEŞME'nin yurt içi ve yurtdışında resmi-özel, gerçek-tüzel tüm kurum, kuruluş ve makamlar nezdinde "muvafakatname" ve/veya "izinbelgesi" yerine geçtiğini kabul eder, ancak sözleşme konusu hakların kullanılabilmesi için gerekli olan/olabilecek LİSANS ALAN veya 3. Şahıslar adına düzenlenecek başkaca bir belge ve/veya vekaletnameyi düzenleyerek/imzalayarak teslim etmeyi bundan imtina edemeyeceğini beyan ve taahhüt eder.
- d) LİSANS ALAN, işbu SÖZLEŞME konusu DİJİTAL HAKLAR ile ilgili olarak başlangıçta sadece yurtdışına ilişkin gerçekleştirdiği tüm tasarrufi muameleleri, lisanslamaları ve elde edilen TOPLAM GELİR'i, her takvim yılında Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarını takip eden ayın 25'ine kadar (yılta dört defa olmak üzere) LİSANS VEREN'e yazılı olarak raporlayacaktır. Ancak LİSANS ALAN'ın anlaşma yapacağı firmalardan raporların farklı dönemlerde gelmesi halinde LİSANS ALAN raporun kendisine geldiği tarihten itibaren 15(onbeş) gün içerisinde LİSANS VEREN'e bildirecektir.
- e) LİSANS VEREN, IV-a ve IV-b maddelerinde belirtildiği şekilde DİJİTAL HAKLAR'a yönelik yetkisini MUYAP üzerinden LİSANS ALAN'a devrettikten sonra, DİJİTAL HAKLAR'dan elde edilecek NET GELİR'in %15 (yüzde onbeş)'i LİSANS ALAN'a %85 (yüzde seksenbeş)'i LİSANS VEREN'e ait olacaktır.

Ek 9: Şirketler arası dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 4

VI-MALİ HÜKÜMLER:

LİSANS ALAN; DİJİTAL HAKLAR'a ilişkin olarak yapılan satışları LİSANS VEREN'e yazılı olarak raporlayacaktır. LİSANS ALAN V. Maddenin ilgili fıkraları çerçevesinde LİSANS VEREN'e fatura karşılığında nakit olarak ödeme yapacaktır.

VII-TEBLİGAT ADRESLERİ:

İşbu SÖZLEŞME'ye ilişkin tüm tebligat ve yazışmalar, TARAFLAR'ın yukarıda mezkur adreslerine yapılacaktır. Adres değişiklikleri, değişikliği takip eden işgünü içerisinde diğer TARAF'a noter kanalıyla yazılı olarak bildirilecektir. Aksi halde, SÖZLEŞME'de mezkur adreslere yapılan tebligatlar, tebliğ edilsin yahut edilmesin, usulüne göre yapılmış tebligat olarak kabul edilecektir.

VIII-DAMGA VERGİSİ:

İşbu SÖZLEŞME'nin imzasından kaynaklanan damga vergisi TARAFLAR'CA eşit oranda ödenecektir.

IX-UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ:

İşbu SÖZLEŞME'den kaynaklanabilecek ihtilaflarda yetkili mahkeme, İstanbul (Çağlayan) Mahkemeleri ve İcra Müdürlükleridir.

X-YÜRÜRLÜK VESÜRE:

İşbu Sözleşme'nin süresi imzası tarihinden itibaren 3 (üç) yıldır.Sözleşme Süresinin bitimine 1 ay kala taraflardan biri sözleşmenin uzamasını istemediğini yazılı olarak bildirmediği takdirde sözleşme aynı şartlarda 1'er yıl daha sürmeye devam eder

Sözleşmenin süresinden daha uzun olan anlaşmalar için anlaşma yapılmadan önce LİSANS VEREN'in onayı alınacak olup bu şartın yerine gelmiş olması halinde Sözleşme'nin sona ermesi halinde dahi LİSANS ALAN'ın 3. Kişiler ile akdetmiş olduğu sözleşmeler geçerliliğini kaybetmeyecek bu sözleşmelerin sonlanmasına

Ek 10: Şirketler arası dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 5

kadar 3. Kişilerden elde edilecek gelirler V. Madde hükümleri doğrultusunda gelir paylaşımına konu olmaya devam edecektir.

XI-SÖZLEŞMEYE AYKIRILIK VE FESİH:

TARAFLAR'dan birinin işbu SÖZLEŞME'den doğan yükümlülüklerini ifa etmede temerrüde düşmesi ve/veya SÖZLEŞME'ye aykırı davranması halinde diğer TARAF, kusurlu TARAF'a yazılı bildirimde bulunarak bu ihlalini 15 (onbeş) gün içinde gidermesini talep edecektir. Kusurlu TARAF, belirtilen süre içinde ihlalini gidermezse, diğer TARAF işbu SÖZLEŞME'yi başkaca bir ihtara gerek kalmaksızın tek taraflı olarak feshedebilecektir. Bu halde, kusuruyla SÖZLEŞME'nin feshine neden olan TARAF, diğer TARAF'ın bu fesihden doğan tüm zarar ve ziyanını tazminle yükümlü olacaktır.

XII- SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI

Sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde Sözleşmede düzenlenen tazminat hükümleri saklı kalmak üzere;

LİSANS ALAN anlaşma yapmış olduğu tüm firmalara yazılı bildirimde bulunarak hakların artık kendisine ait olmadığını bildirecek ve sona erme tarihini takip eden 45 (kırkbeş) gün sonunda son hesaplamayı yaparak LİSANS VEREN'e raporlayacaktır.

XIII-DEVİR ve REKABET YASAĞI:

LİSANS VEREN , LİSANS ALAN'ın yazılı izni olmaksızın Sözleşmeden kaynaklanan hak ve yükümlülükleri, Sözleşmeye konu dağıtım yapılacak albümlerin Kayıt Tescil Belgelerini 3. Kişilere devredemez. Ortaklık yapısında değişiklik olması halinde değişikliği müteakip en geç 1 hafta içinde LİSANS ALAN'ı yazılı olarak bilgilendirecek olup, ortaklık yapısında sermayenin %50'sini (yüzde elli) aşacak şekilde yapılan değişiklikler bulunması halinde LİSANS ALAN'ın sözleşmeyi fesih hakkı olduğunu LİSANS VEREN peşinen kabul ve taahhüt etmiştir.

XIV- GİZLİLİK:

TARAFLAR'dan herbiri yazılı, şifahi veya elektronik yollarla, doğrudan veya dolaylı olarak, işbu Sözleşmesi çerçevesinde diğer TARAF'tan alınan tüm bilgileri (dokümanlar, yazılımlar, bilgiler, veriler veya maddeler...) gizli tutmakla ve tüm

Ek 11: Şirketler arası dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 6

çalışanlarının gizli tutmasını sağlamakla yükümlü olup, diğer TARAF'ın açık yazılı muvafakati olmaksızın işbu Sözleşme amacı dışında başka bir amaçla herhangi bir üçüncü tarafa bu tür bilgileri hiçbir zaman açıklayamaz ve ifşa edemezler.

XV-HAKLARIN KULLANIMI

SÖZLEŞME'nin herhangi bir maddesinin yasalar çerçevesinde, kanun koyucu veya herhangi bir resmi merci veya mahkeme tarafından geçersiz kınılması, o maddenin geçersiz kabul edilmesi, TARAFLAR'ın işbu SÖZLEŞME'nin konusunu belirleyen edimlerini yerine getirmesine engel teşkil etmeyecek ve diğer maddelerinin geçerliliğini etkilemeyecek ise, SÖZLEŞME geçerliliğini sürdürecektir.

Ancak yasal düzenlemelerde meydana gelecek değişiklikler neticesinde İşbu Sözleşme ile tanınan hakların tamamını veya bir kısmını kullanamaması halinde; LİSANS VEREN, LİSANS ALAN'ın Sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılmasını ve Sözleşmenin yeni duruma göre revize edilmesini talep edebileceğini, TARAFLAR'ın bu konuda anlaşamamaları halinde ise LİSANS ALAN'ın sözleşmeyi sona erdirmeye hakkına sahip olduğunu kabul beyan ve taahhüt eder.

XVI-İMZA:

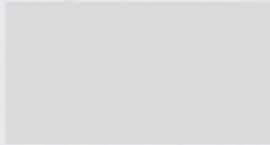
İşbu sözleşme 20.03.2013 tarihinde İstanbul'da 1 (bir) asıl nüsha olarak imzalanmış, onaylı bir nüshası LİSANS VEREN'e teslim edilmiştir.

EKLER :

- 1- Haklarının daraltılmasına ilişkin yazı örneği
- 2- Sözleşme öncesi sahip olunan eser listesi ve süreleri
- 3- İmza sirküleri

Avrupa Müzik Yapım Prodüksiyon
Yayıncılık Ticaret A.Ş

Lisans Alan

Okyanus Müzik Film Yapımı
Turizm İşletmeciliği ve Otomotiv
San. Ve Tic. LTD. ŞTİ.

Lisans Veren

Sayfa 6 / 6

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 12: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 1

BELIEVE DIGITAL DISTRIBUTION AGREEMENT DATE: 18 January 2018 PARTIES: 1. Believe Direct Limited ("Believe") a company registered in England & Wales with registration number 06864987 with registered office at Unit 5AB Union Court, 20-22 Union Rd, Clapham, SW4 6JP, London, England; and 2. Okyanus Müzik Film Yapımı Turzım İşl.ve Oto. San.Tic. Ltd. Şti (jointly and individually, "You" of Emniyet Evler Mah.Güvercin Sok. 6/A, İstanbul-Kağıthane, Türkiye As used in this agreement, "Party" means each of Believe and You and "Parties" means You and Believe, together. INTRODUCTION: 1. You own or control the copyright and all other rights in and to Your Recordings and Your Music Videos (as defined herein). 2. Believe has (by itself and through arrangements with third parties) established a range of facilities and services (the "Digital Distribution and Synchronization Services") to enable: a. sound recordings and music videos to be exploited by Digital Distribution or in connection with Mobile Applications; b. the creation, development and use of software and applications to facilitate the promotion of sound recordings, music videos, concerts and recording artists; and c. the provision of opportunities for the non-exclusive use of sound recordings in films, television programmes, advertisements and video and multimedia games. 3. You wish to have Believe provide You with Digital Distribution and Synchronization Services for Your	BELIEVE DİJİTAL DAĞITIM SÖZLEŞMESİ TARİH: 18 Ocak 2018 TARAFLAR: 1. İngiltere & Galler siciline 06864987 sicil numarası ile kayıtlı; Unit 5AB Union Court, 20-22 Union Rd, Clapham, SW4 6JP Birleşik Krallık adresinde mukim Believe Direct Limited ("Believe") ve 2. Emniyet Evler Mah.Güvercin Sok. 6/A, İstanbul-Kağıthane, Türkiye adresinde mukim Okyanus Müzik Film Yapımı Turzım İşl.ve Oto. San.Tic. Ltd. Şti (ayrı ayrı ve birlikte "Lisans Veren") İşbu Sözleşme'de "Believe" ve "Lisans Veren" ayrı ayrı "Taraflar" ve birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır. GİRİŞ: 1. Lisans Veren, Kayıtlar ve Videolar (aşağıda tanımlanmıştır) üzerindeki tüm telif haklarına ve tüm diğer haklara sahiptir veya bu hakları kontrol etmektedir. 2. Believe (bizzat kendisi veya üçüncü kişilerle yaptığı anlaşmalar vasıtasıyla) a. Ses kayıtlarının ve müzik videolarının, Dijital Dağıtım yoluyla veya Mobil Uygulamalarla bağlantılı olarak işletilmesi/kullanılması b. Ses kayıtlarının, müzik videolarının, konserlerin ve sanatçıların tanıtımını kolaylaştıracak yazılım ve uygulamalar oluşturulması, geliştirilmesi ve kullanılması; ve c. Ses kayıtlarının filmlerde, televizyon programlarında, reklamlarda, video oyunlarında ve multimedya oyunlarında münhasır olmayan şekilde kullanımı için fırsatlar yaratılması için çeşitli hizmetler ve olanaklar oluşturmuştur ("Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri") 3. Lisans Veren, İşbu Sözleşme şart ve koşulları altında, Kayıtlar ve Videolar ile ilgili olarak Believe tarafından Lisans Veren'e Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri sunulmasını istemektedir.
---	--

Ek 13: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 2

Recordings and Your Music Videos and subject to the terms and conditions set out in this agreement.

AGREEMENT:

1. In consideration of the mutual agreements set out in this agreement, You and Believe agree the terms and conditions set out in this agreement.

2. As used in this agreement, the following words and expressions shall have the following meanings:

- a. **Believe Network** means the network of websites operated by Believe from time to time that includes, but is not limited to, www.believebackstage.com, www.believedigital.com, www.believetunes.com, www.believedigital.it, www.believedigital.de, www.believe.co.uk and www.believe.fr;
- b. **Believe Tools** means a set of software and applications made available to You by Believe to assist You in promoting Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork, including pages relating to You and/or Your Recordings and/or Your Music Videos hosted on the Believe Network, a portable internet player and such other on-screen tools and/or so-called "widgets" as Believe may, from time to time, make available through the Believe Network to facilitate the promotion of You and/or Your Recordings and/or Your Music Videos;
- c. **Controlled Composition** means any composition (including words and/or music) written and/or composed and or controlled in whole or in part (but if in part to the extent of that part) by You;
- d. **Database** means a database of information compiled by or on behalf of Believe from any source relating to (a) any visitors to or user of the Believe Tools who provide such information (including, without limitation, by way of registration) and/or (b) consumers who purchase Your Recordings and/or Your Music Videos and/or other products featuring or relating to You, which information may include without limitation, (i) physical and email addresses, (ii) mobile, home and other telephone numbers, (iii) other personal

SÖZLEŞME:

1. Taraflar, işbu Sözleşme'de belirtilen karşılıklı anlaşmaları ışığında, işbu Sözleşme'de öngörülen şart ve koşullarda mutabık kalmıştır.

2. İşbu Sözleşme'de kullanılan aşağıdaki kelime ve ifadeler, aşağıda belirtilen anlamları taşımaktadır:

- a. **Believe Ağı:** Aşağıda sayılanlarla sınırlı olmaksızın, Believe tarafından işletilen web siteleri ağıdır: www.believebackstage.com, www.believedigital.com, www.believetunes.com, www.believedigital.it, www.believedigital.de, www.believe.co.uk ve www.believe.fr;
- b. **Believe Araçları:** Lisans Veren ve/veya Kayıtlar ve/veya Videolar ile ilgili Believe Ağı'nda host edilen sayfalar; Lisans Veren ve/veya Kayıtlar ve/veya Videolar'ın tanıtımını kolaylaştırmak için Believe tarafından Believe Ağı'nda zaman zaman erişilebilir kılınabilecek taşınabilir internet player veya başkaca on-screen araçlar ve/veya "widget"lar gibi fakat bunlarla sınırlı olmaksızın, Believe tarafından Lisans Veren'in kullanımına sunulan, Lisans Veren'in Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve/veya Çizimler'i tanıtmasına yardımcı olan bir takım yazılım ve uygulamalardır.
- c. **Kontrol Edilen Eserler.** Sözleri ve/veya müzikleri kısmen ve/veya tamamen Lisans Veren tarafından yazılan ve/veya bestelenen veya Lisans Veren tarafından kontrol edilen sözlü ve/veya sözsüz tüm müzik eserleridir.
- d. **Veritabanı.** Believe veya Believe adına üçüncü şahıslar tarafından derlenen (a) Believe Araçları'nın ziyaretçilerine veya kullanıcılarına ve/veya (b) Kayıtlar'ı ve/veya Videolar'ı ve/veya Lisans Veren'le ilgili veya Lisans Veren'i içeren başkaca ürünleri satın alan tüketicilere ilişkin herhangi bir kaynaktan edinilen bilgileri içeren veritabanıdır. Söz konusu bilgiler bunlarla sınırlı olmaksızın, (i) fiziki adresler ve e-posta adresleri (ii) cep, ev veya diğer telefon numaraları (iii) diğer kişisel bilgiler (iv) satın alma geçmişi (v) diğer istatistiki ve demografik verileri kapsar.

Ek 14: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 3

information, (iv) purchase history and (v) other statistical and demographic data; e. Digital Distribution and Synchronization Services means the facilities and services described in introduction paragraph 2 above; f. Digital Distribution means any transmission, distribution, dissemination or making available of Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata, and /or Your Cover Artwork (or their digitised content) by any means now known or invented in the future including, but not limited to, telephone, satellite, wireless, cable and/or the internet and includes the use of Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork in Mobile Applications and the manufacture, distribution and sale of Discs on Demand but excludes the manufacture, distribution and sale of records (other than Discs on Demand) in physical formats; g. Digital Distribution Service means any third party licensee (excluding the Excluded Digital Distribution Services) with whom Believe has entered, or may during the Term enter, into a digital distribution agreement which Believe may authorize to carry out the marketing, distribution or other use of Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork; h. Discs on Demand means records in physical formats that are manufactured specifically for (and shipped to) a consumer following the consumer placing an order through a service offered by a Digital Distribution Service such as, without limitation, the Disc on Demand service offered by www.amazon.com; i. Excluded Digital Distribution Services means the third party licensees (if any) listed in Appendix B; j. Mobile Application means any function, facility or application now existing or in the future invented, developed or implemented which is or becomes available for the use or dissemination of sound (including but not limited to use as alert tones, ringtones, ring tones or ring sounds), text	e. Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri. Yukarıda Giriş Madde 2'de tanımlanan hizmet ve olanakları ifade eder. f. Dijital Dağıtım. Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve/veya Çizimler'in (veya bunların dijitalleştirilmiş içeriklerinin) telefon, uydu, kablolu, kablosuz ve/veya internet gibi ve fakat bunlarla sınırlı olmaksızın hâlihazırda bilinen veya ileride icat edilecek olan her türlü araçla iletimi, dağıtımı veya erişilir kılınmasıdır. Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve/veya Çizimler'in Mobil Uygulamalar'da kullanılması ve Discs on Demand üretimi, dağıtımı ve satımı bu kapsamda olup; Discs of Demand dışındaki fiziki kayıtların üretimi, dağıtımı ve satımı ise kapsam dışıdır. g. Dijital Dağıtım Servis(ler)i. Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve Çizimler'in pazarlaması, dağıtımı veya başkaca kullanımları için Believe tarafından yetkilendirilebilecek olan, işbu Sözleşme'den önce veya işbu Sözleşme süresince Believe ile dijital dağıtım anlaşması akdetmiş olan herhangi bir üçüncü şahıs lisans alanıdır (Kapsam Dışı Dijital Dağıtım Servisleri hariç.) h. Discs on Demand. Herhangi bir tüketicinin, www.amazon.com gibi ve fakat bununla sınırlı olmaksızın, herhangi bir Dijital Dağıtım Servisi tarafından sağlanan hizmetler aracılığıyla sipariş vermesini müteakiben, sipariş veren tüketiciye özel olarak üretilen (ve gönderilen) fiziki kayıtlardır. i. Kapsam Dışı Dijital Dağıtım Servisleri. (varsa) EK-B'de belirtilen üçüncü şahıs lisans alanıdır. j. Mobil Uygulama. Seslerin (alert tones, ringtones, ring tunes, ring sounds dahil fakat bunlarla sınırlı olmaksızın), metinlerin (Metin iletimi, SMS ve MMS dahil fakat bunlarla sınırlı olmaksızın), grafiklerin, herhangi bir betimleme, ikon, karakter, imza ve sesli postanın hareketli veya hareketsiz görüntülerinin, herhangi bir taşınabilir aygıt aracılığıyla kullanılmasını veya iletilmesini sağlayan hâlihazırda mevcut veya ileride icat olunacak fonksiyon, olanak veya uygulamalardır.
--	--

Ek 15: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 4

(including text messaging, SMS and MMS), graphics, moving and still images of any description, icons, characters, signatures and voice mail by means of any portable device; k. Synchronization Income means Believe's actual net receipts solely and identifiably attributable to the grant of synchronization licences for the use of any of Your Recording in synchronization with moving visual images; l. Terms and Conditions means Believe's terms and conditions from time to time applicable to the use of the Believe Network, the Believe Tools and the Digital Distribution and Synchronization Services; m. Upload means the process by which during the Term You may, through Your Personal Area and in accordance with the Terms and Conditions, upload Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork in electronic format for Digital Distribution and Synchronization Services by Believe; n. Your Cover Artwork means album cover artwork and any other artwork or images relating to You and/or Your Recordings and/or Your Music Videos that You Upload or otherwise provide to Believe; o. Your Metadata means the digital information conveying information regarding any of Your Recordings and/or Your Music Videos, such as the names of the artists, authors and composers, the artist biography, the title of the album, the name of the song, the name of the record company, the description of the album, the lyrics of the songs, the track and album pricing information, concert information, music genre and such other elements as may be required by Believe pursuant to the Terms and Conditions; p. Your Music Videos means all audio-visual recordings made before or during the Term that are owned or controlled by You including, without limitation: (i) the audio-visual recordings listed in Appendix C; and (ii) all audio-visual recordings Uploaded by You; q. Your Recordings means all audio recordings made before or during the Term that are owned or	k. Senkronizasyon Geliri. Believe'in sadece Kayıtlar'dan herhangi birinin hareketli görseller üzerine senkronize edilerek kullanılması için verdiği senkronizasyon lisanslarından elde ettiği gerçek net gelirdir. l. Şart ve Koşullar. Believe Ağı'nın, Believe Araçları'nın ve Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri'nin kullanımına ilişkin olarak zaman zaman uygulama alanı bulan ve Believe tarafından belirlenen şart ve koşullardır. m. Yükleme. Believe tarafından Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri'nin sunulabilmesi için, Lisans Veren'in, Sözleşme Süresince ,Şart ve Koşullar'a uygun olarak, Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve/veya Çizimler'i, elektronik formatta Kişisel Alanı'na yüklemesine ilişkin süreçtir. n. Kapak Çizimleri "Çizimler". Lisans Veren tarafından, Yükleme yoluyla veya başkaca bir şekilde Believe'e sunulan albüm kapak çizimleri ile Lisans Veren ve/veya Kayıtlar ve/veya Videolar ile ilgili başkaca her türlü çizim veya görüntülerdir. o. Metaveriler. Sanatçı, eser sahibi ve besteci isimleri, sanatçı biyografileri, albüm isimleri, şarkı isimleri, yapımcı şirketi isimleri, albüm açıklamaları, şarkı sözleri, albüm ve müzik parçası fiyat bilgileri, konser bilgileri, müzik türü bilgileri ile Şart ve Koşullar çerçevesinde Believe tarafından talep edilebilecek sair unsurlar gibi Kayıtlar'a ve/veya Videolar'a ilişkin dijital ortamdaki bilgilerdir. p. Müzik Videoları "Videolar". (i) EK-C'de belirtilen görsel-işitsel kayıtlar (ii) Lisans Veren tarafından Yüklenen tüm görsel-işitsel kayıtlar dahil fakat bunlarla sınırlı olmaksızın, Sözleşme'den önce veya Sözleşme süresince yaratılmış olan ,Lisans Veren'in sahibi olduğu veya kontrol ettiği tüm görsel-işitsel kayıtlardır. q. Kayıtlar. (i) EK-C'de listelenen ses kayıtları (ii) Lisans Veren tarafından Yüklenen tüm ses kayıtları dahil fakat bunlarla sınırlı olmaksızın, Sözleşme'den önce veya Sözleşme süresince yaratılmış olan, Lisans
---	---

Ek 16: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 5

controlled by You including, without limitation: (i) the audio recordings listed in Appendix C; and (ii) all audio recordings Uploaded by You; 3. Distribution by Believe: Believe agrees, during the Term and in the Territory, to make its Digital Distribution and Synchronization Services available to You for the purpose of: - Enabling Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork to be exploited through Digital Distribution (including Mobile Applications), other than such Excluded Digital Distribution Services as listed in Appendix B; - Arranging opportunities for You to participate in Mobile Applications by means other than (or additional to) exploitation of Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork by means of Digital Distribution; - Seeking opportunities for Your Recordings to be used in films, television programmes, advertisements and other audio-visual media; and - Creating and/or developing the Believe Tools and making available Believe's electronic customer relationship management (e-CRM) system in connection with the creation of a Database. 4. Grant of Rights: To enable Believe to make its Digital Distribution and Synchronization Services available to You, You hereby irrevocably and exclusively grant to Believe, during the Term and throughout the Territory the licence and consent to (and to authorise Digital Distribution Services to) store, reproduce, convert, digitize, copy and encode Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork in digital format and to exploit Your Recordings, Your Music Videos and Your Cover Artwork by Digital Distribution including, without limitation, the rights to: - Distribute, promote, stream, perform and make available Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork in digital	Veren'in sahibi olduğu veya kontrol ettiği tüm ses kayıtlarıdır. 3. Believe Tarafından Yapılacak Dağıtım Believe, - Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve /veya Çizimler'in Dijital Dağıtım yoluyla (Mobil Uygulamalar dahil ve fakat EK-B'de öngörülen Kapsam Dışı Dijital Dağıtım Servisleri hariç olmak üzere) işletilmesi - Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve/veya Çizimler'in Dijital Dağıtım yoluyla işletilmesi dışında (veya buna ilaveten) Lisans Veren'in Mobil Uygulamalar'da yer alması için olanaklar yaratılması. - Kayıtlar'ın; filmlerde, televizyon programlarında, reklamlarda ve başkaca görsel-işitsel medyalarda kullanılması için olanaklar araştırılması ve - Believe Araçları'nın yaratılması ve/veya geliştirilmesi; bir Veritabanı oluşturulmasıyla bağlantılı olarak Believe'e ait Elektronik Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi'nin Lisans Veren'in kullanımına sunulması amaçlarıyla, Sözleşme süresince ve Bölge içerisinde, Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri'ni Lisans Veren'in kullanımına sunacağını kabul eder: 4. Lisans Verilen Haklar Lisans Veren, Believe'in Lisans Veren'e Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri sunabilmesi için, Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve Çizimler'i dijital formatta saklama, yeniden üretme, dönüştürme, dijitalleştirme, kopyalama ve kodlama ile Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve Çizimler'i Dijital Dağıtım yoluyla kullanma haklarına ilişkin olarak (ve aynı haklara ilişkin olarak Dijital Dağıtım Servisleri'ni yetkilendirme hakkı dahil olmak üzere), Believe'e, Sözleşme Süresi boyunca ve Bölge içerisinde geçerli olmak üzere münhasır lisans ve izin verdiğini gayrikabulirucu kabul, beyan ve taahhüt eder. Lisans Veren tarafından Believe'e tanınan sözleşmesi haklar, bunlarla sınırlı olmaksızın aşağıdakileri kapsamaktadır: - Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve Çizimler'i, dijital formatta, tek bir müzik parçası, ringtone, tüm albüm veya videolar şeklinde (Kayıtlar, Çizimler ve Metaveriler kullanılarak yaratılan videolar dahil
--	--

Ek 17: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 6

form, as individual tracks, ringtones, entire albums, videos (including videos created using Your Recordings, Your Cover Artwork and Your Metadata) to Digital Distribution Services and on the Believe Tools; 2. Distribute, promote, stream, perform and make available Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork either on-demand or as part of a video service, including but not limited to so called "social media" services such as YouTube or Facebook; 3. Use Your Recordings, Your Music Videos, Your Cover Artwork, Your Metadata, any tracks and/or albums information, your name and professional name and likenesses, images and photographs of, biographical material relating to, You in connection with Digital Distribution and Synchronization Services, including their use in any mixed or unmixed digital compilations and/or in any marketing materials to promote You and/or Your Recordings and/or Your Music Videos, including the creation of Music Videos using Your Recordings, Your Cover Artwork and Your Metadata, in eventual association or not, with the corresponding lyrics; 4. Subject to Your prior approval over the selection of Your Recordings and/or Your Music Videos, use and/or distribute Your Recordings and/or Your Music Videos as free downloads, as part of a campaign to promote Your Recordings and/or Your Music Videos and with a view to increase sales of Your Recordings and/or Your Music Videos; 5. On a non-exclusive basis and subject to your written approval, use part of the whole of Your Recordings and/ or Your Music Video on motion picture, television soundtracks or TV commercials, video and multimedia games for musical illustrating or synchronization purposes. By exception, You hereby grant Believe an exclusive right to make Your Recordings available for synchronization on videos made by users on social media video services such as YouTube. You irrevocably and unconditionally waive and (where waiver is not permitted by law) agree not to assert against Believe or any Digital Distribution Service any and all	olmak üzere) Believe Aygıtları'nda ve Dijital Dağıtım Servisleri'ne dağıtma, tanıtma, stream etme, temsil etme ve kişilerin erişimine sunma 2. Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve/veya Çizimler'i, Youtube ve Facebook gibi "Sosyal Medya Hizmetleri" dahil ve fakat bunlarla sınırlı olmaksızın, on-demand olarak veya video hizmetlerinin parçası olarak, dağıtma, tanıtma, stream etme, temsil etme ve kişilerin erişimine sunma 3. Kayıtlar, Çizimler ve Metaveriler'i şarkı sözleriyle birlikte kullanarak müzik videoları oluşturmak da dahil olmak üzere, Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i, Çizimler'i, herhangi bir müzik parçası ve/veya albüm bilgisini, Lisans Veren'in adını, mesleki adını, görüntüsünü, fotoğrafını ve biyografisini, Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri ile bağlantılı olarak, yukarıda sayılanların mikslenmiş veya mikslenmemiş dijital compilation albümlerde kullanılması da dahil olmak üzere, Lisans Veren'i ve/veya Kayıtlar'ı ve/veya Videolar'ı tanıtmak için herhangi bir pazarlama materyalinde kullanma 4. Kayıtlar'ın ve/veya Videolar'ın tanıtım kampanyasının bir parçası olarak ve satışların artırılması amacıyla, önceden Lisans Veren'in yazılı olarak onaylamış olduğu Kayıtlar ve/veya Videolar'ı ücretsiz download olarak kullanma ve/veya dağıtma 5. Münhasır olmayan bir şekilde ve Lisans Veren'in yazılı onayına tabi olarak, Kayıtlar'ı ve/veya Videolar'ı, kısmen veya tamamen, sinema filmlerinde, televizyon soundtracklerinde, TV reklamlarında, video oyunlarında ve multimedya oyunlarında müzikal bezeme veya senkronizasyon amacıyla kullanmak. Şu kadarki, Lisans Veren, Kayıtlar'ın, Youtube gibi sosyal medya video servislerinde kullanıcılar tarafından meydana getirilen videolarda senkronize edilmesi amacıyla kişilerin erişimine sunma hakkını münhasıran Believe'e tanımaktadır. Lisans Veren, Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve/veya Çizimler üzerinde sahip olduğu manevi haklarından Believe ve Dijital Dağıtım Servisleri lehine feragat ettiğini ve Believe'e, İşbu Sözleşme kapsamında Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri'ni sunabilmesi için, manevi hakları kullanma
---	---

Ek 18: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 7

moral and like rights that You have in Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Art Work and the compositions embodied in them. You also, in order for Believe to provide you Digital Distribution and Synchronization Services, grant Believe a license to use your moral and like rights. To the extent that the rights granted to Believe under this agreement require the consent of third parties (as would be the case, for example, if a third party owns the copyright in one or more Your Recordings and/or Your Music Videos) You specifically confirm (without limiting the warranties given in this agreement) that You have obtained the prior written consent of those parties to enable You to grant the rights granted to Believe under this agreement. Believe may, during the Term, subject to your consent and approval grant to third parties licences which extend beyond the Term if granted in the ordinary course of business and in good faith. Those licences shall not be affected by the expiry of the Term. Believe may also during the Term, subject to your consent and approval grant to third parties synchronization licences which extend beyond the Territory. You shall own all rights in and to the Database subject to Believe's right to make use thereof during the Term. You shall own the rights to all Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork Imported, populated and collected within the Database by You. 5. Term: The "Term" of this agreement shall commence on the date of this agreement and shall be for an initial period of three (3) years (the "Initial Period") and shall thereafter renew indefinitely for successive periods of two years unless and until terminated by either Party giving to the other Party not less than six (6) months written notice expiring at the end of the Initial Period or any subsequent two (2) year period following the end of the Initial Period. 6. Territory: The "Territory" of this agreement shall be the World other than such excluded territories as listed in Appendix A.	yetkisi verdiğini kabul ve taahhüt eder. Lisans Veren'in kanunen bu haklardan feragat etmesinin mümkün olmaması halinde ise, Lisans Veren, söz konusu haklarını Believe ve Dijital Dağıtım Servisleri'ne karşı ileri sürememeyi kabul ve taahhüt eder. İşbu Sözleşme altında Believe'e tanınan haklarla ilgili olarak üçüncü şahıslardan izin alınması gerekiyor ise (örneğin, Kayıtlar'ın ve/veya Videolar'ın biri veya birkaçı üzerindeki telif hakları üçüncü bir şahsa ait ise), Lisans Veren, İşbu Sözleşme'deki taahhütlerine hâlel getirmeksizin, İşbu Sözleşme'de öngörülen hakları Believe'e tanıyabilmek için söz konusu üçüncü şahıslardan alınması gereken izinleri önceden almış olduğunu kabul eder. Believe, Sözleşme Süresi içerisinde, Lisans Veren'in onayına tabi olmak üzere, olağan faaliyetlerin seyrinde ve iyiniyet çerçevesinde, üçüncü şahıslara Sözleşme Süresi'ni aşan sürelerle lisans verebilir. Söz konusu lisanslar, İşbu Sözleşme'nin süresinin sona ermesinden etkilenmez. Believe ayrıca, Sözleşme Süresi içerisinde, Lisans Veren'in onayına tabi olmak üzere, üçüncü şahıslara Bölge'yi aşan senkronizasyon lisansları verebilir. Veritabanı üzerindeki tüm haklar Lisans Veren'e aittir. Şu kadar ki, Believe, Sözleşme Süresince bu hakları kullanabilir. Lisans Veren tarafından Veritabanı dahilinde aktarılan, yerleştirilen ve toplanan tüm Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve/veya Çizimler üzerindeki haklar Lisans Veren'e aittir. 5. Süre: İşbu Sözleşme, Sözleşme Tarihinden itibaren üç (3) yıl süre ile geçerli olacaktır ("Başlangıç Dönemi"). Taraflardan herhangi biri, Başlangıç Dönemi'nin veya Başlangıç Dönemi'ni müteakip herhangi bir 2(iki) yıllık dönemin sonra ermesinden en az 6 (altı) ay öncesinde diğer Tarafa yazılı olarak bildirimde bulunmadıkça, İşbu Sözleşme, 2 (iki) yıl süre ile kesin olarak uzar. 6. Bölge: İşbu Sözleşme'nin geçerli olacağı Bölge, EK-A ile kapsanan dışı bırakılan bölgeler hariç olmak üzere tüm Dünyadır. 7. Tarafların Yükümlülükleri:
---	---

Ek 19: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 8

7. Obligations of the Parties: a. Believe will create a secure area, hosted on the Believe Network ("Your Personal Area") accessible only by You using a unique password and account designation ("Your Log In"). Your Log In will be communicated to You by Believe only upon receipt of signed copies of this agreement by Believe. b. You are responsible for maintaining the confidentiality of Your Log-In and are fully responsible for all activities that occur through Your Personal Area. You shall immediately notify Believe of any unauthorised use of Your Log-In or Your Personal Area and any other breach of the security of Your Personal Area and shall ensure that You log-out from Your Personal Area at the end of each session. Believe cannot and will not be liable for any loss or damage arising from your failure to comply with this paragraph. c. Using your Log In, You will Upload through Your Personal Area or as directed by Believe's content team, Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork, in accordance with the Terms and Conditions. d. Believe shall not be held responsible for errors or omissions made by You using Your Personal Area or by Digital Distribution Services and reserves the right to edit, make the corrections and changes necessary to Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork in order to make their Digital Distribution possible; Believe also reserves the right to select the Digital Distribution Services most appropriate for Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork and to not distribute certain of Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork. e. You authorize Believe to use and/or to edit Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata, Your Cover Artwork to create new products such as ringtones and music videos and to edit Your Metadata for the purposes of cleaning and store compliance. 8. Representations, Warranties and Indemnity: a. You undertake, represent and warrant that:	a. Believe, Believe Ağında barındırılan ve sadece Lisans Veren tarafından Lisans Veren'e verilen özel bir şifreyle ("Oturum Açma Bilgileri") erişilebilen güvenli bir alan yaratacaktır ("Kişisel Alan"). Oturum Açma Bilgileri, işbu Sözleşme'nin imzalı nüshalarının Believe'e ulaşması üzerine, Lisans Veren'e iletilecektir. b. Lisans Veren, Oturum Bilgileri'nin gizliliğini sağlamaktan ve Kişisel Alan'da gerçekleşen tüm işlemlerden sorumludur. Lisans Veren, Oturum Bilgileri'nin veya Kişisel Alan'ın yetkisiz kullanımlarını veya güvenlik ihlallerini derhal Believe'e bildirmelidir ve her oturum sonunda Kişisel Alan'dan çıkış yapmalıdır. Believe, Lisans Veren'in işbu maddede belirtilen hususlara uymaması nedeniyle doğabilecek herhangi bir kayıp veya zarardan sorumlu değildir. c. Lisans Veren, Şart ve Koşullar doğrultusunda, Oturum Bilgileri'ni kullanarak veya Believe'in içerik takımı tarafından yönlendirilerek, Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve Çizimler'i Kişisel Alanı'na yükleyecektir. d. Believe, Dijital Dağıtım Servisleri'nin hata ve ihmallerinden veya Lisans Veren'in Kişisel Alan'ı kullanırken yaptığı hata ve ihmallerden sorumlu değildir. Believe, Dijital Dağıtım mümkün kılabilmek için Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve Çizimler'de gerekli gördüğü düzenleme, düzeltme ve değişiklikleri yapabilir. Believe ayrıca, Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve Çizimler için en uygun olan Dijital Dağıtım Servisini seçme hakkı ile bazı Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve Çizimler'i dağıtmama hakkını saklı tutar. e. Lisans Veren, Believe'in, cleaning ve store kurallarına uyum amaçlarıyla, Metaveriler'i düzenlemesine ve Kayıtlar'ı, Çizimler'i ve ve/veya Metaveriler'i ringtone ve müzik videoları gibi yeni ürünler yaratmada kullanmasına ve/veya düzenlemesine izin vermektedir. 8. Beyanlar, Taahhütler ve Tazminatlar: a. Lisans Veren, aşağıdakileri kabul, beyan ve taahhüt eder:
---	--

Ek 20: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 9

i. You have the full right and authority to enter into this agreement and to grant the rights contained herein and have neither done nor will do anything which would derogate from Believe's rights under this agreement; ii. You have the full authority to act on behalf of any and all owners of any right, title or interest in and to Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata, Your Cover Artwork and any other material You provide to Believe; iii. You own or control the rights necessary to make the grant of rights under this agreement and the exercise of such rights by Believe and/or any Digital Distribution Service and/or any third party synchronization client shall not violate or infringe the rights of any third party; iv. All expenses related to the recording of Your Recordings, Your Music Videos and Your Cover Artwork were or will be paid in full and in no event shall Believe be held responsible for any payment of any amounts related thereto; v. You have acquired or will acquire prior to delivery to Believe in writing, from all artists and musicians who have performed on Your Recordings and Your Music Videos the rights necessary to make the grant of rights under this agreement and copyright law. You hereby grant to Believe all such authorizations and consents. You hereby waive (and will procure that each artist and musician who has performed on Your Recordings and Your Music Videos will waive) any so called moral rights pursuant to copyright law or otherwise save for the right (where applicable) to be identified as the artists in respect of Your Recordings and/or Your Music Videos (as applicable)	i. Lisans Veren, işbu Sözleşme'yi imzalamak ve işbu Sözleşme'de belirtilen hakları tanımak için gerekli tüm hak ve yetkiye sahiptir ve Believe'in işbu Sözleşme altındaki haklarını tehlikeye düşürecek herhangi bir şey yapmamıştır ve yapmayacaktır. ii. Lisans Veren, Kayıtlar, Videolar, Metaveriler, Çizimler veya Lisans Veren tarafından Believe'e sunulan diğer materyaller üzerinde hak, mülkiyet veya menfaat sahibi olan tüm şahıslar adına hareket etmeye tamamen yetkilidir. iii. Lisans Veren, işbu Sözleşme altındaki hakları tanıyabilmek için gerekli tüm hakları haizdir veya kontrol etmektedir; ve bu hakların Believe ve/veya herhangi bir Dijital Dağıtım Servisi ve/veya herhangi bir senkronizasyon müşterisi tarafından kullanılması, herhangi bir üçüncü şahsın haklarını ihlal veya tecavüz etmemektedir. iv. Lisans Veren, Kayıtlar'ın, Videolar'ın ve Çizimler'in kaydedilmesine ilişkin tüm masrafları tamamen ödemiştir/ödeyecektir; Believe, hiçbir şekilde, buna ilişkin herhangi bir meblağ ödemekle sorumlu tutulamaz. v. Lisans Veren, işbu Sözleşme'de öngörülen hakları Believe'e tanıyabilmek için, Kayıtlar'ı ve Videolar'ı Believe'e teslim etmezden önce, Kayıtlar ve Videolar'da yer alan tüm icracı sanatçılardan ve müzisyenlerden, işbu Sözleşme ve ilgili yasalar çerçevesinde gerekli tüm hak ve izinleri yazılı olarak almıştır/alacaktır. Lisans Veren, söz konusu tüm yetki ve izinleri işburada Believe'e tanımaktadır. Lisans Veren ayrıca Kayıtlar ve/veya Videolar üzerinde sahip olduğu tüm manevî haklarından ilgili yasalar çerçevesinde feragat etmektedir ve Kayıtlar ve/veya Videolar'da yer alan tüm sanatçı ve müzisyenlerin de, adın belirtilmesi hakkı hariç olmak üzere, tüm manevî haklarından feragat etmesini sağlayacağını taahhüt etmektedir.
--	---

Ek 21: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 10

vi. You have paid and will pay any and all amounts payable directly or indirectly to any rights holder (including, without limitation, all authors, composers and publishers of musical compositions embodied in Your Recordings and/or Your Music Videos) in connection with the use of Your Recordings, Your Music Videos and/or Your Cover Artwork under this agreement provided that Believe shall have the option (but not the obligation) to pay on Your behalf any and all amounts payable directly or indirectly to any authors, composers and publishers of musical compositions embodied in Your Recordings and/or Your Music Videos; vii. None of your Recordings or your Music Videos infringe upon the rights of any person or company or violates any law or regulation; viii. You have acquired or will acquire prior to delivery of the applicable Your Metadata in writing, from all artists the rights necessary to use their name and/or professional name in Your Metadata in connection with the Digital Distribution of Your Recordings and Your Music Videos; ix. Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork (and the compositions which they reproduce) are not defamatory or obscene, do not infringe or violate the rights of any person, and do not violate any law or regulation in any territory authorized for Digital Distribution; x. You will not incur any liability on behalf of Believe or represent that You are entitled to do so; xi. The Controlled Compositions will be available to Believe and all Digital Distribution Services, during the Term and in the Territory, for use in connection with Digital Distribution: 1) at the statutory or (if none) standard industry rate in each	vi. Lisans Veren, Kayıtlar'ın, Videolar'ın ve/veya Çizimler'in işbu Sözleşme çerçevesinde kullanımı sebebiyle, doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir hak sahibine (bunlarla sınırlı olmaksızın, Kayıtlar ve/veya Videolar'da yer alan müzik eserlerinin söz yazarlarına, bestecilerine ve editörlerine) ödenmesi gereken tüm bedelleri ödemiştir ve ödeyecektir. Şu kadarki, Believe, Kayıtlar ve/veya Videolar'da yer alan müzik eserlerinin söz yazarlarına, bestecilerine veya editörlerine doğrudan veya dolaylı olarak ödenmesi gereken bedelleri Lisans Veren adına ödeme opsiyonuna sahip olup; bu opsiyon hiçbir şekilde Believe'in söz konusu bedelleri ödeme yükümlülüğü şeklinde yorumlanamaz. vii. Kayıtlar veya Videolar, herhangi bir üçüncü gerçek veya tüzel kişinin haklarına tecavüz etmemektedir veya herhangi bir kanun veya yönetmeliği ihlal etmemektedir. viii. Lisans Veren, Metaveriler'i Believe'e teslim etmezden önce, sanatçı isim ve/veya mesleki isimlerinin Kayıtlar'ın ve Videolar'ın Dijital Dağıtım ile bağlantılı olarak Metaveriler içerisinde kullanılması için gerekli tüm izinleri tüm ilgili sanatçılardan yazılı olarak almıştır veya alacaktır. ix. Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve Çizimler (ve bunlar içerisinde yer alan müzik eserleri) lekeleyici veya müstehcen değildir, herhangi bir kişinin haklarına tecavüz etmemektedir ve Dijital Dağıtım yapılan herhangi bir Bölge'nin kanun veya yönetmeliklerini ihlal etmemektedir. x. Lisans Veren, Believe adına herhangi bir taahhüt altına giremez veya buna yetkili olduğunu beyan edemez. xi. Believe ve tüm Dijital Dağıtım Servisleri, Dijital Dağıtımla bağlantılı olarak, Sözleşme Süresince ve Bölge içerisinde, Kontrol Edilen Eserleri 1) İlgili Ülkede telif hakkı ile korunan materyallerin dijital dağıtım lisanslanmalarında uygulanan yasal
--	--

Ek 22: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 11

country for the licensing of copyrighted material for Digital Distribution; and 2) free of charge and without restriction for use (including on the Believe Tools) in connection with the advertising and promotion of Your Recordings and Your Music Videos. xii. None of Your Recordings or Your Music Videos contains any uncleared master or publishing samples, and You shall supply Believe with full details of all such samples and all clearances obtained prior to execution of this agreement. In the event that it subsequently transpires that any element of any such sample has not been fully cleared then Believe (without prejudice to its other rights) shall have the right to require You to obtain such clearance or to attempt to clear such usage itself provided always that You shall have the right to reasonably approve any such sample clearance costs in each instance. You hereby agree to remove any samples that may be embodied in Your Recordings and/or Your Music Videos for which clearance on commercial terms cannot be obtained from the appropriate party. Any costs incurred by Believe in obtaining clearance from such third parties in connection with said samples shall be deductible in full from any monies becoming due to You hereunder b. Believe undertakes, represents and warrants that: i. Believe has the full right and authority to enter into this agreement; ii. Believe shall not use or exploit Your Recordings and/or Your Music Videos in a way that is inconsistent with the rights granted pursuant to this agreement; iii. Believe will use all reasonable endeavours to ensure its licensees account promptly and in line with the terms of its agreement with each of them. iv. Believe will keep full and accurate books of accounts.	rayiç veya (yoksa) standart endüstri rayıcı üzerinden ve 2) Kayıtlar ve Videolar'ın tanıtımı ve reklamı ile bağlantılı olarak, herhangi bir bedel ödemeksizin ve herhangi bir kullanım sınırı olmaksızın (Believe Ağı dahil olmak üzere) kullanabilecektir. xii. Kayıtlar veya Videolar, uncleared master veya publishing sample içermemekte olup; Lisans Veren, Sözleşme'nin imzalanmasından önce yapılan tüm clearance ve samplelarla ilgili Believe'e bilgi verecektir. Sözleşme'nin imzalanmasından sonra herhangi bir sample'ın tamamen clear edilmediği ortaya çıkarsa, Believe (diğer haklarına halel getirmeksizin) bu clearanceların Lisans Veren tarafından alınmasını isteyebilir veya kendisi bizzat clearanceları alabilir; ki her durumda clearance masrafları Lisans Veren'e aittir. Lisans veren, ilgili kişilerden clearance alınması mümkün olmayan tüm sampleları Kayıtlar ve/veya Videolar'dan çıkaracağını kabul eder. Ayrıca Believe, üçüncü kişilerden clearance almak için yapacağı masrafları, Lisans Veren'e işbu Sözleşme altında ödenecek bedellerden mahsup etme hakkını haizdir. b. Believe aşağıdakileri kabul, beyan ve taahhüt etmektedir. i. Believe işbu Sözleşme'yi akdetmek için tam hak ve yetkiyi haizdir. ii. Believe, Kayıtlar'ı ve/veya Videolar'ı, işbu Sözleşmede kendisine tanınan haklarla çelişen bir şekilde kullanmayacaktır. iii. Believe, lisans verdiği üçüncü kişilerin, Believe ile sözkonusu üçüncü kişiler arasındaki sözleşmelere uygun olarak gerekli hesapları tutmaları için tüm makul çabayı gösterecektir.
--	---

Ek 23: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 12

v. On receipt of written notice from You that there is any issue with ownership or control of the rights to any of Your Recordings and/or Your Music Videos, Believe shall take down (and where applicable issue take down notices to Digital Distribution Services) to such content within 3 business days of receipt of such notice from You . In any event Believe shall take down any of Your Recordings (and issue take down notices to Digital Distribution Services) within one (1) month of written notice from You and Believe shall ensure it is a provision of its contract with Digital Distribution Services to take down such content in the aforesaid timeframe c. i. You indemnify Believe and hold Believe harmless from and against any and all reasonable losses, damages and costs, including internal Believe administrative costs and reasonable legal fees arising out of or by reason of any agreed or adjudicated claim that is inconsistent with or arising out of or by reason of any breach of the representations, warranties, grants undertakings or agreements given under this agreement. If Believe has any claim against You under this agreement, including pursuant to clause 8.d., Believe is, without any need to make any notifications, entitled to withhold from any sums payable to You under this agreement any amount reasonably sufficient to meet such claim, including related damages and costs. ii. Believe shall indemnify and hold You harmless from and against any and all reasonable losses, damages and costs including reasonable legal fees arising out of or by reason of any third party claim agreed by Believe in writing or any third party claim adjudicated and upheld by a court of competent jurisdiction arising out of or by reason of any breach of the representations, warranties, grants undertakings or agreements given by Believe under this agreement. d. In the event Believe is notified of a third party claim in connection with one or more of Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork, Believe will have the	iv. Believe, gerekli tüm hesap ve kayıtları tutacaktır. v. Believe, Lisans Veren'in yazılı bildirimi üzerine Kayıtlar ve/veya Videolar ile ilgili herhangi bir sahiplik veya kontrol uyumsuzluğu olduğunu öğrenmesi halinde, söz konusu bildirimden itibaren üç işgünü içerisinde ilgili Kayıtlar'ı ve/veya Videolar'ı çıkaracaktır (veya Dijital Dağıtım Servislerine bu yönde bildirimde bulunacaktır). Believe, her durumda, Lisans Veren'in bildiriminden itibaren 1(bir) ay içerisinde ilgili Kayıtlar'ı ve/veya Videolar'ı çıkaracak ve Dijital Dağıtım Servisleri'nin de aynısını yapmasını sağlamak için Dijital Dağıtım Servisleri ile arasındaki sözleşmelere de bu yönde bir hüküm koyacaktır. c. i. Lisans Veren, Lisans Veren'in işbu Sözleşme altındaki herhangi bir beyanını, garantisini veya taahhüdünü ihlal etmesi veya bunlara aykırı davranması nedeniyle herhangi bir üçüncü kişinin Believe'den herhangi bir talepte bulunması halinde, Believe'in iç idari masrafları ve makul yargılama masrafları dahil olmak üzere, Believe tarafından anlaşma yoluyla veya mahkeme kararı gereği yapılan tüm makul kayıp, zarar ve masrafları tazmin etmeyi kabul, beyan ve taahhüt eder. Believe, işbu Sözleşme'nin 8.d maddesi dahil olmak üzere, Lisans Veren'e karşı herhangi bir talebi olması halinde söz konusu talebin karşılanabilmesi için makul olan meblağı, ilgili zarar ve masraflar da dahil olmak üzere, herhangi bir bildirimde bulunmaya gerek olmaksızın, işbu Sözleşme altında Lisans Veren'e ödenecek meblağlardan mahsup edebilir. ii. Believe, Believe'in işbu Sözleşme altındaki herhangi bir beyanını, garantisini veya taahhüdünü ihlal etmesi veya bunlara aykırı davranması nedeniyle herhangi bir üçüncü kişinin Lisans Veren'den herhangi bir talepte bulunması halinde, Lisans Veren tarafından anlaşma yoluyla veya yetkili mahkeme kararı gereği yapılan tüm makul kayıp, zarar ve masraflarını, makul yargılama masrafları da dahil olmak üzere, tazmin etmeyi kabul, beyan ve taahhüt eder. d. Believe, Kayıtlar, Videolar, Metaveriler ve/veya Çizimler'den biri veya birkaçı ile ilgili herhangi bir üçüncü şahıs hak iddiasından haberdar olması halinde, söz konusu iddia çözümleninceye kadar,
--	---

Ek 24: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 13

right to immediately suspend all Digital Distribution and Synchronization Services to You and the payment of any amount of Digital Distribution Income, Synchronization Income owed to You until the claim has been resolved. Believe shall further be entitled to terminate this agreement and such termination shall not prevent Believe to seek indemnification under this agreement. e. You shall, at the request and expense of Believe, do all further acts, deeds and things and execute all further documents, deeds and instruments from time to time necessary to vest in Believe the rights granted by this agreement and for the protection and enforcement of those rights. 9. Distribution Fees, Reporting and Payment: a. In consideration of the Digital Distribution and Synchronization Services provided by Believe, You agree that Believe shall be entitled to: i. collect and receive one hundred percent (100%) of Digital Distribution Income, Synchronization Income; and ii. deduct and retain the Distribution Fees from Digital Distribution Income and Synchronization Income as described in Appendix D. b. Within sixty (60) days after the end of each calendar quarter, Believe shall make available in Your Personal Account a statement of the Digital Distribution Income, Synchronization Income received by Believe during such calendar quarter, the deductions from such Digital Distribution Income and Synchronization Income made pursuant to clause 9.a.ii and the net amount of such Digital Distribution Income, and Synchronization Income payable to You. If the net amount of such Digital Distribution Income, and Synchronization Income payable to You exceeds one hundred (€100) Euros, You shall be able to issue a request for payment in Your Personal Account and Believe shall pay You by wire transfer as follows: requests for payment received before the 14th of the month will be paid on the 15th; requests for payment received after the 14th will be paid on the 30th of the month. To the extent	Lisans Veren'e sunduğu tüm Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetlerini ve Lisans Veren'e ödemesi gereken tüm Dijital Dağıtım Geliri'ni, Senkronizasyon Geliri'ni derhal askıya alma hakkına sahiptir. Bu durumda Believe ayrıca işbu Sözleşme'yi feshetme hakkına da sahip olup; Believe'in fesih hakkını kullanması da, işbu Sözleşme altında tazminat talebinde bulunma hakkına hake getirmez. e. Lisans Veren, Believe'in talebi üzerine, işbu Sözleşme ile Believe'e tanınan hakların temlik edilebilmesi, korunabilmesi ve icra edilebilmesi için zaman zaman gerekli olabilecek tüm işlemleri Believe hesabına yapacaktır. 9. Dağıtım Ücreti, Raporlama ve Ödeme: a. Believe, sunduğu Dijital Dağıtım ve Senkronizasyon Hizmetleri karşılığında i. Dijital Dağıtım Geliri, Senkronizasyon Geliri %100'ünü talep ve tahsil etme ve ii. Dağıtım Ücreti'ni, EK-D'de açıklanan şekilde, Dijital Dağıtım Geliri, Senkronizasyon Geliri'nden düşme ve alıkoyma hak ve yetkisine sahip olacaktır. b. Believe, her çeyrek takvim yılının bitiminden sonraki 60 gün içerisinde, ilgili çeyrek takvim yılı içerisinde elde edilen Dijital Dağıtım Geliri ve Senkronizasyon Geliri'ni, söz konusu gelirlerden Madde 9.a.ii 'e göre yapılan kesintileri ve Lisans Veren'e ödenecek net miktarı içeren hesap özeti Lisans Veren'in Kişisel Alanı'nda erişilir kılacaktır. Lisans Veren'e ödenecek net miktarın 100 Euro'yu (€100) aşması halinde, Lisans Veren, Kişisel Alanı üzerinden talepte bulunarak, ödemenin banka havalesi ile yapılmasını talep edebilir. Believe, herhangi bir ayın 14. gününden önce Believe'e iletilen taleplerin ödemesini ilgili ayın 15. gününde, herhangi bir ayın 14. gününden sonra alınan taleplerin ödemesini ise ilgili ayın 30. gününde yapacaktır. Lisans Veren'e yapılmayan ödemeler, bir sonraki çeyrek ayda ödenecek miktara eklenecektir.
--	--

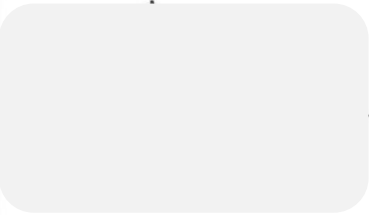
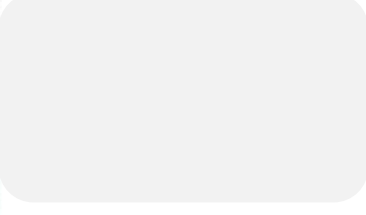
Ek 25: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 14

not paid to You, the net amount of such Digital Distribution Income and Synchronization Income payable to You will be rolled into the following quarter. c. The net amount of Digital Distribution Income and Synchronization Income payable by Believe under this agreement is inclusive of royalties and other payments which are due to any individual producer, mixer or re-mixer of Your Recordings and/or Your Music Videos or any other person to whom a royalty or other money is payable, all union and similar payments and the owner of Your Recordings and/or Your Music Videos if that is someone other than You. d. At any time within two (2) years after any statement is made available to You under this agreement, You may give Believe written notice of Your intention to appoint a Chartered or Certified Accountant (either an individual or a firm) to commence an examination of the books of Believe held in the United Kingdom insofar as they relate to payments to be accounted under this agreement. The examination may be commenced within six (6) months from the date of the challenge or objection, but not later. Believe shall allow the accountant to conduct the examination on reasonable notice and during normal business hours. e. In the event of any such examination of the books of Believe revealing an agreed underpayment, Believe shall pay You the amount of the underpayment together with interest thereon at the rate of 4% per annum above Barclay's Bank base rate for the time being in force from the date payment should have been made to the date of actual payment. And in the event that such underpayment is in excess of Three thousand pounds (£3,000) or 10% of the monies due (whichever is greater), Believe will additionally reimburse Your reasonable costs of examination (up to a maximum of the underpayment and excluded costs of travel, subsistence and accommodation in any event.) 10. General Provisions: a. This agreement shall be deemed to have been terminated automatically with immediate effect, without Believe having any liability to You, if You	c. İşbu Sözleşme altında Believe tarafından ödenecek net Dijital Dağıtım Geliri ve Senkronizasyon Geliri Kayıtlar'ın ve/veya Videolar'ın mixlerini veya remixlerini yapan kişilere veya başkaca kişilere ödenmesi gereken royalti ve sair bedelleri; tüm meslek birliği ve benzeri ödemeleri ve Kayıtlar'ın ve/veya Videolar'ın sahibi Lisans Veren'den başkaca biri ise, bu kişilere ödenmesi gereken bedelleri kapsamaktadır. d. Lisans Veren, herhangi bir hesap özeti için erişimine sunulmasından sonraki 2(iki) yıl içerisinde, olmak kaydıyla Believe'e yazılı bir bildirimde bulunarak, Believe'in Birleşik Krallık'taki defterlerinin incelenmesi için bir Yeminli Mali Müşavir (birey veya şirket) görevlendirmek istediğini bildirebilir. Şu kadar ki, söz konusu inceleme ancak işbu Sözleşme altındaki ödemelere ilişkin olarak yapılabilir. İnceleme, talebin ileri sürüldüğü tarihten itibaren 6(altı) ay içerisinde yapılabilir. Believe, makul bir süre önce ihbar edilen ve normal iş saatleri içerisinde yapılacak incelemelere izin vermek zorundadır. e. Believe'in defterlerinin incelenmesi sonucunda Taraflarca mutabık kalınan bir eksik ödemenin ortaya çıkması halinde, Believe, eksik ödenen bedeli Barclay Bankası'nın yıllık temel faiz oranı olan %4'lük faizi üzerinden hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte Lisans Veren'e ödeyecektir. Söz konusu eksik ödemenin Üç Bin Pound'dan (£3,000) veya Lisans Veren'e ödenmesi gereken bedelden %10 daha fazla olması halinde, Believe, ayrıca Lisans Veren'in inceleme için yaptığı makul masraflarını da karşılayacaktır (bu masrafların azami sınırı eksik ödenen bedel tutarında olup, her halukarda seyahat, geçim ve konaklama masrafları hariçtir) 10. Genel Hükümler: a. Lisans Veren'in, Kişisel Alanı'na ilk kez giriş yaptığı Şart ve Koşulları onaylamaması halinde, işbu Sözleşme, Believe'in Lisans Veren'e karşı herhangi bir sorumluluğu doğmaksızın, kendiliğinden derhal feshedilmiş sayılacaktır.
---	--

Ek 26: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 15

decline to accept the Terms and Conditions when You first access Your Personal Area. b. Except as provided otherwise, either Party has the right to terminate this agreement or the Term as result of a breach of this agreement by the other Party is such breach is not remedied within forty-five (45) days after having been required by written notice to do so. c. Upon termination of this agreement, Believe undertakes to send one take down notice of all Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and Your Cover Artwork to all Digital Distribution Services, and when necessary a second follow-up take-down notice, but, in no event, shall Believe be held liable for any delay or failure to take-down any of Your Recordings, Your Music Videos, Your Metadata and/or Your Cover Artwork, by any Digital Distribution Service. Believe undertakes to shall be entitled to keep a copy of Your Metadata for the purpose of reporting and archiving Digital Distribution Income and Synchronization Income information. d. You irrevocably grant to Believe the right to assign any or all of its rights under this agreement. e. If Believe is required to obtain Your approval on any matter, Your approval shall not be unreasonably withheld or delayed and is deemed given if You fail to notify Believe of Your disapproval in writing (giving written reasons) within five (5) working days of approval being requested. f. You acknowledge that You have been advised by Believe before signing this agreement to seek independent expert advice on the contents of this agreement to enable You fully to understand the terms of this agreement. g. No waiver of any breach of any term of this agreement is a waiver of any preceding or succeeding breach of the same or any other term. h. Any notice, approval, request, authorization, direction or other communication under this agreement shall be sent by electronic mail to the	b. Aksi öngörülmedikçe, Taraflardan herhangi biri, diğer tarafın Sözleşme'yi ihlal etmesi ve kendisine yazılı olarak yapılan bildirimden itibaren 45 (kırkbeş) gün içerisinde sözkonusu ihlali gidermemesi halinde, işbu Sözleşme'yi derhal feshetme hakkına sahiptir. c. İşbu Sözleşme'nin feshi halinde, Believe, Kayıtlar'ın, Videolar'ın, Metaveriler'in ve Çizimler'in kaldırılması için tüm Dijital Dağıtım Servisleri'ne bir kez ve gerek olursa ikinci kez bildirimde bulunacaktır. Ancak Believe, hiçbir şekilde, herhangi bir Dijital Dağıtım Servisi'nin Kayıtlar'ı, Videolar'ı, Metaveriler'i ve/veya Çizimler'i kaldırmakta gecikmesi veya kaldırmamasından sorumlu olmayacaktır. Believe, Dijital Dağıtım Geliri ve Senkronizasyon Geliri bilgilerini raporlamak ve arşivlemek amacıyla Metaveriler'in bir kopyasını tutacaktır. d. Lisans Veren, Believe'in İşbu Sözleşme'de öngörülen haklarını kısmen veya tamamen üçüncü kişilere devredebileceğini gayrikabili rucu olarak kabul eder. e. Believe'in herhangi bir konuda Lisans Veren'in iznini/onayını alması gerekmesi halinde, Lisans Veren, sözkonusu izni/onayı makul olmayan sebeplerle reddedemeyecek veya geciktiremeyecek olup; izin/onay talebinden itibaren 5 (beş) işgünü içerisinde Lisans Veren'in yazılı olarak (yazılı gerekçeler de belirterek) ret bildiriminde bulunmaması halinde, sözkonusu izin/onay verilmiş sayılacaktır. f. Lisans Veren, Believe'in, işbu Sözleşme şartlarının Lisans Veren tarafından tamamen anlaşılmasını mümkün kılmak için, işbu Sözleşme imzalanmadan önce bağımsız bir uzman görüşü almasını tavsiye etmiş olduğunu kabul eder. g. İşbu Sözleşme'nin herhangi bir hükmünün herhangi bir ihlali karşısında hareketsiz kalınması, aynı şartın veya başkaca bir şartın, önceki veya sonraki ihallerinden feragat edildiği anlamına gelmez. h. İşbu Sözleşme altında yapılacak tüm bildirim, onay, talep, yetkilendirme, yönlendirme veya diğer iletişimler e-posta ile yapılacak olup; resmi tatiller ve her yılın Aralık ayının 25'inden önceki Cuma günü ile sonraki yılın ilk çalışma günü hariç olmak üzere, gönderildiği iş gününde tebliğ alındığı kabul edilecektir.
--	---

Ek 27: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 16

email address provided to and by You in Your Account and shall be deemed to have been received on the business day on which they are sent except that public holidays and the period between the Friday prior to the 25th December in each year and the first working day of the subsequent year (inclusive) are excluded. i. This agreement contains all the terms agreed between the Parties and replaces all previous agreements written or oral on the subject matter of this agreement and may not be varied except in writing signed by the parties to this agreement. j. Where You are more than one individual, Your obligations under this agreement are joint and several and apply to each member of You as a member of a group and individually. k. Save to the extent expressly set out herein this Agreement is not intended to nor shall it create any rights, entitlements, claims or benefits enforceable by any person that is not a party hereto. Accordingly, save to the extent expressly set out in this Agreement, no person shall derive any benefit or have any right entitlement or claim to this Agreement. l. This agreement and any variation or amendments to this agreement are governed by and construed in accordance with the laws and procedures of Turkey. Each Party irrevocably submits to the exclusive jurisdiction of the Istanbul Courts over any claim, dispute or matter arising under or in connection with this agreement. Signed in on 18 janvier 2018 two copies 	i. İşbu Sözleşme Taraflar arasında mutabık kalınan tüm şartları içermekte olup, işbu Sözleşme'nin konusu ile ilgili önceki tüm sözlü veya yazılı anlaşmaların yerine geçer ve Taraflar'ın yazılı mutabakatı olmaksızın değiştirilemez. j. Lisans Veren'in birden fazla kişi olması halinde, işbu Sözleşme Lisans Veren'in her üyesine ayrı ayrı ve birlikte uygulanacaktır. k. İşbu Sözleşme'de açıkça belirtilmedikçe, işbu Sözleşme, Sözleşme'ye taraf olmayan kişiler tarafından ileri sürülebilecek herhangi bir hak, yetki, talep veya menfaat tanımamaktadır. Bu doğrultuda, işbu Sözleşmede açıkça belirtilmedikçe, hiçbir üçüncü kişi işbu Sözleşme'den bir hak, yetki, talep veya menfaat elde etmemelidir. l. İşbu Sözleşme ve İşbu Sözleşme'de yapılan tüm değişiklikler Türk mevzuat ve usullerine tabi olup, bunlara göre yorumlanacaktır. Taraflar, işbu Sözleşme altında veya işbu Sözleşme ile bağlantılı olarak ortaya çıkabilecek tüm talep, ihtilaf veya konularda İstanbul Mahkemelerinin münhasıran yetkili olduğunu gayrikabili rücu olarak kabul ederler. İşbu Sözleşme 18 Ocak 2018 tarihinde iki nüsha olarak imzalanmıştır.
---	---

Ek 28: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 17

APPENDIX A List of territories where none of Your Recordings or Your Music Videos should be distributed (If a territorial restriction applies only to a specific album, it should be indicated in Your Metadata) _____ _____	EK A Kayıtlar'ın ve Videolar'ın hiçbirinin dağıtılmayacağı Bölgelerin listesi (Bölgesel kısıtlamanın sadece belirli bir albüm için geçerli olması halinde, bu husus Metaveriler'de belirtilmelidir) _____ _____
APPENDIX B List of digital music services on which Your Recordings and Your Music Videos should not be distributed _____ _____	EK-B Kayıtlar'ın ve Videolar'ın dağıtılmayacağı dijital müzik hizmetlerinin listesi _____ _____
APPENDIX C List of existing Your Recordings and Your Music Videos _____	EK-C Mevcut Kayıtlar ve Videolar'ın Listesi

Ek 29: Şirketler arası yabancı şirket dijital müzik dağıtım anlaşması sayfa 18

APPENDIX D FINANCIAL CONDITIONS	EK-D MALİ HÜKMLER
As used in clause Distribution Fees, Reporting and Payment :9 of this Agreement, "Distribution Fees" means amounts equivalent to the following percentages of Digital Distribution Income and/or Synchronization Income	İşbu Sözleşme'nin Dağıtım Ücreti, Raporlama ve Ödeme başlıklı 9. Maddesinde kullanılan "Dağıtım Ücreti" Dijital Dağıtım Geliri ve/veya, Senkronizasyon Geliri'nin aşağıda belirtilen yüzdelere denk gelen miktarları ifade eder.
IN THE CASE OF DIGITAL DISTRIBUTION OF YOUR	KAYITLARIN DİJİTAL DAĞILIMI AÇISINDAN
30%	%30
IN THE CASE OF DIGITAL DISTRIBUTION INCOME OF YOUR MUSIC VIDEOS	VİDEOLARIN DİJİTAL DAĞITIMI AÇISINDAN
35%	35%
IN THE CASE OF DIGITAL DISTRIBUTION INCOME FOR COMPILATIONS	COMPLIATIONLARIN DİJİTAL DAĞITIM GELİRİ AÇISINDAN
%40	%40
WITH CONSENT	YAZILI İZİN İLE
IN THE CASE OF SYNCHRONIZATION INCOME	SENKRONİZASYON GELİRİ AÇISINDAN
40%	40%
WITH CONSENT	YAZILI İZİN İLE
DEFINITION	TANIM
"Digital Distribution Income" means Believe's actual net receipts solely and identifiably attributable to Digital Distribution of Your Recordings and/or Your Music Videos after deduction of: (i) VAT or similar sales or service taxes; (ii) all fees levied upon, commission fee or charges in respect of such Digital Distribution; and (iii) all amounts due to authors, composers and publishers of musical compositions embodied in Your Recordings and/or Your Music Videos that have been paid or accrued by Believe;	"Dijital Dağıtım Geliri", Believe'in, sadece Kayıtlar'ın ve Videolar'ın Dijital Dağıtımından elde ettiği gerçek net tahsilatlardan (i) KDV veya benzeri satış veya hizmet vergilerinin (ii) Dijital Dağıtım'a ilişkin tüm ücret, komisyon ücreti veya giderler ve (iii) Kayıtlar ve Videolar'daki müzik eserlerinin söz yazarları, bestecileri ve editörlerine Believe tarafından ödenen veya taahhuk ettirilen tüm bedellerin çıkarılmasından sonra ortaya çıkan meblağdır.

Ek 30: Kültür bakanlığı müzik eser işletme belgesi

S-0
1213

TC
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIğI
FONOGRAMLARA İLİşKİN KAYIT- TESCİL BELOESİ
(GÖRÜNTÜSÜZ)

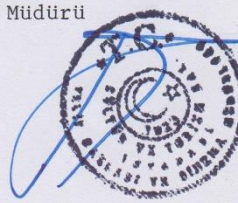
KAYIT TESCİL NO: 17/1213 TARİH: 24/08/2017

FONOGRAM	ADI	Aynaya G�len Saçlarım - G�le Benzer				
	MENŞEİ VE DİLİ	TÜRKİYE / TÜRKÇE - KÜRTÇE				
	YAPIM YILI	2016				
	TESPİT ARACININ TÜRÜ	SES KASETİ-COMPACT DISC-MD				
	SÜRESİ	60				
	ICRA TARZİ	SOLO				
	BAğLANTILI HAK SAHİPLERİ	Murat �z�elik - Nigar �z�elik				
	DAHA ÖNCE KAYIT - TESCİL YAPILDIYSA	TARİH VE NOSU	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX			
		TESPİT ARACININ TÜRÜ	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX			
	ÖZEL İşARETLER VE KODLAR	P..2017.34.U.002090				
A YUZU B YUZU	ESERİN		ESER SAHİBİ			
	ISRC KODU	IS WC KO DU	ADI	BESTECİ	SÖZ YAZARI	ARANJÖR
	TR.557.16.00100		Aynaya G�len Saçlarım	Ozan Reyhani	Ozan Reyhani	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00101		G�le Benzer (D�et)	Murat �z�elik	Murat �z�elik	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00102		Yolumuz T�rk� Söylüyor	Anonim	Anonim	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00103		Beni Sen Ağlattın	Murat �z�elik	Murat �z�elik	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00104		Birgün Yolcu Olacaksın	Anonim	Anonim	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00105		Cave Te Cave Mın (Kürtçe)	Murat �z�elik	Murat �z�elik	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00106		Sen Gidelis (D�et)	Murat �z�elik	Murat �z�elik	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00107		Zalım Gurbet	Ethem Arslan	Ethem Arslan	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00108		Y�rek Sevdası	Murat �z�elik	Murat �z�elik	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00109		Biz Dertliyiz Ne Yapalım	Murat �z�elik	Murat �z�elik	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00110		Gelme Bu Kadar �st�me	Murat �z�elik	Murat �z�elik	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00111		Zalım Yar (D�et)	Binali İlg�n	Anonim	BİNALİ İLG�N
	TR.557.16.00112		Gurbet	Binali İlg�n	Binali İlg�n	BİNALİ İLG�N
ADI VEYA ÜNVANI		OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI TUR İşLET VE OTOMOTİV SAN VE TİC.LTD.şTİ		KOD N�MARASI	002090	
ADRESİ		EMNİYET �VLERİ MAH: GÜVERCİN SOK. NO-6 BODRUM KAT - KAGİTHANE -İSTANBUL				

AÇIKLAMALAR(Sadece bu bölüm yetkili memur tarafında doldurulacaktır):

Yukarıda kimliği yazılı fonogramın Kayıt-Tescili yapılarak bu belge başvuru sahibine verilmiştir.

Nevim SEKİZKARDEş
Telif Hakları ve Sinema
Müdürü

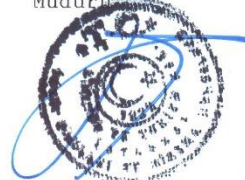
(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 31: Kültür bakanlığı müzik eser işletme belgesi

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIğI FONOGRAMLARA İLİşKİN KAYIT TESCİL BELGESİ (GÖRÜNTÜSÜZ)						
KAYIT TESCİL NO : F- 17/16841634				TARİH : .../.../...28/11/2017		
F O N O G R A M I N	ADI		Hastayım			
	MENşEİ VE DİLİ		T.C / TÜRKÇE			
	YAPIM YILI		2017			
	TESBİT ARACININ TÜRÜ		SES KASETİ,COMPACT DİSK,MD,PLAK (LP)			
	SÜRESİ		60			
	İCRA TARZI		SOLO			
	BAğLANTILI HAK SAHİPLERİ		Nurettin Bay			
	DAHA ÖNCE KAYIT TESCİLİ YAPILDIYSA	TARİH VE NOSU:		xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		
		TESPİT ARACININ TÜRÜ:		xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx		
ÖZEL İşARETLER VE KODLAR		p .2017.34.�.002090				
A YÜZÜ	ISRC KODU	ISWC KODU	ESER ADI	ESER SAHİBİ		
				BESTECİ	SÖZ YAZARI	
				ARANJ�R�		
	Tr.557.17.00020		Hastayım	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
	Tr.557.17.00021		Kandırdı Beni	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
	Tr.557.17.00022		Kaşı Karam	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
	Tr.557.17.00023		Balmısın Nesin	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
	Tr.557.17.00024		Kimin Kızı Kimin Nesi	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
	Tr.557.17.00025		Ne Mutlu T�rk�m Diyene	ANONİM	Nurettin Bay	
	Tr.557.17.00026		Dedemin Facesi	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
B Y�Z�	Tr.557.17.00027		Bu Sene (Horon)	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
	Tr.557.17.00028		Kaynana (Horon)	Nurettin Bay	Nurettin Bay	
Y A P I M C I N I N	ADI VEYA UNVANI		OKYANUS MÜZİK YAPIMI TURİZM İşLETMECİLİğİ ve OTOMOTİV SAN ve TİC.LTD.şTİ			
	KOD NUMARASI		002090			
	ADRESİ		EMNİYET EVLER MAH GÜVERCİN SOK NO 6a.4.KAğITHANE / İSTANBUL			
AÇIKLAMALAR : :(Sadece Bu Bölüm Yetkili Memur Tarafından Doldurulacaktır)						

Yukarıda kimliği yazılı fonogramın Kayıt ve Tescili yapılarak bu belge başvuru sahibine verilmiştir.

Nevim SEKİZKARDEş
Telif Hakları ve Sinema
Müdürü

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 32: Mesam bilim teknik kurulu eser inceleme belgesi 1

mesam
Türkiye Musiki Eser Sahipleri Meslek Birliği
Musical Work Owners' Society of Turkey

23.01.2020

Sayı : 7/0142

Sayın Kerem Özdemir,

Birliğimize dilekçe sunarak Songül Karlı tarafından icra edilen ve müziği tarafınıza ait olan "Omuz Omuza Kardaş" isimli eserinizin müziğinin Vezir Parmağı isimli filmde yer alan müziği Mahsun Kırmızıgül adına kayıtlı olan "Oy Gelin (Kına Türküsü)" isimli eserin müziği ile benzerlik taşıdığını belirterek konunun Teknik Bilim Kurulunda incelenmesini talep etmiş bulunmaktasınız.

09.01.2020 tarihli Teknik Bilim Kurulu toplantısında konu incelenmiş ve aşağıdaki karar alınmıştır.

KARAR : Eserler incelendi. Eserlerin müziklerinin işleme farkı olmakla birlikte aynı olduğu anlaşılmıştır. "Omuz Omuza" isimli eserin daha önce alenileşmesi sebebi ile "Oy Gelin (Kına Türküsü)" isimli eserin müziğinin aksi varit olana dek Kerem Özdemir'e ait olduğuna karar verilmiştir.

Teknik Bilim Kurulu tarafından alınmış olan karar bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

Av. Zeynep Öztürk Özkan
Genel Sekreter

Merkaz: Sıracavizler Cad. Eren Sok. Saruhan Plaza No:6 K.6 34381 Şişli - İstanbul / Türkiye • Tel: 0 212 296 99 10 (pbx) Faks: 0 212 296 99 24 26
Ankara Temsilciliği: Sakarya Cad. Ali Nazmi İş Hanı No:1/43 K:5 Kızılay - Ankara / Türkiye • Tel: 0 312 433 47 72 • Faks: 0 312 431 93 03
web: www.mesam.org.tr e-mail: mesam@mesam.org.tr

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 33: Muyorbir sözleşmesi fesihname

TÜRKİYE CUMHURİYETİ		SOĞUK DAMGA VARDIR Y.NO.:(A)..... 02 EYLÜL 2008 02 Eylül 2008
T.C. İSTANBUL 22.NOTERLİĞİ	FESİHNAME	11687
NOTER Başkatip AKİF KAHYAOĞLU	Istanbul 22.Noterliği'nden 29/08/2008 tarih ve 11603 yevmiye sayı ile tanzim ve tasdikli 1.300,00.-/BINÜÇYÜZ YTL. bedelli İCRACI SANATÇI KOMŞU MALİ HAK DEVİR SÖZLEŞMESİNİ gördüğümüz lüzum üzerine karşılıklı olarak fesih ettiğimizi, birbirimizden herhangi bir hak ve alacağımızın kalmadığını, birbirimizi karşılıklı olarak ibra ettiğimizi kabul ve beyan ederiz.	
İMÇ 5.BLOK NO. 5516 UNKAPANI İSTANBUL Tel : 0212 528 10 88	FESİH EDENLER	
	İCRACI SANATÇI : JIRAYIR HIRIMYAN (T.C.KİMLİK NO : 16109340206) / beyanına göre sanatçı adı JERRY HIRIMYAN KURTULUŞ CAD.95/97 D:9 KURTULUŞ-ŞİŞLİ/İSTANBUL	
	DEVİR ALAN : OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ'ni temsilen hareketle KEREM ÖZDEMİR İSTANBUL KAĞITHANE EMNİYET EVLERİ MAH.GÜVERCİN SOK.NO:6 BODRUM KAT	
	Bu Fesihname altındaki imzaların şahıs ve kimliğini birinin gösterdiği, İSTANBUL Emniyet Müdürlüğü'nden verilmiş 12.06.1987 tarih, kayıt, C 143588 seri ve 124845 numaralı fotoğraflı Sürücü Belgesine göre İSTANBUL İLİ EMİNÖNÜ ilçesi KUMKAPI 60 cilt, 2/1 aile sıra, 115 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı KEĞAM, ana adı İSKUHI, doğum tarihi 1940, doğum yeri İSTANBUL olan ve halen yukarıdaki adreste bulunduğunu, okur yazar olduğunu söyleyen, JIRAYIR HIRIMYAN ile bir diğerinin gösterdiği, İSTANBUL/BAĞCILAR Emniyet Müdürlüğü'nden verilmiş 24.05.1990 tarih, kayıt, AB 947440 seri ve 175708 numaralı fotoğraflı Sürücü Belgesine göre SİVAS İLİ DİVRİĞİ ilçesi BEYKÖY 42 cilt, 30 aile sıra, 45 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı MEHMET, ana adı SUNA, doğum tarihi 25.02.1972, doğum yeri BEYKÖY olan ve halen İSTANBUL KAĞITHANE EMNİYET EVLERİ MAH.GÜVERCİN SOK.NO:6 BODRUM KAT adresinde bulunduğunu, okur yazar olduğunu söyleyen, 55225508664 T.C. kimlik numaralı OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ'ni temsilen hareketle KEREM ÖZDEMİR, adlı kişilere ait olduğunu ve dairede huzurunda imzalandığını onaylarım. İkinsekiz yılı Eylül ayının ikinci günü 02.09.2008 OS	
	İSTANBUL 22. NOTERİ MEDİHA KALAN	
	DAYANAK: İstanbul 22.Noterliği 'nden 02/10/2002 tarih ve 15650 yevmiye no ile onaylı OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ Ünvanlı şirketinin imza sirkülinin incelenmesinden adı geçen şirketi ilk on yıl süre ile münferit temsil ve ilzama KEREM ÖZDEMİR isimli kişinin mezu ve yetkili olduğu görüldükten eklenmiştir.	
	İSTANBUL 22. NOTERLİĞİ VEKİLİ Başkatip AKİF KAHYAOĞLU	
KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli makbuz karşılığı tahsil edilmiştir. (TND) A/S Ka=2121/0, A/S YAZI=3/0, A/S DeK.=1/0, DYNK.Sf.Ka.=		

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 34: Noter sirket sanatçı izin belgesi

TÜRKİYE CUMHURİYETİ		Y.NO.:(A).....
T.C. İSTANBUL 22.NOTERLİĞİ	05 Aralık 2008 SOĞUK DAMGA VARDIR	
NOTER AYŞEGÜL GÜNDÜZ	MUVAFAKAT BEYANI	
İMÇ 5.BLOK NO. 5516 UNKAPANI İSTANBUL Tel : 0212 528 10 88	MÜZİKLERİ bana ait olan AĞ GÜLÜM GÜLÜM (U.H.) ve CELAL OĞLAN (U.H.) isimli eserler ile ve yine; SÖZLERİ VE MÜZİKLERİ bana ait olan ŞAH HÜSEYİNİN YOLUNDA, İMAM HÜSEYİN (KERBELA), BAĞLADI YOLLARIM, YAVRUMU BANA VERİN OY DAĞLAR, EYUBUN ÇEKTİĞİ DERDİ, ET TIRNAKTAN AYRILIRMI GÜZEL DOST, KELEPÇE TAKMIŞLAR YAVRUM KOLUNA, HER NEREYE BAKSAM SENİ GÖRÜRÜM, SEHER YELLERİ (U.H.), ATAM GEL YETİŞ, ELLER YANDI SEN YANMADIN, GELİN GELİN, MECNUN OLDUM isimli eserler ve aşağıda isimleri yazılı eserlerden oluşan adı daha sonra firma tarafından belirlenecek olan yapım içindeki eserleri OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE OTOMOTİV SAN.VE TIC.LTD.ŞTİ. için OKUMUŞ bulunmaktayım Tarafımdan OKUNAN bu yapım içindeki eserlerden sayı ve süre ile sınırlandırılmamış biçimde klip, audio, video, dvd, md, kaset, plak, cd rum, compact disk, remix, vcd ve her türlü GSM şirketlerinde cep telefonu melodisi olarak kullanılmasına ve (aynı amaçla kullanılmak üzere işbu muvafakatnamenin düzenlendiği tarihteki teknik olanaklar ile üretilebilecek görüntü, görüntüsü) ses ve görüntü taşıyıcılarında kullanılmasına, yayınlanmasına, dağıtılmasına, çoğaltılmasına, işlenmesine, ticaret mevkiine konulmasına, karışık yapımlarda kullanılmasına, yurt içi ve yurt dışı devir hakları ile işaret ses ve / veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma iletim hakkı, temsil, çoğaltma ve yayma hakkının yukarıda ismi yazılı firmaya ait olduğuna MESAM haklarını saklı kalmak kaydıyla muvafakat ediyorum ESERLER: ✓ ŞAH HÜSEYİNİN YOLUNDA ✓ İMAM HÜSEYİN (KERBELA) ✓ BAĞLADI YOLLARIM ✓ YAVRUMU BANA VERİN OY DAĞLAR ✓ AĞ GÜLÜM GÜLÜM (U.H.) ✓ EYUBUN ÇEKTİĞİ DERDİ ✓ ET TIRNAKTAN AYRILIRMI GÜZEL DOST ✓ CELAL OĞLAN (U.H.) ✓ KELEPÇE TAKMIŞLAR YAVRUM KOLUNA ✓ HER NEREYE BAKSAM SENİ GÖRÜRÜM ✓ SEHER YELLERİ (U.H.) ✓ ANADOLUDA YEŞEREN ✓ ATAM GEL YETİŞ ✓ ELLER YANDI SEN YANMADIN ✓ GELİN GELİN ✓ MECNUN-OLDUM MUVAFAKAT EDEN : ALİ SULTAN / Beyanan göre sanatçı adı AŞIK ALİ SULTAN AKŞEMSETTİN MAH.CENGİZ TOPEL CAD.ZİKRI AKIN SİT.PALMIYE APT.A BLOK NO:7D:7 ALİBEYKÖY/İSTANBUL Bu Muvafakatname altındaki imzânın, EYUP Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 24.03.2006 tarih, 4932 kayıt, U09 seri ve 325892 numaralı fotoğraflı Nüfus Cüzdanına göre SİVAS ili YILDIZELİ ilçesi YUSUFOĞLAN KÖYÜ 0135 cilt, 00045 aile sıra, 0019 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı MUHARREM, ana adı FATMA, doğum tarihi 31.03.1941, doğum yeri YILDIZELİ olan ve halen yukarıdaki adreste bulunduğunu, okur yazır olduğunu söyleyen, 21917075226 T.C. kimlik numaralı ALİ SULTAN, adlı kişiye ait olduğunu ve dairede huzurunda imzalandığını onaylarım. İkinsekiz yılı Aralık ayının-beşinci günü 05.12.2008 ÖS İSTANBUL 22. NOTERİ AYŞEGÜL GÜNDÜZ Vekili Başkatip Akif KAHYAĞLU	

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli maktbuz karşılığı tahsil edilmiştir.
 (TNB) A/S Ka=2314/0, A/S YAZI=3/0, A/S DeK.=1/0, DYNK.Sf,Ka.=

A-2/1

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 35: Eser izini noter belgesi

TÜRKİYE CUMHURİYETİ		Y.NO.:(A) 10 122
		24 Temmuz 2008
T.C. İSTANBUL 22.NOTERLİĞİ	MUFAKAT BEYANI 24 TEMMUZ 2008	
NOTER Başkatip AKİF KAHYAOĞLU	SÖZLERİ VE MÜZİKLERİ bana ait olan ve aşağıda isimleri yazılı eserlerden oluşan BU TOPRAĞIN ÇOCUKLARI adlı yapım içindeki eserleri OKYANUS MÜZİK FİLM YAPIMI TURİZM İŞLETMELİĞİ VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ için OKUMUŞ bulunmaktayım. Tarafımdan OKUNAN bu yapım içindeki eserlerden sayı ve süre ile sınırlanmamış biçimde klip, audio, video, dvd, md, kaset, plak, cd rum, compact disk, remix, vcd ve her türlü GSM şirketlerinde cep telefonu melodisi olarak kullanılmasına ve (aynı amaçla kullanılmak üzere işbu muvafakatnamenin düzenlendiği tarihteki teknik olanaklar ile üretilen ya da bu muvafakatnamenin düzenlendiği tarihten sonra geliştirilecek teknik olanaklar ile üretililecek görüntü, görüntüsüz) ses ve görüntü taşıyıcılarında kullanılmasına, yayınlanmasına, dağıtılmasına, çoğaltılmasına, işlenmesine, ticaret mevkiine konulmasına, karışık yapımlarda kullanılmasına, yurt içi ve yurt dışı devir hakları ile işaret ses ve / veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma iletim hakkı, temsil, tespit, çoğaltma ve yayma hakkının yukarıda ismi yazılı firmaya ait olduğuna muvafakat ediyorum	
İMÇ 5.BLOK NO. 5516 UNKAPANI İSTANBUL Tel : 0212 528 10 88	ESERLER: BU TOPRAĞIN ÇOCUKLARI SEVİYORUM TOPRAK BENİM AKRABAM İSTER AL İSTER ALMA I LOVE YOU MUFAKAT EDEN : JIRAYIR HIRIMYAN (T.C.KİMLİK NO:16109340206)/ Beyanına göre sanatçı adı JERRY HIRIMYAN KURTULUŞ CAD.ÖĞER APT.95/97 ŞİŞLİ/İSTANBUL Bu Muvafakatname altındaki imzanın, İSTANBUL Emniyet Müdürlüğü'nden verilmiş 12.06.1987 tarih, kayıt, C 143588 seri ve 124845 numaralı fotoğrafı Sürücü Belgesine göre İSTANBUL ili EMINÖNÜ ilçesi KUMKAPI 60 cilt, 2/1 aile sıra, 115 sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı KEĞAM, ana adı İSKUHL, doğum tarihi 1940, doğum yeri İSTANBUL olan ve halen yukarıdaki adreste bulunduğunu, okur yazar olduğunu söyleyen, JIRAYIR HIRIMYAN, adlı kişiye ait olduğunu ve dairede huzurunda imzalandığını onaylıyorum. İkibinsekiz yılı Temmuz ayının yirmidördüncü günü 24.07.2008 ÖS İSTANBUL 22. NOTERLİĞİ VEKİLİ Başkatip AKİF KAHYAOĞLU	

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli makbuz karşılığı tahsil edilmiştir.
(TNB) A/S Ka=1696/0, A/S YAZI=2/0, A/S DeK.=1/0, DYNK.Sf.Ka.=

A-2/1

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 36: Edisyon firması eser izin belgesi

09/03/2015

MUVAFAKATNAME

Sözü ve/veya müziği tarafıma ait bulunan aşağıda ismi yazılı eserin/eserlerin OKYANUS MÜZİK YAPIM tarafından yayınlanacak “ ” isimli yapımda yer almasına, muvafakat edilen sanatçı “....ALİ ÇINAR ” tarafından seslendirilmesine, plak, audio kaset, compact disc vb. her türlü ses ve görüntü taşımaya, depolamaya ve yaymaya mahsus araç ve gereçler vasıtasıyla çoğaltılmasına, dağıtılmasına, yayınlanmasına, bu çoğaltılan ses ve görüntü taşıyıcılarının Radyo ve TV kuruluşlarında, dijital ortam ve interaktif alanda yayınlanmasına, temsili ve mekanik haklar bedeli üyesi olduğum meslek birliği MESAM’a (Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği) ödenmek kaydıyla ve muvafakate konu eserin yer alacağı yapım kartonetinde ve video klip çekilmesi halinde eser sahibi olarak adının doğru biçimde yer alması koşuluyla basit ruhsat şeklinde izin verdiğimi beyan ve kabul ederim.

(NOT)KARTONETE MAVISAZ EDİSYON YAZILMASI ŞARTI İLE BU İZİN VERİLMİŞTİR

(121) BEN SENİN
(122) GEL GİDELİM
(123) GÜL KOKULU
(124) HASRETİĞİN
(125) İĞNEDEN İPLİĞE
(126) KAYALARIN YILANI
(127) SÖYLE BACIM
(128) TERK EYLEDİM
(129) VEFASIZ NEDEN
(130) ZALİM GURBET
(131) AHU ZARIM
(132) BENİ CİĞERİMDEN VURDUN
(133) BÜTÜN DERTLER SENİN OLSUN
(134) DÜRZÜNÜN KIZI
(135) EĞLEN SUNAM (HİKAYELİ)
(136) HEYLE ÇOBAN DAVARI
(137) GELİN GELİN AĞLAMA
(138) KIZ İKEN SEVDİĞİM
(139) MERHABA DİYELİM
(140) MUHANNET
(141) SALLANA SALLANA
(142) SOYUNA KURBAN OLDUĞUM
(143) YEMLİK TOPLAMANIN ZAMANI
(144) BENİMİ BULDUN
(145) ILGIT ILGIT ESEN SEHER YELLERİ
(146) KADER
(147) KANDİLDEKİ NURA GELDİM
(148) SEHER VAKTİ
(149) SEHER YELİ
(150) UYUR İDİK UYARDILAR

SÖZ MÜZİK ALİ ÇINAR

Doküman No: FR-751.12 / 01.11.2013 Rev. No: 00 Rev. Tarihi: --
I.M.Ç. 6.Blok No:6647 Unkapanı – Eminönü / İSTANBUL • Tel: 0212 514 42 62 – 527 47 44 / Faks: 0212 514 42 63
mavisaz.edisyon@gmail.com

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 37: Şirketi jenerik müziği izin belgesi

MUVAFAKATNAME

Eserin Adı: "SEVDİM SENİ"

MF YAPIM TELEVİZYON VE FİLMCİLİK A.Ş.'nin yapımını üstlendiği, TRT'de yayınlanan "AŞK AĞLATIR" adlı dizide yer verilecek olan ve Müziği tarafıma ait "SEVDİM SENİ" adlı eserin hakları tarafıma ait olan ilgili düzenlemesinin dizinin 1 ile 6. Bölümlerinde, bölüme ait tanıtımlarda, jenerikte, dizi ile bağlantılı mecralarda özet, tekrar ve bölüm tanıtımı, kolaj, klip, flashbacklerde yer, sayı, içerik ve süre açısından sınırsız olarak, program içi tema müziği olarak sadece sözlü veya enstrümanlarla beraber, kullanılabilmesi için bu yetkiyi, meslek birlikleri haklarımız saklı kalmak kaydıyla, basit ruhsat halinde tanıdığımı; verilen bu kullanım izninin eserin ilgili bölüm dolayısıyla Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda yer alan mali ve manevi haklarım dolayısıyla eserin işlenmesi, senkronize edilmesi, aslının/işlenmesinin TV, Uydu, mobil vb. yayını, 35 mm., Blu Ray, DVD-VCD, TRT ile eş zamanlı yayın yapılan IP TV, mobil TV, web tv,in-flight gibi yayın mecraları ile mevcut ve ileride ortaya çıkabilecek telli-telsiz görüntü taşıyıcıları, Dijital İletim de dâhil olmak üzere İşaret Ses ve/veya Görüntü Nakline Yarayan Araçlarla programla sınırlı olmak üzere telli-telsiz ses taşıyıcıları aracılığıyla umuma iletilmesi, aslının/işlenmesinin Broadcasting, Streaming, Webcasting, Simulcasting, Podcasting uygulamaları ile yayılması, aslının/işlenmesinin çoğaltılması, aslının/işlenmesinin temsili haklarını, Mobil ve dijital hakların (SMS, GSM ve 3G teknolojisi ile yapılabilecek her türlü işlem) kullanılmasını da kapsar şekilde herhangi bir süre, sayı, yer kısıtlaması olmaksızın yani gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında yayınlamak üzere programın üçüncü kişilere devir hakkını ve kiralanması da içerecek şekilde gayri kabili rücu olarak verdiğimi, dolaylı kayıt ve tescil işlemlerinin yapılabilmesi, yazılı olarak çoğaltabilme, basabilme ve yayınlayabilme, klip yapabilme, yeniden yayın ve yeniden iletimini yapabilme, piyasaya arz etme, yayma, dolaylı ve doğrudan temsil haklarını radyo, televizyon, internet, web, mobil cihazları, isteğe bağlı yayınlar (Audio On Demand, Video On Demand) IPTV ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gelecekte kullanılabilecek tüm yayın ve iletim sistemleri ve platformlarındaki yayınlar radyo ve televizyonda aynı anda ayrı ayrı yayınlarda, aynı anda, değişik anlarda ve tekrarı yayınlayabilme, radyo ve televizyon yapım ve yayınlarında, çeşitli dillerde kullanabilme, yayabilme, satabilme, yurt içi ve yurt dışı kuruluşlara gönderebilme ve bölümler olarak başka yapım ve yayınlarda kullanabilme, 5846 sayılı kanundan doğan fikri ve mali haklarımı ve bu kullanımdan ötürü manevi haklarımı kullanma yetkimi tam ve alt ruhsatla, sayısız ve süresiz olarak devrettiğimi kabul ve beyan eder MF YAPIM TELEVİZYON VE FİLMCİLİK A.Ş.'den hiçbir hak ve/veya alacağımın kalmadığını belirtir, eser sahibi olarak ilgili programda her türlü kullanımına muvafakat ederim.

Muvafakatname Veren KEREM ÖZDEMİR 20/08/2019	Muvafakatname Alan MF YAPIM TELEVİZYON VE FİLMCİLİK A.Ş. 20/08/2019 İmza/Kaşe
--	---

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 38: Mesam bilim teknik kurulu eser inceleme belgesi 2

15.09.2005

5.2.5/1745

Kerem ÖZDEMİR
Kısmet Ap. No:33/2
Kuştepe – İSTANBUL

Sayın ÖZDEMİR,

Birliğimize yaptığınız yazılı başvuruda; sözu ve müziğı tarafımıza ait “Olura Olmaza” adlı eserin müziğinin nakarat ve aranağmesinin, Tuğba Ekinci’nin yorumcu olduğı “O Şimdi Asker” adlı albümde bulunan aynı adlı eserin müziğı olarak kullanıldığını iddia ederek, gerekli incelemenin yapılmasını istemiş bulunmaktasınız. Adı geçen eserlerin yer aldığı albümleri sunmuş olduğunuz görölmüştür.

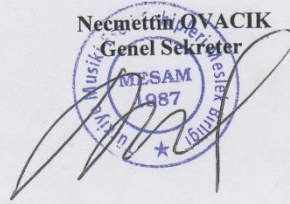
Teknik Bilim Kurulu, 09.09.2005 tarihli toplantısında, sunulan kayıt ve belgeler çerçevesinde yaptığı inceleme sonucu aşağıdaki biçimde karara varmıştır:

Sunulan kayıt ve belgeler uyarınca her iki eser karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Eserlerin nakarat ve ara nağmelerinde kullanılan iki ölçümlük tekrar eden melodik yapıda benzerlik olduğu tespit edilmiştir. Bunun dışında her iki eserin tamamen farklı melodik yapılara sahip olduğu, ancak benzerlik taşıyan ve tekrar eden bölümün eserlerin genel karakterini belirleyici nitelikte olduğu tespit edilmiştir. “O Şimdi Asker” adlı eserin nakarat ve ara nağmesinde kullanılan melodinin, eski tarihli olan “Olura Olmaza” adlı eserin nakarat ve aranağme müziğinden alındığı kararna varılmıştır.

Teknik Bilim Kurulu Kararı, bu yazının taraflara tebliğinden itibaren bir ay sonunda kesinleşeceğinden, kararı değiştirecek nitelikte deliliniz mevcut ise, bir aylık itiraz süresi içinde, delilinizle birlikte yazılı başvuruda bulunmanız gerekmektedir. Daha sonra yapılacak başvuruları kabul edilmeyecektir. Teknik Bilim Kurulu kararları ile ilgili yargı yolu açıktır.

Saygılarımızla.

Necmettin ÖVACIK
Genel Sekreter

Merkez Sıracıvazlar Cadd. Esen Sok. Saruhan Plaza N: 6 K:6 34381 Şişli/İstanbul/Türkiye Tel: 0212 296 99 10 (pbx) Faks: 0212 296 99 24-26
Ankara Şube Atatürk Bulvarı Sosyal Han No: 91/37 K: 4 06420 Kızılay/Ankara/Türkiye Tel: 0312 433 47 72 Faks: 0312 431 93 03
İzmir Şube Atatürk Cad. 3. Ak İş Hanı No: 380 K:2 D:205 35220 Alsancak/İzmir/Türkiye Tel: 0232 464 91 35 Faks: 0232 464 91 36
Antalya Şube Güllük Cad. Soytas-Ülütut İş Merkezi 10/12 07040 Antalya/Türkiye Tel: 0242 244 23 26 Faks: 0242 247 09 40
web: www.mesam.org.tr e-mail: mesam@mesam.org.tr

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 39: Mesam bilim teknik kurulu eser inceleme belgesi 3

mesam
Türkiye Müzik Eseri Sahipleri Meslek Birliği
Musical Work Owners' Society of Turkey
Sayı: 11.1 / 0987

26.07.2013

**OKYANUS MÜZİK YAPIMI TURİZM
İŞL.VE OTO.SAN.VE TİC.**

**EMNİYET EVLERİ MAH.
GÜVERCİN SK.NO:6 BODRUM KAT
KAĞITHANE-İSTANBUL**

Konu: "Okyanustan Sesler" isimli albüm hk.

Sayın Yetkili,

Üyemiz Muhlis Akarsu'nun Editörü olarak birliğimize müracaat eden Baki Gövtepe, Fatma Mert tarafından icra edilen söz ve müziği Mert Sadi'ye ait gözükten "Zalim Gurbet" isimli eserin müziğinin Muhlis Akarsu'ya ait "Düşenin Dünyada Dostu Yoğumuş" isimli eserin müziği ile aynı olduğunu belirterek gerekli incelemenin yapılmasını talep etmiştir.

Teknik Bilim Kurulumuz her iki eseri de notaları yazılmak suretiyle karşılaştırarak söz konusu eserin müziğinin Muhlis Akarsu'ya ait olduğu kararına varmıştır.

Firmanız tarafından piyasaya sunulan "Okyanustan Sesler" isimli albümde söz konusu eserin yer aldığı tespit edilmiştir. Eserin kullanımından dolayı Muhlis Akarsu Editörü Baki Gövtepe'den izin almanız, albüm kartonetlerini düzeltmeniz ve yapmış olduğunuz çoğaltımlardan doğan telif ücretini MESAM'a ödemeniz gerekmektedir.

Gereği için bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Av.Erkan Tan
Genel Sekreter Vekili

Merkez Sıracavizler Cad. Esen Sk. Saruhan Plaza No: 6 K:6 34381 Şişli - İstanbul / Türkiye Tel: 0 212 296 99 10 (pbx) Faks: 0 212 296 99 24 - 26

Ankara Şube Sakarya Cad. Ali Nazmi İş Hanı No:1/43 K:5 Kızılay / Ankara / Türkiye Tel: 0 312 433 47 72 Faks: 0 312 431 93 03

Antalya Şube Kışla Mah. Güllük Cad. Soytaş-Ulukut İş Merkezi No:10 K:3 D:12 07040 Antalya / Türkiye Tel: 0 242 244 11 16 Faks: 0 242 244 11 17

Web: www.mesam.org.tr e-mail: mesam@mesam.org.tr

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 40: Mahkeme kararı sayfa 1

2006/1979

Celse Tarihi : 20.07.2009

1.Fikri ve Sinai Haklar Ceza Mahkemesi

C.Hakimi : MEHMET DEMİRCİ-22080
C.Savcısı : SELMANİ FARİS AKYOL-21874
Z.Katibi : MEHMET AKDOĞAN-95977

Belli gün ve saatte celse açıldı.
Katılan vekili Av. Özlem Gezen ile sanık ve müdafii Av. Tolga Sunalp geldi. Başka gelen yok. Açık yargılamaya devam olundu.
Önceki oturum ara karar uyarınca sanık ve müdafii usulen bildirim yapılmış olduğu görüldü.

Katılan vekili yetki belgesini ibraz etti alındı okundu dosyaya konuldu.
Sanığa fiilin subutu halinde hakkında 5846 Sayılı Yasanın 5728 Sayılı Yasa ile değişik 71/1-1, 3 ve 5. maddesinin uygulanması ihtimali nedeniyle CMK'nun 226. maddesi gereğince ek savunması soruldu: ek savunma yönünden önceki savunmalarım dışında bir diyeceğim yoktur mahkemece seçilen bilirkişilerin türk müziği alanında uzmanlıkları bulunmaması nedeniyle yeniden bilirkişi incelemesi yapılmasını isterim olay tamamen Mesamdan ayrılmandan kaynaklanmıştır. Tespit edilen benzerlik ise tesadüfidir. Bir suç işlemedim ve beraatime karar verilmesini isterim dedi.

Sanık ve müdafii yokluklarında yapılan işlemler okundu.
Sanıktan soruldu: aleyhimdeki hususları kabul etmiyorum dedi.
Sanık müdafii söz aldı: esas hakkındaki görüşe karşı savunmalarımızı yazılı olarak bildiriyorum dedi. Ve üç sayfadan ibaret yazılı savunmasını ibraz etti dilekçe örneği katılan vekiline elden verildi ve okundu.

Sanıktan soruldu: müdafiiimin savunmasına katılıyorum dedi.
Sanık müdafiiinden soruldu: yazılı savunmamı tekrar ederim. Dilekçemde de belirttiğim üzere benzerlik bir ölçüden ibarettir. Mahkemenizce verilecek karar diğer müzik eserleri yönünden de emsal oluşturmaktadır. Bu hususun gözetilmesini dilerim. Dedi.
C.Savcısından soruldu: kovuşturma dosyası kapsamına göre yeniden bilirkişi incelemis isteğinin reddi istenir dedi.

Katılan vekilinden soruldu: talebe katılmıyoruz dedi.
GD. İSTEM GİBİ:
1-Yeniden bilirkişi incelemesi yapılmasına ilişkin isteğin 23.03.2009 tarihli oturumda reddedildiği ve geçen süre nedeniyle hukuki durumda bir değişiklik bulunmadığı ve bu karardan dönülmesini gerektirir haklı ve hukuki bir neden doğmadığı anlaşıldığından sanığın yerinde görülmeyen bu yöndeki isteğinin reddine karar verildi. anlatıldı açık yargılama sürdürüldü.

Katılan vekilinden yeniden esas hakkındaki iddiası soruldu: önceki beyanlarımızı tekrar eder ve cezalandırılmaya karar verilmesini talep ederim dedi.

C.Savcısından soruldu: önceki oturum bildirdiğim esas hakkındaki görüşümü aynen tekrar ederim dedi.

C.savcısının önceki esas hakkındaki görüşü okundu.
Sanıktan esas hakkındaki savunması soruldu: Önceki savunmalarımı tekrar edeyorum ayrıca müdafiiimin savunmalarına katılıyorum benzerlik sadece bir ölçüden ibarettir. Bir suç işlemedim ve beraatime karar verilmesini talep ederim dedi.

Sanık müdafiiinden esas hakkındaki savunması soruldu: Dosya kapsamı ve müvekkil beyanları gözetilerek beraate karar verilmesini talep ederim dedi.

Sanığa duruşmanın bitirileceği açıklanarak son sözü soruldu: Takdiri mahkemeye bırakıyorum dedi.

Dosya incelendi.
Duruşmanın bittiği bildirildi.

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

Ek 41: Mahkeme kararı sayfa 2

HÜKÜM : Yazılacak kararda gerekçesi açıklanacağı üzere;

Sanık YALÇIN POLAT'ın;

1-Sabit görülen "Yasada koruma altına alınan fikir ve sanat eserleri ile ilgili hakları ihlal etmek" suçundan eylemine uyan; 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasasının 5728 Sayılı Yasanın 138. maddesi ile değişik 71/1-1.maddesi uyarınca takdiren BİR YIL HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,

Sanığın yargılama sürecindeki saygın davranışları ve cezanın failin geleceği üzerindeki olası etkileri gözetilerek TCK.nun 62/1. maddesi uyarınca takdiren 1/6 oranında indirim yapılarak sonuçta ON AY HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,

2-Sanığın sabıkasız kişiliği ile duruşmada tutum ve davranışları gözönünde tutularak, yeniden suç işlemeyeceği hususunda olumlu kanaate varıldığından CMK.nun 231/5 maddesi gereğince sanık hakkında belirlenen HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASINA,

Sanığın kişiliği ve sosyal durumuna göre, CMK.nun 231/8 maddesi gereğince DENETİMLİ SERBESTLİK TEDBİRİ UYGULANMAKSIZIN BEŞ YIL SÜRE İLE DENETİM SÜRESİNE TABİ TUTULMASINA,

CMK.nun 231/10-11. maddesi gereğince sanığın denetim süresi içerisinde yeni bir suç işlemediği takdirde, Açıklanması Geri Bırakılan Hükümün ortadan kaldırılarak davanın düşürüleceğinin, aynı süre içerisinde kasten yeni bir suç işlemesi halinde, Açıklanması Geri Bırakılan Hükümün mahkememizce açıklanacağını sanığa İHTARINA, (İHTARAT YAPILDI)

3-Katılan vekil ile temsil edilmiş bulunmasına göre, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.350. TL maktu vekalet ücretinin sanıktan alınarak katılana VERİLMESİNE,

4-5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Yasasının 325/2.maddesi gereğince ()TL yargılama giderinin sanığa YÜKLENİLMESİNE,

Katılan vekili ile sanık ve müdafinin yüzüne karşı, C.Savcısı huzurunda talebe uygun ve hazır bulunanlara açıklama/yoklukta verilenlere tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içerisinde mahkememize dilekçe verilmesi veya zabıt katibine yapılacak beyanla İstanbul Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine itiraz başvurusunda bulunma yolu açık olmak üzere yapılan açık yargılama sonucunda verilen karar açıkça okunup usulen açıklandı ve hazır bulunanlara karar örneği verildi.20.07.2009

Katip

Hakim-22080

Katip

Hakim-22080

(Arşiv, Kerem ÖZDEMİR Kişisel)

ÖZGEÇMİŞ

Kerem ÖZDEMİR ilk, orta,ve liseyi İstanbul'da okudu.

Çocuk yaşlarda bağlama ve piano dersleri aldı ve liseden sonra, İtü Devlet Konservatuarı Ses Eğitimi Bölümünde tamamladı (1997) Marmara Üniversitesi Sinema Televizyon Bölüm'ünde 2 yıl öğretmenlik yaptı. Sakarya Üniversitesi binası açılış barkovizyonu film yönetmenliğini ve Sakarya Üniversitesi Marşını bestedi.

Aranjör ve Müzik yönetmeni olarak çalışmalar yaptı. Profesyonel müzik hayatı boyunca, müzik piyasasında 70' den fazla stüdyoda 600' albümden fazla albümde aranjör ve müzik yönetmeni olarak çalıştı. Bu arada müzik tarzında araştırmalar yaptı ve 1992 yılında fantazi müzik tarzına adını veren ve bu alanda ilk çalışma olan Hadi Hadi Meleğim isimli eserini besteledi. Çeşitli sanatçılar tarafından seslendirilmiş 600 den fazla eseri bulunmaktadır. Eserleri İngilizce, Yunanca, Arapça ve Rusça dillerinde çevrilerek icra edilmiştir. Hadi Hadi Meleğim dışında, Omuz Omuza Gardaş, Ağlama Sen, Ateşlere Düştüm, Sevdim Seni Çok Sevdim gibi hit olmuş eserler besteledi. Çok sayıda eseri film ve dizilerde jenerik müziği ve sahne müzikleri olarak kullanılmıştır. Cubase, Logic Pro, Ableton Live, Wavelab, Sound Forge, Edius, Fl Studyo, Hypersonic, Halion Sonic, Groove Agent, Adobe Premiere, Adobe Photoshop gibi profesyonel müzik ve ona bağlı video programlarını profesyonel kullanmakta ve eğitimler vermektedir. Halen dijital müzik üretimi, dijital müzik platformları pazarlama ile ilgili bir şirkette uzman olarak, çalışmakta ve 7 ayrı şirkete danışman olarak hizmet vermektedir. Şu sıralar Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Folklör ve Müzikoloji Yüksel Lisans Programında devam etmektedir.